

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Vastineet kaavaluonnoksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Kaavaluonnos oli nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten 29.5. – 15.7.2024.

Sisällysluettelo

1	L01 Digita Oy, 28.6.2024	2
2	L02 Fingrid Oyj, 1.7.2024	4
3	L03 Ilmatieteen laitos, 25.6.2024	4
4	L04 Keminmaan kunta, 25.6.2024	4
5	L05 Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 26.6.2024	5
6	L06 Lapin liitto, 20.6.2024	10
7	L07 Lapin hyvinvointialueen pelastuslaitos, 11.7.2024	11
8	L08 Metsähallitus, 15.7.2024	11
9	L09 Paliskuntain yhdistys, 27.6.2024	12
10	L10 Suomen erillisverkot Oy, 13.6.2024	17
11	L11 Tekninen lautakunta, 4.6.2024	17
12	L12 Telia, 11.6.2024	18
13	L13 Tornionlaakson museo, 26.7.2024	18
14	L14 Tornion kaupunginhallitus, 24.6.2024	21
15	M01 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	21
16	M02 Yksityinen henkilö, 12.7.2024	23
17	M03 Yksityinen henkilö, 10.7.2024	30
18	M04 Yksityinen henkilö, 30.6.2024	39
19	M05 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	49
20	M06 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	51
21	M07 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	52
22	M08 Yksityinen henkilö, 25.6.2024	55
23	M09 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	56
24	M010 Yksityinen henkilö, 15.7.2024	57

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnot

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
1 L01 Digita Oy, 28.6.2024	Hankkeesta vastaava Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Tornion kaupungin ja Tervolan kunnan alueille. Tuotantoalueen koko on noin 3 300 hehtaaria. Hankkeessa suunnitellaan enintään 28 tuulivoimalaa, joista 11 sijoittuu Tornion kaupungin alueelle ja 17 Tervolan kunnan alueelle. Voimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW. Tervolan kunta on antanut Digita Oy:lle mahdollisuuden antaa kirjallisen lausunnon liittyen Kuoringin tuulivoimahankkeeseen. Digita Oy (jäljempänä Digita) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa: Digita antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanottoolosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta. Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni- tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan. Antenni-tv -lähetyskäyttöä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutusten arvioinnissa. Antennitelevisioiden vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä. Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisen vaiheessa: • hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyskäyttöä aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemuskäytössä ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja • tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen	Kaavaselostuksen kohdassa 10.21 on kuvattu, miten menettellään, jos tuulivoimalat heikentävät TV-kuvaa.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista. Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta. Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista. Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet. Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv-signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan. Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakko-suunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista. Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv- lähetyksasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheutamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.	
2 L02 Fingrid Oyj, 1.7.2024	Kiitämme lausuntopyyntöistä sekä ELY-keskusta että kuntaa. Fingrid vastaa niihin tällä yhdellä yhteisellä lausunnolla tässä vaiheessa. Fingridillä ei ole kommentoivaa YVA-selostukseen tai kaavaluonnokseen liittyen. Tässä YVA- ja kaavalausunnossa ei oteta kantaa teknisiin ratkaisuihin. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto, myös rakentamisen suunnitelmien muuttuessa tai ratkaisun tarkentuessa. Pyydämme toimitamaan lausuntopyyntönsä ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.	Merkitään tiedoksi.
3 L03 Ilmatieteen laitos, 25.6.2024	Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Tornion kaupungin ja Tervolan kunnan alueille. Hankkeessa suunnitellaan enintään 28 tuulivoimalaa, joista 11 sijoittuu Tornion kaupungin alueelle ja 17 Tervolan kunnan alueelle. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m. Alueen pinta-ala on noin 3300 hehtaaria. Tervolan kunta on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavasta. Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa: Kuten aiemmassa lausunnossa (487/03.00.02/2022), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavasta, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.	Merkitään tiedoksi.
4 L04 Keminmaan kunta, 25.6.2024	Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon: Ulkoilureitti Kalli-Korteniva pitää ottaa huomioon uuden sähkölinjan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Luontoarvojen kärsiminen ja haittavaikutukset tulee minimoida maa- ja metsätaloudelle, maanomistajille, metsästykselle ja kuntalaisille ja tulee ottaa huomioon suunnittelussa ja toteutuksessa kaikissa vaiheissa.	Kaava ei ota kantaa ulkoisen sähkönsiirron reittiin. Kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan vaikutukset.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Tulee saada varmuus siitä, että vaikutukset kuntakuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön sekä ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön on selvitetty perin pohjin. Keminmaan kunnan ja keminmaalaisten osallisuus osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on turvattava asianosaisuustilanteissa.	
5 L05 Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 26.6.2024	Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava, Tervola, valmisteluaineisto Tervolan kunta on 27.5.2024 pyytänyt Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausuntoa otsikossa mainitusta tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta. Lausuntopyyntöä on täydennetty 29.5.2024 toimittamalla ELY-keskukselle lausuttavat kaava-asiakirjat. Yleiskaavasta on pidetty 1. viranomaisneuvottelu 20.12.2023. Lausuttavana oleva kaava-aineisto sisältää yleiskaavaluonnoksen (29.4.2024) ja siihen liittyvän kaavasielostusluonnoksen (30.4.2024), osallistumis- ja arviointisuunnitelman (14.5.2024), sekä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin. Kaavasielostusluonnoksen mukaan yleiskaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja sähköaseman rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaihtteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahanke ulottuu myös Tornion kaupungin alueelle, minkä vuoksi Tornion kaupungin Vinsanmaan alueelle ja Tervolan kunnan Kuoringin alueille laaditaan erilliset osayleiskaavat. Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeessa suunnitellaan noin 28 tuulivoimalaa, joista noin 17 voimalaa sijoittuu Tervolan kunnan Kuoringin alueelle. Voimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW. Sähkönsiirto hankealueelta valtakunnan verkkoon on suunniteltu toteutettavan olemassa olevan Keminmaa-Petäjäskoski 400 kV voimajohdon rinnalla, sen itä- tai länsipuolella, olemassa olevalle Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärvelle rakennettavalle uudelle sähköasemalle. Suhde YVA-lain tarkoittamaan ympäristövaikutusten arviointiin Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaihtteisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueella.	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä. Lapin ELY-keskus on yhteysviranomaisena kuuluttanut Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, joka on nähtävillä mielipiteiden esittämistä varten 16.5.-15.7.2024. Kuulemisen jälkeen yhteysviranomainen antaa YVA-selostuksesta perustellun päätelmän YVA-lain 23 §:n mukaisesti. Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimapuistoa koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettely on edellä kuvatulla tavalla kesken. Yleiskaavan valmisteluaineisto perustuu YVA-menettelyssä tehtyihin selvityksiin ja vaikutusarviointeihin. Ottamatta kantaa selvitysten riittävyyteen tai vaikutusarviointeihin, lausuu Lapin ELY-keskus Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta tässä vaiheessa seuraavaa: Yleiskaavan käyttäminen rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimalan rakentamiseen <i>Sovellettavat oikeusohjeet</i> MRL 77 a §:n mukaan rakennuslupa tuulivoimalan rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. MRL 77 b §:n mukaan laadittaessa lain 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että: 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella; 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää. Yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään MRL 39 §:ssä. 39.4 §:n mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. MRL 43 §:n 1 momentin mukaan lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). MRL 43 §:n 2 momentin mukaan yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään.	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkitävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. <i>Kaavamerkinnät ja -määräykset</i> Tuulivoimaosayleiskaavaa ollaan laatimassa maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, mikä käy ilmi koko yleiskaava-alueella koskevista määräyksistä (yleismääräys). Osayleiskaavaa on tarkoitus käyttää tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueella (tv). Kaavamääräyksen mukaan kullekin pistekatkoviivalla rajatulle tv-alueelle saa sijoittaa enintään yhden tuulivoimalan. Tuulivoimaloiden kaikki rakenteet tulee sijoittua osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle. Tv-alueiden sisälle on yleiskaavaluonnoksessa osoitettu tuulivoimalaitoksen ohjeellinen sijainti ja numero. Kunnan tarkoituksena on laatia yleiskaava, jonka perusteella kunta voi myöntää rakennusluvat tuulivoimaloille. Lieriörakenteisissa tuulivoimaloissa voi muodostua kerrosalaan laskettavaa tilaa. Koska yleiskaavaa käytetään asemakaavanomaisesti mahdollistamaan suoraan rakentamisen ohjaaminen, yleiskaavassa tulee myös mahdollistaa tuulivoimaloiden kerrosalaan laskettavien tilojen rakentaminen. Tuulivoimaloiden alue -merkintään on hyvä lisätä maininta, että "alueella on tuulivoimalan tarvitsema rakennusoikeus", koska ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa rakennusoikeutta kerrosneliömetreinä. Valtaosa yleiskaava-alueesta on kaavaluonnoksessa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1). M-1-alue on varattu pääasiassa metsätaloutta varten. Kaavamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille ja niitä varten huoltoiteitä, teknisiä verkkoja, akkuvarastoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita. Alueelle saa sijoittaa maa- ja metsätaloutta palvelevaa rakentamista. Yleiskaavaluonnoksessa alueelle on osoitettu myös ohjeellinen sähköaseman sijainti (en). ELY-keskus katsoo, että tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavaa kaavamerkintää (tv) on osayleiskaavan yksityiskohtaista rakentamista ohjaavan luonteen vuoksi katsottava tarkoitettuna sovellettavaksi rakennuslupamietinnässä ehdottomana. ELY-keskus muistuttaa, että suoraan rakentamista ohjaava tuulivoimayleiskaava korvaa asemakaavan ja tämän vuoksi yleiskaavan tulee ohjata riittävästi rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä. Kohtuullisuus maanomistajalle ratkaistaan yleiskaavassa. Näin ollen tuulivoimaloiden rakentamiseen osoitettujen alueiden ulkopuolella tulee olla voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Tällöin ei voi tulla	Lisätään maininta "alueella on tuulivoimalan tarvitsema rakennusoikeus" tuulivoimaloiden alue -merkintään. Lisätään määräys "Alueella on voimassa MRL 43.2 §:n

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	tilannetta, että kunnalle tulisi korvausvelvollisuus rahat tai lupa -periaatteen nojalla (MRL 43.1 §). ELY-keskus toteaa, että osayleiskaavasta koko kaava-alueen maanomistajille ja muille oikeuden haltijoille aiheutuvien rajoitusten on oltava perusteltuja, kun otetaan huomioon kaavan tarkoitus ja sisältö sekä ohjaustavoite, kuten MRL 39 § ja maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimukset edellyttävät. ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että yleiskaavaluonnoksen mukaan M-1-alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita varten huoltoteitä, teknisiä verkkoja, akkuvarastoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita ja pistemäisenä kohteena osoitetulle ohjeelliselle en-alueelle puolestaan sähköasemakenttä, kojeistorakennuksia, akkuvarastoja, sekä huolto- ja varastorakennuksia. ELY-keskus katsoo, että energiahuollon alue tulee merkitä aluemarkintänä (EN), jolla osoitetaan mm. energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita. Epäselväksi myös jää, mihin yleiskaavaluonnoksen mukaisella M-1-alueella voidaan mm. akkuvarastoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita sijoittaa. Mikäli ko. rakenteet ja rakennukset on tarkoitettu sijoitettavaksi tv-alueelle, olisi niiden sijoittamisesta tarkoituksenmukaisempaa määrätä tv-merkintää koskevassa kaavamääräyksessä. Koska akkuvarastot eivät ole osa hanketta YVA-menettelyssä, tulee niiden sijoittelu ratkaista ja vaikutukset arvioida kaavoituksessa. ELY-keskus toteaa, että kaavoitettavalta alueelta on tunnistettu useita luonnonarvoiltaan arvokkaita kohteita, kuten arvokkaita linnustoalueita, pienvesiä, huomionarvoisia luontotyypppejä sekä suojelullisesti arvokkaita kasvilajien esiintymiä. Tunnistettuja luontoarvoja ei kuitenkaan ole osoitettu kaavaluonnoksessa. ELY-keskus katsoo, että yleispiirteinen maininta luontoarvoista kaavaselostuksessa ei ole riittävää luonnonarvojen huomioimista, vaan alueelta tunnistetut merkittävät luonnonarvot on osoitettava tarpeellisin kaavamerkinnoin ja -määräyksin, kuten MRL 39 §:ssä edellytetään. ELY-keskus katsoo, että luomerkinnät on hyvä erotella indeksimerkinnällä luontotyypin perusteella ja merkintä tulee varustaa tarpeellisella kyseiset luontoarvot turvaavalla määräyksellä. Mikäli kyseessä on luonnonsuojelulain (9/2023) 65 §:n mukainen luontotyyppi tai LSL 78 §:n mukainen tiukkaa suojelua edellyttävä eliölaji, joita koskee lajien ja luontotyyppien tiukka heikentämiskielto, ei luo-merkintä ole riittävä, vaan ko. tapauksessa luontoarvon turvaaminen edellyttää suojelumerkintää. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että mikäli kohteet ovat vesilain (587/2011) (VL 2 luku 11 § ja 3 luku 2 §) nojalla suojeltuja luonnontilaisia lähteitä tai puroja, tulee myös niiden osalta käyttää suojelumerkintää (esim. s-1) ja vesilakiperusteisen suojelun tulee käydä ilmi kohteen kaavamääräyksestä. Edellä kuvattujen luontoarvojen turvaaminen on tarpeen mm. kaavaluonnoksessa	mukainen rakentamisrajoitus.” Energiahuollon aluetta ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa aluemarkinnalla, koska tässä vaiheessa ei ole tiedossa energiahuoltoon tarvittavien rakenteiden tarvitsemaa tarkkaa pinta-alaa eikä tarkkaa sijaintia. Sähköasema voidaan toteuttaa vaihtoehtoisesti myös Tornion puolelle. Lisäksi EN-alueella ei ole voimassa metsälaki, mikä vaikeuttaisi alueen metsätalouskäyttöä, jos koko aluetta ei tarvittaisi energiahuoltoa varten. Kaava-alueelta tunnistetut luontoarvot on otettu huomioon MRL 39 §:n mukaisesti yleiskaavaa laadittaessa. Luonnonsuojelulain 64 §:ssä ja 65 §:ssä on esitetty suojellut luontotyyppit. Kaava-alueella ei sijaitse kyseisiä luontotyypppejä. LSL 78 §:n mukaisen eliölajin esiintymisalue on merkitty kaavassa suojelualueeksi (SL).

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	ohjeellisella merkinnällä esitettyjen uusien tielinjausten ja maakaapeleiden tarkemmassa suunnittelussa. Taka-Kuoringin (1284544) E-luokan pohjavesialue on osoitettu yleiskaavaluonnoksessa merkinnällä pv. Merkinnälle ei kuitenkaan ole annettu kaavamääräystä. ELY-keskus katsoo, että pohjavesialueelle tulee antaa pohjaveden määrää ja laatua turvaava kaavamääräys. ELY-keskus kiinnittää huomiota vielä siihen, että yleiskaavaluonnoksessa osoitetut tuulivoimaloiden alueet 2, 5 ja 7 sijaitsevat joko kokonaan tai osittain arvokkaan harjualueen tai muun geologisen muodostuman (ge) alueella. Ge-alueita koskevan kaavamääräyksen mukaan maa-ainesten otto on kiellettyä, mutta alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita kaavassa erikseen osoitetuille paikoille. Edelleen kaavamääräyksen mukaan tuulivoimaloiden huoltoteiden ja rakentamisessa tarpeellisten nostoalueiden sekä työskentelyalueiden ja maakaapelien toteuttamisessa on välttettävä moreenimuodostuman ominaispiirteiden hävittämistä. ELY-keskus huomauttaa, että kaavamääräykset ovat ristiriidassa suhteessa ge-kohteen arvoihin, koska rakentaminen joka tapauksessa tulee hävittämään kohteen geologisia arvoja. Muu kulttuuriperintöalue tai -kohde on yleiskaavaluonnoksessa osoitettu pistekatkoviivalla ja merkinnällä (s-1). Merkinnällä tarkoitetaan alueella sijaitsevia historiallisia rakenteita (Lavinjätkä, asuinpaikat/kämpän jäännös). Kaavamääräyksen mukaan suuremmista kohdista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuuseurakunnan kanssa. ELY-keskus katsoo, että määräyksessä sana "suuremmista" on turha. Lisäksi kunnan tulee ottaa huomioon, että aina kun yleiskaavassa käytetään suojelumääräystä, siitä tulee ilmetä millä MRL:n pykälällä se on annettu. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet Kaavaselostusluonnoksessa on tunnistettu kolme päätöksikotason valtakunnallista alueidenkäyttötavoitetta; terveellinen ja turvallinen elinympäristö; elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat; ja uusiutumiskykyinen energiahuolto. Kaavaselostuksessa tulee tunnistaa kyseessä olevaa yleiskaavoitusta koskevat varsinaiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja ottaa ne huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista, kuten MRL 24.2 §:ssä edellytetään. Yhteenveto Lapin ELY-keskus edellyttää, että Tervolan kunta kaavahdotusta laatiessaan ottaa huomioon, mitä edellä on todettu. Tämä lausunto ei ole kokonaisvaltainen lausunto tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta. Tarvittaessa kunta voi järjestää kaavaneuvottelun sen jälkeen,	VL 2 luvun 11§:n mukainen vesiluontotyyppien suojelu ei koske Lapin maakunnassa sijaitsevia norja tai lampia, eikä niitä siksi merkitä kaavaan. Ne on kuitenkin otettu huomioon suunnitteluratkaisussa. Täydennetään pohjavesialueelle seuraava määräys: "Alueella ei saa tehdä sellaisia toimenpiteitä, jotka heikentävät pohjaveden määrää tai laatua" Muutetaan kaavakartan ohjeellisia voimailojen sijainteja ja tv-alueiden rajoja niin että rakentaminen ei kohdistu ge-alueille. Poistetaan s-1 määräyksestä sana suuremmista. Muokattu muu kulttuuriperintöalue kp-aluemerkinnäksi. Täydennetään valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja niiden toteutumista kaavaselostuksen kohtaan 3.1 ja 11.1.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	kun yhteysviranomainen on antanut perustellun päätelmän.	
6 L06 Lapin liitto, 20.6.2024	<u>Tausta</u> Hanke sijoittuu Tervolan kunnan alueelle, noin 8 kilometriä Tervolan kuntakeskuksesta lounaaseen. Tervolan kunnan kaava-alueen pinta-ala on noin 2200 hehtaaria. Hanke ulottuu myös Tornion kaupungin alueelle, minkä vuoksi hankkeesta laaditaan erilliset yleiskaavat sekä Tervolan Kuoringin että Tornion Vinsanmaan alueille. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa Tervolan kunnan alueelle 17 kokonaiskorkeudeltaan 300 metriä olevan tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja tarvittavien sähköasemien rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Hankkeesta tehdään YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi samaan aikaan, kun alueelta laaditaan kaavaa. Vaikka YVA toteutetaan samanaikaisesti kaavan laatimisen kanssa, osayleiskaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) toteutetaan erillisinä prosesseina. Hankkeen YVA-menettely on Vinsanmaan ja Kuoringin alueille yhteinen. <u>Suhde maakuntakaavaan</u> Osayleiskaava-alue sijoittuu 11.9.2015 lainvoiman saaneen Länsi-Lapin maakuntakaavan alueelle. Kaavaselostuksen kappaleessa 3.2.1 on tuotu hyvin esille maakuntakaavamääräykset ja -merkinnät. Lapin liiton hallinnoima Lapin tuulivoimaselvitys 2022-hanke toteutettiin vuoden 2022 maalis-marraskuun aikana ympäristöministeriön avustuksella. Selvityksen keskeisenä tavoitteena oli löytää tuulivoimatuotantoon potentiaalisia alueita maakuntakaavoituksen taustaksi sekä laatia maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n tarkoittama riittävä selvitys ja merkittävien vaikutusten arviointi mahdollisen maakuntakaavoituksen lähtötiedoiksi ja kuntakaavoituksen tueksi. Selvityksessä tunnistettiin yhteensä 46 potentiaalista tuulivoima-aluetta. Vuoden 2023 alussa käynnistyi ympäristöministeriön avustuksella Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023–2024, jonka tavoitteena on täydentää Lapin tuulivoimaselvitystä 2022 mahdollisilla uusilla alueilla. Tavoitteena on myös selvittää, löytyykö Lapista laajoja tuulivoimapuistoalueita, joiden yhteyteen voisi kehittää uusiutuvan energian teollista toimintaa, esim. vedyn tai muun uusiutuvan polttoaineen tuottaminen ns. offgrid-alueina. Selvityksessä tutkitaan myös mahdollisuutta aurinkoenergia-alueiden osoittamiseen. Selvityksessä tuulivoimapotentiaalisiksi alueeksi ei ole osoitettu julkisesti viireillä olevia tuulivoimaloiden alueita. Näiden osalta	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	yksityiskohtaisempi suunnittelu ja vaikutusten arviointi meneillään, joten niiden kautta saadaan tarkempaan tietoa kuin maakunnallisessa selvityksessä. <u>Lapin liiton näkemys</u> Vinsanmaan osalta osayleiskaavan valmisteluaineisto ei ole samaan aikaan nähtävillä. Olisi ollut hyvä, jos myös Tornion kaupungin osalta osayleiskaavan valmisteluaineisto olisi ollut nähtävillä samaan aikaan. Jatkossa aikatauluja tulisi paremmin yhteensovittaa nähtävillä olon osalta. Maisemavaikutusten osalta olisi hyvä olla sellainen näkvyysanalyysi, josta näkisi myös muiden vireillä olevien hankkeiden tuulivoimaloiden näkvyys alueella. Yhteisvaikutusten osalta oli arvioitu, että ”poronhoidolle kaikkien hankkeiden toteutuminen aiheuttaisi erittäin merkittäviä kielteisiä vaikutuksia.” Tästä syystä on tärkeä pyrkiä alusta asti lieventämään haitallisia vaikutuksia poronhoitoon. Mikäli yhteisvaikutukset toteutuvien hankkeiden kanssa ylittävät kohtuuttomat haitalliset vaikutukset, hanketta ei voi toteuttaa ilman lieventäviä toimenpiteitä. Yhteisvaikutusten arvioinnin osalta tulee maakuntakaavan suunnittelumääräysten näkökulmasta erityisesti keskittyä maisemavaikutuksiin (maakuntakaavan valtakunnalliset / maakunnalliset maisemat ja kulttuuriympäristöt) sekä poronhoitoon lisäksi tulee huomioida vaikutukset ilmavälväntäytymiin sekä puolustusvoimien radioyhteyksiin. Ympäristövaikutusten ohjelmassa oli esitetty, että arviointiselostusvaiheessa arvioidaan myös sellainen vaihtoehto, jossa olisi alle 26 tuulivoimalaa. Arviointiselostuksessa esitettiin 3 eri vaihtoehtoa, jotka voimalamäärältään poikkesivat vain vähän toisistaan. Arvioinnissa päädyttiin tulokseen, että vaihtoehtojen välillä ei ole juurikaan eroa. Yleiskaavan laadinnan aikana voisi tutkia myös selkeästä vaihtoehtoa, jossa olisi tuulivoimaloiden määrää vähennetty. Samalla arvioida onko tällaisella ratkaisulla olla vaikutusta mm. eri hankkeiden yhteisvaikutuksiin.	Lisätään kaavaselostukseen maininta, että yhteisvaikutukset on arvioitu tarkemmin YVA-selostuksessa. Paliskuntien kanssa tehdään yhteistyötä ja keskustellaan lieventämis- ja kompensatiokeinoista. YVA-menettelyn aikana on tutkittu eri vaihtoehtoja. Täydennetään kaavaselostukseen YVA-menettelyssä tutkitut vaihtoehtot kohtaan 1.4.
7 L07 Lapin hyvinvointialueen pelastuslaitos, 11.7.2024	Tervolan kunnanhallitus on pyytänyt Lapin hyvinvointialueen pelastuslaitokselta lausuntoa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta. Pelastusviranomaisen on tutustunut valmisteluaineistoon ja pyytää huomiomaan hankkeen mahdolliset vaikutukset viestintäyhteyksien osalta myös viranomaisverkon (VIRVE) toimintaan. Viranomaisverkon toimintaa operoi Suomen Erillisverkot Oy.	Suomen Erillisverkot on lausunut, että hankkeella ei ole vaikutusta heidän toimintaansa.
8 L08 Metsähallitus, 15.7.2024	Tervolan kunta pyytää Metsähallitukselta lausuntoa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistosta. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa Kuoringin alueelle 17:n kokonaiskorkeudeltaan 300 metriä olevan	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja tarvittavien sähköasemien rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava. Kaava-alueella sijaitsee Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva suojeluun varattu kiinteistö 845-407-7-197, joka kuuluu suurimmaksi osaksi Natura 2000 -alueeseen Vinsanmaan letot (FI1301905/SAC). Kaavakartalla tuulivoimala-alue, uusi tielinjaus ja uusi voimalinja on sijoitettu 50–100 metrin päähän Natura-alueesta. Alue on parhaillaan säädösvalmistelussa, jossa siitä tul-laan muodostamaan Vinsanmaan lettojen luonnonsuojelu-alue (https://www.metsa.fi/wp-content/uploads/2023/03/62_vinsanmaanletot.pdf). Metsähallitus huomauttaa, että tulevaa luonnonsuojelualuetta ei ole merkitty kaavakartalle, vaikka SL-merkintä koskee sekä luonnonsuojelulailla perustettuja että perustettaviksi tarkoitettuja alueita. Vinsanmaan luonnonsuojelualueen raja- aus on laajempi kuin Natura-alueen ja soidensuojeluohjelma-alueen raja- aus, ja kaavakartan tie- ja kaapelilin- jaukset ja tuulivoimala-alue on valmisteluaineistossa mer- kitty aivan tulevan luonnonsuojelualueen reunaan kiinni. Metsähallitus esittää, että tuleva luonnonsuojelualue mer- kitään kaavakarttaan SL-merkinnällä ja tuulivoimaraken- teet sijoitetaan alueesta niin etäälle, ettei alueen suojelu- arvoja heikennetä. Aluerajaus on ladattavissa paikkatietomuodossa SYKEN avoimista aineistoista nimellä Valtion muut suojelualueet https://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Paikkatietoaineistot/Ladattavat_paikkatietoaineistot.	Laajennetaan kaava- karttaan SL-aluetta kattamaan lausun- nossa esitettyä alu- etta.
9 L09 Paliskuntain yhdistys, 27.6.2024	Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Tornion kaupungin ja Tervolan kunnan alueille. Hankealueen pinta-ala on noin 3300 hehtaaria. Hankealueelle suunnitellaan enintään 28 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 6–10 MW. Voimaloista 11 sijoittuu Tornion kaupungin Vinsanmaan alueelle, noin 25 kilometriä Tornion kaupungin keskustasta koilliseen. Voimaloista 17 sijoittuu Tervolan kunnan Kuoringin alueelle, noin kahdeksan kilometriä Tervolan keskustasta länsilounaaseen. Hankeen sähkönsiirto on suunniteltu toteuttaa 400 kV:n ilmajohtona joko Vinsanmaalta tai Kuoringista Keminmaan sähköasemalle nykyisen olemassa olevan Keminmaa-Petäjäkoski 400 kV:n voimajohdon rinnalla. Toisena vaihtoehtona molemmilla reittivaihtoehdoilla on sähkönsiirto Viitajärvelle rakennettavalle uudelle sähköasemalle. Suunnittelun alueen Tervolan puoli sijoittuu Palojärven paliskunnan alueelle, paliskunnan lounaisosaan, poronhoito-alueen rajalle. Palojärven paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 5000 ja paliskunnassa on 184 poronmista- tajaan. Paliskunnan poronhoito perustuu luonnonlaitumiin ja porojen vapaaseen laiduntamiseen laidunkiertonsa mu- kaisesti. Hanke sijoittuu lähelle Ylitornion puolen	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Lohijärven paliskuntaa ja Lohijärven poroja laiduntaa hankealueella ja sen läheisyydessä. Paliskunnan suurin sallittu eloporumäärä on 1400 ja poronomistajia on 49. Kuoringin aluetta käytetään lähinnä talvilaitumena. Myös hankkeen voimajohto sijoittuisi osittain talvilaitumille. Kuoringin alueella ei ole kiinteää poroerotusaitaa, vaan poroja on käsitelty siirtoaidoissa sekä alueen pohjoispuolelle sijoittuvissa erotusaidoissa. Palojärven paliskunnassa on jo tuulivoimatuotantoa ja sen alueelle ja siihen rajautuen on parhaillaan lukuisia (noin 10) laajoja tuulivoimahankkeita selvittävänä. Lisäksi paliskunnan alueella on Rovaniemen keskusta ja sen asutusalueita, vt 4 ja rautatie ja alueelle on vireillä kaivostointintaan tähtäävän YVA:n ja maakuntakaavan selvitykset Rompas – Rajapalot -alueella. Lohijärven paliskunnan alueella ja siihen rajautuen on niin ikään useita tuulivoimahankkeita suunnitteilla. Paliskunnilla on erittäin suuri huoli elinkeinonsa alueiden riittävyydestä ja sen jatkuvuudesta. Poronhoidon huomioon ottaminen tuulivoimahankkeissa Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoitolaki turvaa elinkeinon aseman ja säättää poronhoidolle sen perusedellytyksen, vapaan laidunnusoikeuden (PHL 3 §): ”Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta.” Se tarkoittaa poroille oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, muutamien poikkeuksin. Poronhoitolain 53 §:n mukaan ”suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa.” Alueella voimassa olevassa Länsi-Lapin maakuntakaavan koko kaava-aluetta koskevissa suunnittelumääräyksissä edellytetään poronhoidon alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamista, sekä poronhoitoon olennaisesti vaikuttavan alueiden käytön suunnittelussa poronhoidolle tärkeiden alueiden huomioimista. Valtion maiden osalta edellytetään neuvotteluja asianomaisen paliskunnan kanssa. Kuoringin kaava-alue sijoittuu osittain valtion maille, joten siitä tulee neuvotella PHL ja maakuntakaavan mukaisesti. Aluetta ei ole Länsi-Lapin maakuntakaavassa merkitty tv-1-alueeksi. Hankkeen seudulliset vaikutukset tulee selvittää myös poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten osalta ottaen huomioon erityisesti tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 32 §:n mukaan maakuntakaavan on oltava ohjeena yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa. MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan	Hankkeessa on neuvoteltu PHL 53 §:n mukaisesti ja epävirallisia neuvotteluja aiotaan pitää hankkeen edetessä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoitajilla on alueella poronhoito-oikeus, he ovat oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Vaikutukset poronhoidolle Poronhoito on ekstensiivinen maankäyttömuoto, jonka kannattavuus perustuu laajoihin laidunalueisiin ja porojen luontaisen laidunkierroon mukaiseen vapaaseen laiduntamiseen. Paliskunnan toiminnalliseen ympäristöön kuuluvat erilaiset laidunalueet (mm. kesä, talvi, rykimä, vasoma), ja niille siirtymiseen käytettävät alueet, sekä paliskunnan poronhoidon toiminta-alueet ja infrastruktuuri (mm. kuljetusreitit, erotusaidat, kämpät, laidunkiertaidat ym.). Paliskunnan toiminta on suunnitelmallista elinkeinon harjoittamista. Kaikki paliskunnan alueelle tuleva uusi toiminta vaikuttaa poronhoitoon, sillä paliskunta eri osineen on yhtenäinen toimintaympäristö. Eri alueiden merkityksen suuruus vaihtelee paliskunnan sisällä. Tuulivoimahanke aiheuttaa suoria ja epäsuoria laidunmenetyksiä. Hanke sijoittuu Palojärven paliskunnan talvilaitumille. Paliskunnan eteläosan merkitys talvilaitumena on kasvanut viime vuosina ja nähtävissä on, että käyttöpaine kasvaa myös tulevana talvina. Alueen porot käsitellään hankealueelta pohjoiseen sijoittuvissa aidoissa tai alueelle tarpeen mukaan pystytettävissä siirtoaidoissa. Useiden pohjoismaisten tutkimusten mukaan porot välttävät ihmistoiminnan aiheuttamaa häiriötä, ja ovat sille herkkiä etenkin kevättalvella, vasoma-aikana ja sen jälkeen pienten vasojen kanssa (Skarin & Åhman 2014, Skarin ym. 2015, Skarin ym. 2018, Skarin ym. 2021). Etenkin Ruotsissa on tutkittu poronhoidolle aiheutuvia vaikutuksia tuulivoiman osalta. Skarinin ym. (2015) mukaan vasomisaijana porovaatimet välttivät tuulipuistoja niiden rakentamisaikana jopa 3,5 km päähän alueesta. Porojen laidunalueen välttämistä ilmeni sekä elinpiirin valinnan tasolla, että elinpiirin sisällä tapahtuvalla laituminen valinnan tasolla. Porot myös lakkasivat käyttämästä tai käyttivät vähemmän tuulipuistojen läheisistä vakiintuneista kulkureiteistään ja liikkuivat nopeammin alueen poikki, mikä kielii stressistä (Skarin ym.2015). Tuulivoiman aiheuttama häiriö (melu ja liike) porojen laiduntamiselle vasoma-aikana on todettu myös pysyvän hankkeiden toiminnan aikana (Skarin ym. 2018). Tällöin aiheutuu välillisiä laidunmenetyksiä laajemmalla alueella kuin itse hankealue. Mikäli laidunresurssi esimerkiksi kulumisen vuoksi vähenee alueelta ja alue muuttuu rauhattomaksi, on mahdollista, että porot eivät pysy alueella myöskään syksyllä ja syystalvella. Tämä johtaa siihen, että poronhoito tulee järjestää alueella uudelleen, mikä vaatii työtä ja mahdollisesti uusia poronhoidon rakenteita. Tutkimuksen mukaan tuulivoimatuotanto yhdessä muun maankäytön kanssa vaikutti negatiivisesti porojen ja poronhoidon	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	optimaaliseen laidunten käyttöön talvella ja muun muassa porokolarit ja petovahingot lisääntyivät (Skarin ym. 2021). Laidunten vähentyessä, pirstoutuessa ja käytettävyyden heiketessä muuten, porojen laidunnuspaine lisääntyy muilla alueilla ja laitumet kuluvat epätasaisesti. Tämä voi johtaa siihen, että porojen teurastuotto (vasaprocentti) alenee, teuraspainot alenevat ja porotalouden lihantuotto kärsii. Toisaalta poroja voidaan joutua ottamaan lisäruokinnan piiriin entistä aiemmin, jos ne pyrkivät lähtemään normaaleilta laidunalueiltaan pois tai jos ne eivät saa tarpeeksi ravintoa kuluneilta laidunalueilta. Aikaistunut lisäruokinta tarkoittaa lisäkustannuksia ja elinkeinon kannattavuuden heikkenemistä edelleen. Hanke voi aiheuttaa porojen siirtymisen alueille, missä ne aiheuttavat haittaa esimerkiksi viljelyksille tai vakitukselle asutukselle. Tämä on poronhoitolaissa kiellettyä, joten paliskunnalle aiheutuu lisätyötä ja kustannuksia porojen siirtämisestä, vahinkojen estämisestä ja korvaamisesta. Lisäksi aiheutuu ristiriitoja asukkaiden kanssa. Porojen tulee laiduntaa poronhoitoalueella. Useat tuulivoimahankkeet alueella voivat vaikuttaa siihen, etteivät ne pysy alueella. Kaava-alue sijaitsee lähellä valtatie 4:ää sekä rautatietä. Rauhallisilta laidunalueilta vilkkaille pääteille johtavat tiet, jotka pidetään talvella auki, johdattavat porot suuremman kolari- ja porokolarin alueille. Tuottava porokarja heikkenee ja vähenee, mitä porokolareista saatava korvaus ei kata. Myös hankkeeseen liittyvä voimajohto vähentää ja pirstoo laitumia, vaikuttaa porojen laidunnukseen ja voi vaikeuttaa poronhoitotöitä. Tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineisto Kaavassa on selvitettävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu YVA:n yhteydessä. Kaavan valmisteluaineistossa on käsitelty poronhoitoa ja vaikutuksia lyhyesti. Poronhoidon nykytilan kuvaus on puutteellinen. Tekstissä ei ole mainittu lähialueella sijaitsevia kiintoaitoja ja pohjoispuolella sijaitsevaa erotusaitaa, jotka ovat nähtävissä kuvassa 4.18. Alueen poronhoitoa ei ole kuvattu juuri lainkaan. Hanke sijoittuu osittain valtion maille. Alueen paliskuntien kanssa on käyty poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu, jossa keskusteltiin hankkeesta ja toinen poronhoitolain 53 § kaltainen neuvottelu, jossa käytiin läpi poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia. Neuvotteluita on jatkettava osayleiskaavan edetessä. Neuvotteluita lieventämis- tai kompensatiokeinoista ei ole käyty. Osayleiskaavan aikana tulee neuvotella poronhoidon toiminnan turvaamisesta sekä kompensatiokeinoista. Paliskuntain yhdistys muistuttaa, että hyvä neuvottelukäytäntö tarkoittaa sitä, että neuvottelut aloitetaan riittävän aikaisessa vaiheessa, ja että neuvotteluiden lähtökohtana on yhtäläiset tiedot ja	Täydennetään kaavaselostuksen nykytilan kuvausta.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	todellinen mahdollisuus vaikuttaa asioihin. Niihin tulee ryhtyä hyvissä ajoin ennen kaavaehdotuksen valmistumista. Kaavamääräykset ja -merkinnät sekä muu poronhoidon turvaaminen Kaavakartalla ja -määräyksissä ei ole otettu huomioon alueen poronhoitoa riittävästi. Yleisissä määräyksissä on mainittu, että kaava-alueella sallitaan poronhoidon edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa. Kaava-alueella on tarpeellista olla määräys, joka sallii poronhoidon edellyttämien rakenteiden rakentamisen, sillä kaava-alueella voi olla tarvetta pysyville rakennelmille kuten pyyntiaidoille. Pelkkä rakenteiden salliminen kaava-alueella ei kuitenkaan ole riittävää poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseksi. Koko kaava-aluetta koskevissa yleismääräyksissä tulee antaa alueen maakuntakaavaa mukaileva määräys, esimerkiksi: "Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset." Merkinnät ja määräykset ovat tarpeellisia, jotta poronhoito otetaan huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa. Toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaaminen tarkoittaa haittojen estämistä, ja jäljelle jäävien haittojen minimoimista. Tämä tarkoittaa käytännössä yhteistyötä paliskunnan kanssa mm. alueen tarkemmassa suunnittelussa ja töiden ajoittamisessa. Mitä ei voida estää tai minimoida, tulee kompensoida. Toimintaedellytysten turvaaminen tarkoittaa siten käytännössä myös laidunalan menetyksen, ylimääräisten poronhoitotöiden sekä muiden haittojen ja vahinkojen korvaamista paliskunnalle täysimääräisesti. Neuvottelu poronhoidon turvaamisesta kaavoituksessa, ja sille aiheutuvien haittojen estämisestä ja lieventämisestä tulisi järjestää. Paliskunnan kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävänä kaavan jatkosuunnittelussa. Paliskunnalle tulee turvata tiedonsaanti kaavan ja tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa. Mikäli paliskunnalle aiheutuu haittaa kaavan mukaisesta toiminnasta, haita on korvattava täysimääräisesti. Lopuksi Alueen maakuntakaava edellyttää yhdessä YVA-lain poronhoitolain kanssa erityistä poronhoidon huomioon ottamista suunnittelussa ja sen toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamista. Tätä varten hankkeen kaavamääräyksiä on syytä täydentää edellä kuvatusti. Hanke vaarantaa poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä yhdessä alueella jo olevien ja suunnitteilla olevien hankkeiden	Lisätään yleisiin määräyksiin " Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset." YVA-menettelyn yhteydessä paliskuntien kanssa on sovittu neuvottelujen jatkamisesta hankkeen aikana.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	kanssa. Hankkeilla on erittäin merkittäviä kielteisiä yhteisvaikutuksia poronhoidolle alueella. Tuulivoimateollisuusalueen rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvat haitat tulee pyrkiä estämään ja lieventämään ja näistä tulee neuvotella. Hankkeen haitallisia vaikutuksia tulee pyrkiä vähentämään paliskunnan kanssa sovittavilla keinoilla. Jäljelle jäävät haitat tulee korvata täysmääräisesti.	
10 L10 Suomen erillisverkot Oy, 13.6.2024	Viitaten lausuntopyyntöönne 7.6.2024 koskien Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.	Merkitään tiedoksi.
11 L11 Tervola, Tekninen lautakunta, 4.6.2024	Valmistelija: tekninen johtaja Janne Pekkarinen Tervolan kunnanhallitus on päättänyt 13.5.2024 § 133 asettaa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheen aineiston julkisesti nähtäville kuulemistä varten 29.5.-15.7.2024 väliseksi ajaksi (MRL 62 §, MRA 30 §). Hanke sijoittuu Tervolan kunnan alueelle, noin 8 kilometriä Tervolan kuntakeskuksesta lounaaseen. Hanke ulottuu myös Tornion kaupungin alueelle, minkä vuoksi hankkeesta laaditaan erilliset yleiskaavat sekä Tervolan Kuoringin että Tornion Vinsanmaan alueille. Tervolan kunnan kaava-alueen pinta-ala on noin 2200 hehtaaria. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa Tervolan kunnan alueelle 17 kokonaiskorkeudeltaan 300 metriä olevan tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja tarvittavien sähköasemien rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Kaava-aineistoon voi tutustua tarkemmin kunnan kotisivuilla (Asuminen ja rakentaminen - Kaavoitus - Vireillä olevat kaavoitushankkeet) julkaistun aineiston kautta. Kunnanhallitus on pyytänyt suunnitelmista viranomaislausunnot 15.7.2024 mennessä. Teknisen johtajan päätösehdotus: Teknisellä lautakunnalla ei ole huomautettavaa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta. Päätös: Teknisen lautakunnan jäsen Pirjo Hietala teki vastaesityksen, että lautakunta hakisi lisää aikaa lausunnon antamiseen seuraavaan 4.9.2024 pidettävään teknisen lautakunnan kokoukseen saakka. Esitys raukesi kannattamattomana. Puheenjohtaja totesi, että lautakunta hyväksyi teknisen johtajan päätösehdotuksen.	Merkitään tiedoksi.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Pirjo Hietala ilmoitti jättävänsä asiaan eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide on toimitettu ennen pöytäkirjan laatimista ja tarkastamista, joten se liitetään pöytäkirjaan.	
12 L12 Telia, 11.6.2024	Telia Finland Oy:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Lisätietoja antaa tarvittaessa production-desk@teliacompany.com.	Merkitään tiedoksi.
13 L13 Tornionlaakson museo, 26.7.2024	Tervolan kunta on pyytänyt Tornionlaakson museon lausuntoa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta. Lausuntopyynnön yhteydessä on välitetty linkki aineistoihin: Kuulutus valmisteluvaiheen aineiston nähtävillä pidosta (29.5.2024), Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Sitovvise, päivitetty 14.5.2024), Kaavakarttaluonnos (Sitovvise, 29.4.2024), Kaavaselostus (Sitovvise, 30.4.2024) ja Vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin (30.4.2024). Osayleiskaava koskee Myrsky Energia Oy:n suunnittelemaa Tervolan kunnan ja Tornion kaupungin alueille sijoittuvaa Kuoringi-Vinsanmaan tuulivoimahanketta. Hankkeesta laaditaan erilliset yleiskaavat sekä Tervolan Kuoringin että Tornion Vinsanmaan alueille. Lausunnolla olevan osayleiskaavan valmisteluaineisto koskee Tervolan kunnan alueelle sijoittuvaa kaava-aluetta. Alueellisena vastuumuseona Tornionlaakson museo vastaa toimialueensa rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntija- ja viranomaistehtävistä. Museo on lausunut kaavan vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 13.12.2022. Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava sijoittuu Tervolan kunnan alueelle, noin 8 kilometriä Tervolan kuntakeskuksesta lounaaseen. Kaava-alueen pinta-ala on noin 2200 hehtaaria ja se rajautuu Tornion ja Tervolan kuntarajaan. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa Tervolan kuntaan noin 17 tuulivoimalan, kokonaiskorkeudeltaan 300 metriä, ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja tarvittavien sähköasemien rakentaminen laatimalla maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Kaavaselostuksen mukaan osayleiskaavan vaikutusten arviointi on tehty asiantuntija-arviona ja se perustuu kaavan rinnalla tehtyyn ympäristövaikutusten arviointimenetelyyn (YVA), käytössä oleviin perustietoihin, selvityksiin, suunnitelmiin, maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja mielipiteisiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	<i>Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö</i> Osayleiskaavaluonnoksen selostuksessa alueen nykytilan kuvauksessa on tunnistettu YVA-selostuksen mukaisesti pääosa hankealueelle, sen lähiympäristöön tai mahdolliseen näköyhteyteen sijoittuvista valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävistä maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön alueista ja kohteista. Luettelosta puuttuu kaksi maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita, jotka sijaitsevat alle 20 km päässä hankealueesta (Liakanjokivarsi ja Kemijoen kulttuurimaisemat, Loue) sekä maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö Saavanon niityt. Kaavaselostuksessa ei myöskään ole tunnistettu esimerkiksi Tornion yleiskaavassa suunnittelualueen läheisyyteen osoitettuja paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä. Tornionlaakson museo on YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa muistuttanut, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee selvittää ja tunnistaa myös tiedossa olevat paikallisesti merkittävät arvoalueet ja kohteet. Ympäristöministeriön julkaisussa Kulttuuriympäristö vaikutusten arvioinnissa (2013) todetaan, että YVA:n kulttuuriympäristöselvityksessä on syytä määrittää ja kuvata valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet aluetasolla ja hankkeen mukaan tarvittaessa kiinteistötasolla. Ympäristöministeriön Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa oppaan (2016) mukaan tuulivoimarakentamista suoraan ohjaava yleiskaavaa laadittaessa maiseman osalta tulee selvittää ja arvioidaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja kohteiden lisäksi paikallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kohteet. Oppaan mukaan YVA-selostuksessa maiseman nykytilan kuvaus sekä maiseman arvokohteiden osalta YVA-ohjelmavaiheen kuvauksia täydennetään maastokäyntihavaintojen ja YVA-ohjelmasta saadun palautteen sekä mahdollisten uusien inventointien tai muiden lähtöaineistojen perusteella. Yhteysviranomaisen on YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa ohjeistanut täydentämään maiseman ja kulttuuriympäristön kuvausta ja arviointia paikallisesti merkittävien kohteiden ja alueiden osalta. Näitä ei kuitenkaan YVA-selostuksessa eikä osayleiskaavassa ja sen vaikutusten arvioinnissa ole huomioitu. Kaavan maisemavaikutusten arvioinnin mukaan arvokkaille maisema- tai kulttuuriympäristöalueille ei aiheudu sellaisia vaikutuksia, mikä johtaisi alueiden arvoperusteiden muuttumiseen. Kokonaisuutena vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi. Kaavan yhteisvaikutuksia on kuvailtu lyhyesti, mutta esimerkiksi yhteisvaikutuksia maisemaan ei ole havainnollistettu kuvasovitteita lukuun ottamatta. Yhteisvaikutuksia ei ole tuotu esiin myöskään	Luetteloon ja karttaan lisätty Liakanjokivarsi ja Kemijoen kulttuuri-maisemat, Loue sekä Saavanonjanniityt. Selostuksen karttaan lisätty Tornion yleiskaavaan merkityt läheiset paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt Täydennetään yhteisvaikutusten arviointia kohtaan 10.23.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	arvioitaessa kaavan suhdetta maakuntakaavaan tai muihin yleiskaavoihin. Kaavan suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteiden kohtaan elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat on arvioitu vain luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin alueisiin ja ekologisiin yhteyksiin, vaikka kaavan suunnitteluun on toisaalla kaavaselostuksessa tunnistettu vaikuttavan myös muun muassa valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehtiminen. Museon näkemyksen mukaan yleiskaavan lähtöaineisto ja vaikutusten arviointi suhteessa maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön ei ole riittävä sen pohjalla olevien erillisselvitysten ja ympäristövaikutusten arvioinnin puutteellisuuden vuoksi. Lisäksi Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan kaava- tai YVA-selostuksessa ei ole riittävästi tuotu esiin tai havainnollistettu maisemaan ja kulttuuriympäristöön muiden hankkeiden kanssa syntyviä yhteisvaikutuksia. Museo on ottanut tarkemmin kantaa asiaan Kuorinki-Vinsanmaan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta antamassaan lausunnossa. <i>Arkeologinen kulttuuriperintö</i> Kaava-alueella on suoritettu arkeologinen inventointi vuonna 2021 (Keski-pohjanmaan ArkeologiaPalvelu). Sähkönsiirtoreittien osalta on käytetty Martimo-Kuorinki/Vinsanmaa-Keminmaan sähköasema ja Martimo-Petäjäkosken sähköasema voimajohtolinjausten arkeologista inventointia 2022 sekä Martimo-Vinsamaan sähkölinjan VE3 lisäinventointia 2023 (Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu). Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan toteutettu arkeologinen inventointi on riittävä kaavoitettavan tuulivoimala-alueen osalta. Suunnitellulla kaava-alueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänneksiä. Alueella sijaitsee muu kulttuuriperintökohde Lavinjänkä (tunnus muinaisjäänne rekisterissä 1000046027) historiallisen ajan asuinpaikka. Hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön on arvioitu kappaleessa 10.5. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön. Kohteet eivät sijaitse suunnitelluilla voimalapaikoilla tai uusien tieyhteyksien kohdalla. Lavinjänkän kohde sijaitsee noin 20 metrin etäisyydellä olemassa olevasta tiestä. Mahdollisen huoltotien kunnostustöiden ja maakaapeloinnin yhteydessä tulee kohde huomioida maastossa ennen rakennustöiden aloittamista. Museon näkemyksen mukaan yleisissä kaavamääräyksissä otettu hyvin huomioon arkeologiset kohteet.	Täydennetään valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja niiden toteutumista kaavaselostuksen kohtaan 3.1 ja 11.1. Yhteisvaikutukset on arvioitu YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa. Vaikutuksia on pyritty havainnollistamaan havainnekuvien avulla. Yleismääräyksissä on annettu määräys, että arkeologiset kohteet on merkittävä maastoon ennen rakentamistöiden aloittamista ja niiden ajaksi. Kaavakarttaan on merkitty vain olemassa oleva voimajohto. Toinen voimajohto on poistettu käytöstä ja purettu, sekä myös lunastus on purettu. Vaikutusten arvioinnin perusteella maisemaan ja kulttuuriympäristöön ei kohdistu

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Lisäksi museo huomauttaa, että kaavaluonnokseen on merkitty vain toinen maakuntakaavassa olevista voimajohdoista (z). Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan selvitysten ja arvioinnin puutteiden vuoksi kaava ei täytä MRL 77b § tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisiä sisältövaatimuksia, joiden mukaan suunniteltu tuulivoimarakentamisen ja muun maankäytön tulee sopeutua maisemaan ja ympäristöön. Selvityksiä tulee museon näkemyksen mukaan täydentää ennen kaavoituksen etenemistä.	merkittäviä kielteisiä vaikutuksia.
14 L14 Tornion kaupunginhallitus, 24.6.2024	Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava on osa Tornion kaupungin ja Tervolan kunnan alueelle sijoittuvaa laajempaa Kuorinki-Vinsanmaa-tuulivoimahanketta. Tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistoa on viety eteenpäin molempien kuntien yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Aineisto löytyy Tervolan kunnan kotisivuilta Kuoringin tuulivoimakaavoitusta koskevalta sivulta. <i>Päätösehdotus</i> Kaupunki ei katso tarpeelliseksi lausua Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistoista. <i>Päätös</i> Hyväksyttiin.	Merkittään tiedoksi.

Mielipiteet

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
15 M01 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	Johdanto Olen asunut Korpijärven maalaismaisemissa välillä 1950–1970 sekä sen jälkeen viettänyt siellä aikaa aktiivisesti aina kun olen voinut. Kiinteistöllä (kiinteistötunnus poistettu) sijaitseva päärakennus on synnyin kotini. Kyseisen kiinteistön (kiinteistötunnus poistettu) ja sen välittömässä läheisyydessä olevat kiinteistöt ovat myös ystävyys- ja tai sukulaisuussuhteista johtuen usein käytössäni. Vietän myös paljon aikaa lähitienoon luonnossa. Olemme kasvavalla kokoonpanolla nyt valvutuneet hankkeen tiimoilta materiaaliin tutustuttuamme ja vaadimme niihin puolueettomia täydennyksiä sekä tarvittavia uusia tutkimuksia, mittauksia ja mallinnuksia. Ei vain esimerkiksi YVA-menettelyn säädökset täyttäviä vaan myös huollisuusperiaatteet huomioivia. Kyseessä on voimalaitos, joka aiheuttaa ympäristöönsä pitkäksi aikaa mm. merkittävän meluriskin ja siten terveyteen kohdistuvan uhan. Vaadimme puolueettoman ammattilaisen hankkeen selvitykset tarkistamaan ja arvioimaan, sekä tekemään niihin myös tarvittavat puolueettomat korjaukset.	

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Hankkeen edetessä tulemme myös omin toimin selvittämään, mittaamaan, todentamaan ja dokumentoimaan havaitsemamme, eritoten terveyshaitat (mm. melu), sekä myös jakamaan tulokset ja keinot/tavat mm. hakea vahingonkorvauksia hankkeen toteuttajalta tai/ja kunnilta kaikille vaikutusalueen kiinteistön omistaville tai/ja niitä käyttäville. Huom. mielipide edustaa lisäksi useamman hankkeen vaikutusalueella olevan kiinteistön omistajan tai kiinteistöjä aktiivisesti käyttävän mielipidettä. Osa heistä on jättänyt myös oman mielipiteensä (kenties perusteluineen tämän kaltaisen tai sitten täysin erilaisen), osa ei esimerkiksi iän vuoksi jaksanut mielipidettä laatia. Mielipide <u>Kannatamme esitettyä vaihtoehtoa VE0: Hanketta ei toteuteta.</u> YVA materiaali ja siis tuulivoimaosayleiskaavan lähtökoh-tien selvitys on siinä määrin puutteellista, ettei muuta joh-topäätöstä huolellisesti asioita harkitseva ja useamman näkökannan huomioiva ihminen itseasiassa voi tehdä. Perusteluna eritoten ympäristölle ja kaikille asianosaisille aiheutuvat haittavaikutukset, joita ei ole riittävästi ja puolueettomasti tutkittu ja mallinnettu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Edes siinä määrin, että perustellun päätelmän voisi kyseisen selostuksen pohjalta tehdä tai kaavoitusta edistää. Selvityksiä tulee ensin täydentää ja korjata sekä puolueettomasti arvioida oikean vallitsevan lähtötilanteen ymmärtämiseksi. <u>Vaadimme puutteelliseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen kaikkine liitteine (tuulivoi-maosaaleiskaavan valmisteluaineisto) asianmukai-set puolueettomasti tehdyt korjaukset ja täydennyk-set.</u> 1. Suunnitteilla olevan hankkeen ympäristövaikutuk-sia ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella ja hanke myös todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä haitta-lisia ympäristövaikutuksia huomattavasti enem-män kuin mitä ympäristövaikutusten arviointi-selostuksessa on kerrottu. 2. YVA-selostuksen tiedot (tuulivoimaosayleiskaavan lähtötiedot) eivät ole riittävät laadultaan tai/ja laa-juudeltaan ja siksi perusteltua päätelmää hank-keen merkittävistä ympäristövaikutuksista ei tule laatia. Tuulivoimaosayleiskaavoitusta ei näillä tie-doilla tule jatkaa. YVA-selostusta tulee tarvittavilta osin täydentää ja korjata. Merkittävät ympäristövaikutukset yhteisvaikutus huomioi-den tulee myös YVA-prosessin hengen mukaisesti rehelli-sesti ja avoimesti listata ja kommunikoida. Korjattu selos-tus tulee laittaa uudestaan kaikkien nähtäville ja kommen-toitavaksi, jotta voidaan varmistua siitä, että lain hengen mukainen vaikutusmahdollisuus täyttyy.	YVA-selostuksesta on saatu yhteysviran-omaisen perusteltu päätelmä. Sen mu-kaan YVA-selostus on puutteistaan huoli-matta laadittu ympä-ristövaikutusten arvi-oointimenettelystä an-netun lain mukaisesti ja yhteysviranomainen voi tehdä perustellun päätelmän.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Vaihtoehtojen todellisia merkittäviä vaikutuksia ei ole selvitetty kaikilta tarvittavilta osin kattavasti ja tasapuolisesti. Vertailua ja johtopäätöksiä ei ole esitetty kaikilta tarvittavilta osin johdonmukaisesti ja tasapuolisesti. Selostus antaa puutteellisen ja osin myös virheellisen kuvan hankkeen joistain haittavaikutuksista. Hankkeen edetessä, vaadimme hankkeen käsittelyä ympäristöluvanvaraisesti, osayleiskaavaan ja rakennuslupaan tarvittavat konkreettiset muutokset määräyksineen, kompensaatiomallia haitoista kärsiville, haittojen minimointia tarvittavin konkreettisin määräyksin ja toimin, sekä kaikilta niiltä osin kun kompensaatiomalli ei kantaa ota myös vahingonkorvauksia koko n.50-vuotisen tuulivoimapuiston elinkaaren ajan (esimerkiksi ennalta arvaamattomien vahinkojen osalta).	Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaan liittyviä määräyksiä.
16 M02 Yksityinen henkilö, 12.7.2024	Tiivistelmä 31 sivun pituisesta mielipiteestä Tornion Korpijärven rantaan rajoittuva kiinteistöni on ollut suvussani 1800-luvun lopulta alkaen. Olemme kasvavalla kokoonpanolla nyt valveutuneet hankkeen tiimoilta materiaaliin tutustuttuamme ja vaadimme niihin puolueettomia täydennyksiä sekä tarvittavia uusia tutkimuksia, mittauksia ja mallinuksia (ei siis vain esimerkiksi YVA-menettelyn säädökset täyttäviä) sekä tarvittaessa puolueettoman ammattilaisen selvitykset tarkistamaan ja arvioimaan. Mielipide, yhteenveto <u>Kannatamme esitettyä vaihtoehtoa VE0: Hanketta ei toteuteta.</u> YVA materiaali ja siis tuulivoimaosayleiskaavan lähtökohtien selvitys on siinä määrin puutteellista, ettei muuta johtopäätöstä huolellisesti asioita harkitseva ja useamman näkökannan huomioiva ihminen itseasiassa voi tehdä. Perusteluna eritoten jäljempänä esitetyt ympäristölle ja kaikille asianosaisille aiheutuvat haittavaikutukset, joita ei ole riittävästi ja puolueettomasti tutkittu ja mallinnettu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Edes siinä määrin, että perustellun päätelmän voisi kyseisen selostuksen pohjalta tehdä tai kaavoitusta edistää. Selvityksiä tulee ensin täydentää ja korjata sekä puolueettomasti arvioida oikean vallitsevan lähtötilanteen ymmärtämiseksi. <u>Vaadimme puutteelliseen ja virheelliseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen kaikkine liitteine korjauksia ja täydennyksiä, sekä niiden pohjalta tehtyyn tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistoon vastaavasti tarvittavat korjaukset ja täydennykset.</u> 1. YVA-menettelyn lopputulemana ja kaavoitusprosessin valmisteluvaiheessa pitäisi olla aina ymmärrys hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä keinot ehkäistä haitallisia vaikutuksia. Esitetyn ympäristövaikutusten arviointiselostuksen pohjalta tätä ymmärrystä ei saavuteta. 2. Suunnitteilla olevan hankkeen ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty riittäväällä tarkkuudella ja hanke myös todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä	Yhteysviranomaisen katsoo, että YVA-selostus on puutteellistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomaisen voi tehdä perustellun päätelmän.

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	haitallisia ympäristövaikutuksia huomattavasti enemmän kuin mitä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kerrottu. 3. YVA-selostuksen tiedot (tuulivoimaosayleiskaavan lähtötiedot) eivät ole riittävät laadultaan tai/ja laajuudeltaan ja siksi perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista ei voi laatia. Tuulivoimaosayleiskaavoitusta ei näillä tiedoilla tule jatkaa. YVA-selostusta tulee tarvittavilta osin täydentää ja korjata. Merkittävät ympäristövaikutukset yhteisvaikutus huomioiden tulee myös YVA-prosessin hengen mukaisesti rehellisesti ja avoimesti listata ja kommunikoida kaikille asianosaisille. Korjattu selostus tulee laittaa uudestaan kaikkien nähtäville ja kommentoitavaksi, jotta voidaan varmistua siitä, että lain hengen mukainen vaikutusmahdollisuus täyttyy. (puutteellisen ja harhaanjohtavan tiedon pohjalta tapahtunut vaikutusmahdollisuus ei ole riittävä). Vaihtoehtojen todellisia merkittäviä vaikutuksia ei ole selvitetty kaikilta tarvittavilta osin kattavasti ja tasapuolisesti. Vertailua ja johtopäätöksiä ei ole niin ikään esitetty kaikilta tarvittavilta osin johdonmukaisesti ja tasapuolisesti. Häiritsevää on eritoten se, että selostus antaa puutteellisen ja osin myös virheellisen kuvan hankkeen haittavaikutuksista. On selostuksessa toki laajasti eri asioita käsitelty, kerrottu, havainnollistettu ja laskettu, sekä niistä johtopäätöksiä tehty mutta nimenomaan tarkoitushakuisella tavalla ja juuri niissä ratkaisevissa asioissa häiritsevän puolueellisesti. En itse uskaltaisi päättäjänä tehdä tällaisen selvityksen pohjalta mitään ympäristöön tai terveyteen kauaskantoisesti vaikuttavia päätöksiä, joista voisin joutua oikeudelliseen vastuuseen. Puhumattakaan tuulivoimaosayleiskaavan edistämisestä selvityksen tietojen pohjalta. <u>Hankkeen edetessä, vaadimme hankkeen käsittelyä ympäristöluvanvaraisesti, osayleiskaavaan tarvittavat konkreettiset muutokset määräyksineen, kompensatiomallia haittoista kärsiville, haittojen minimointia kaikin konkreettisin määräyksin ja toimin, sekä kaikilta niiltä osin kun kompensatiomalli ei kantaa ota myös vahingonkorvauksia koko n.50-vuotisen tuulivoimapuiston elinkaaren ajan.</u> Haitat eriteltynä perusteluineen: Tiivistetysti alkuun: Suunnittelualue sijoittuu liian lähelle asuin- ja vapaa-ajan rakennuksia. Tällöin ei voida varmistua mm. maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä muussa lainsäädännössä vaadittavan terveellisen ja turvallisen asuinympäristön toteutumisesta. Tuulivoimaloiden sijoitusetäisyyden tulisi aina kasvaa voimalaitoskoon mukaan, kuten haittavaikutukset tekevät. Terveysvaikutuksia ei ole käsitelty hankkeen yhteydessä puolueettomasti viimeisimmän tutkimustiedon valossa. Kattavat tutkimukset tuulivoimaloiden haitallisista	Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaan liittyviä määräyksiä. Kaavaselostuksen kohdassa 10.15 on arvioitu hankkeen terveysvaikutukset.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	terveysvaikutuksista puuttuvat. Tiedot ovat puutteelliset, eivätkä riitä päätöksen teon pohjaksi. Hankkeen palkkaaman konsultin esittämä tutkimusaineisto on tarkoitushakuista ja hankkeen positiivisia puoli korostavaa ja negatiivisia puolia vähättelevää. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä sovellettavan Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä, mukaisesti tavoitteena on nimenomaan lisätä kaikkien tiedon saantia ja osallistumismahdollisuuksia sekä edistää vaikutusten huomioimista hankkeen suunnittelussa ja päätöksenteossa (5.5.2017/252 1§). Huolellisesti tehdyissä selvityksissä esitetään aina myös muita näkökulmia. Hankkeen toteuttajalla (Myrsky Energia Oy) on julkisten lähteiden perusteella varsin riittävät resurssit jo tehtyjä selvityksiä monipuolisempien ja perusteellisempien selvityksien tekemiseen: kyseisellä yhtiöllä on valtavat resurssit muun muassa yhteensä reilu 5,7 miljoonan euron tilikauden tulos vuosilta 2021-2022 sekä muutaman miljardin euron rahoitus Copenhagen Infrastructure Partners - taholta (https://myrsky.fi/2023/05/jattimainen-tuulivoimasopimus-myrsky-energia-ja-copenhagen-infrastructure-partners-tekivat-mittavan-yhteistyosopimuksen/). Lisäksi tulee huomioida muun muassa, että mikäli kaavaluonnos on laadittu olennaisesti puutteellisen ja ristiriitaisen YVA-selostuksen pohjalta, mahdollistaa se sellaiseen toteutuessaan muun muassa laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 34 § mukaisen valituksen. MRL1 §:n 1 momentin mukaan lain 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitetäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehtyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset. Nyt selvitykset eivät anna riittäviä tietoja, tai/ja selvitysten johtopäätökset ovat väärä. MRL 39§ 2 momentin mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys, 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö, 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus, 4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla, 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön, 6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset, 7) ympäristöhaittojen vähentäminen, 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonvarojen vaaliminen sekä 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys. Kohtuuton haitta tulee arvioida aina tapauskohtaisesti eri haittojen yhteisvaikutus huomioiden, sekä ottaen huomioon kunkin tilanteen omat erityispiirteet. Vaadin oman	YVAN ja kaavoituksen yhteydessä on tehty kaavan vaikutusten arviointia varten riittävät selvitykset. Kaavaselostuksen kohdassa 11.4 on kuvattu kaavan suhde MRL 39§:n mukaisiin sisältövaatimuksiin.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	kiinteistöni osalta maisema, melu, välke, - sekä muiden haittojen tapauskohtaista tutkimista haittojen yhteisvaikutus huomioiden. YVA-selostus ja kaavaluonnos tulee palauttaa jatkokäsittelyyn, tutkia mahdolliset haitat perusteellisemmin ja puolueettomammin sekä esittää haittoja tosiasiallisesti pienentäviä vaihtoehtoja, jotka voisivat hyvin sisältää muun muassa keinoja alla olevasta listasta: 1. Voimaloiden sijoittaminen etäämmäksi rakennuksista. (tai voimaloiden määrän vähentäminen) 2. Voimaloiden napakorkeuden alentaminen. 3. Voimaloita ei tulisi sijoittua liian lähelle arvokohteita tai ympäristöään selvästi korkeammille maastonkohdille, jossa voimalan koko korostuu entisestään. (YVA-selvitys sivu 163.) 4. Voimaloiden käytön rajoittaminen etukäteen määräyksiin (yöaika, liian tuulinen sää, jne.) 5. Melupäästön takuuarvorajan laskeminen alle 108,9 dB(A). 6. Hankkeeseen ryhtyvän tulee pyytää lausunto mm. auto-maattisen tutkajärjestelmän soveltuvuudesta hankkeeseen (traficom). Mikäli järjestelmä soveltuu hankkeeseen, tulee sen olla kaavassa vaadittuna. 7. Haittaa aiheuttavien teknisten komponenttien kehittäminen, ja sellaisten laadukkaiden komponenttien valinta, jotka minimoivat haittoja. 8. Haittojen hyvittäminen, kompensatiomalli. 9. Niiltä osin kun kompensatiomalli ei kantaa ota, ohjeistus ja malli sille miten 50-vuotisen elinkaaren ajan vahingonkorvauksien suhteen menetellään (uusia haittoja kun voi yllättäen ilmaantua missä tahansa vaiheessa 50-vuotista elinkaarta). Lisäksi tulee muun muassa riittävän laadukkaiden ja ympäristön pilaantumisen maksimaalisella tavalla ehkäisevien tuulivoimaloiden rakentamista ohjata ympäristöluvanvaraisena. Hanke tulee toteuttaa ympäristöluvanvaraisena ihan jo sillä perusteella mitä on jäljempänä kohdassa "10. Ympäristöluvanvaraisuudesta" lausuttu. Tervolan OAS ehdotuksessa vaihtoehdossa on kyse maksimaalista talousteknisestä vaihtoehdosta, jota ei alkuperäisessä ohjelmassa ole. Tämä vaihtoehto myös maksimoi negatiiviset haittavaikutukset. Hankkeeseen ryhtyvän konsultti on esittänyt, että hankkeen koon maksimoimisella ei ole merkittävää haittoja lisäävää vaikutusta. Olemme eri mieltä. Haittojen ollessa merkittäviä jo alkuperäisissä vaihtoehdoissa, jokainen lisätty tuulivoimala lisää haittaa, ei suinkaan vähennä sitä. Yleisenä yhteenvetona toteamme että, YVA-selvitys (ja kaikilta soveltuvilta osin Kuoringin osayleiskaavan materiaalit) ja näihin liittyvä dialogi on puutteellista. Arvioihin liittyvien huomattavien epävarmuustekijöiden vuoksi (YVA-selostus s.73) ei voida taata maankäyttö -ja rakennuslain ja muun lainsäädännön mukaista terveellistä	Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaan liittyviä määräyksiä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	ja turvallista asuinympäristöä. Tämäkin tukee sitä, että YVA-selostus ja kaavaehdotus tulee palauttaa jatkokäsittelyyn ja siirtää hanke ympäristöluvanvaraisesti edistettäväksi. 31 sivun mittaisessa mielipiteessä tuodaan esiin seuraavia teemoja ja niihin liittyviä huolia: - Meluhaitta- ja negatiiviset terveysvaikutukset - Tuulivoimaloihin liittyvät terveysvaikutukset - Niiden tuottama impulssimainen tai kapeakais- tainen ääni - Minimietäisyys voimaloista tulisi olla vähintään 3 km - Huoli infraäänistä - Sääolosuhteita ei ole huomioitu melumallinnuksessa oikein - Kasvillisuuden olemassaoloa ei voida taata ja sen vaikutus melumallinnuksesta tulee poistaa - Melupäästön erityispiirteet (impulssimaisuus, amplitudimodulaatio) - Hanke tulee toteuttaa ympäristöluvanvaraisena - Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaiset pientaajuisen melun toimenpiderajat ylitetään kaikilla valittujen rakennusten/pisteiden a.-m. terasseilla, joilla vietetään paljon aikaa ja jotka nukkumiseen soveltuvat. - Maisemavaikutukset, maisemahaitta - Havainnekuvista puuttuu oleellinen häiritsevä elementti, joka on tuulivoimaloiden jatkuva liike sekä välkkyvät lentoestevalot. Liike tekee luonnonmaiseman rauhattomaksi. - Näkemäanalyysin tulosten pohjalta on kymmeniä kiinteistöjä jotka sijoittuvat näkemäanalyysissä pahimmalle tumman siniselle alueelle ja joista "Voimalat näkyvät selvästi maisemassa". Pelkästään tästä syystä ympäristöhaitta maiseman heikentymiseen liittyen on merkittävä. - Vaikutus asuntojen ja vapaa-ajan asuntojen hintoihin, arvon alenema - Tutkimus vaikutuksesta kiinteistöjen hintoihin (Liite 9) ei päde hankkeeseen, eikä se ole puolueeton ja tilaajana toimii Suomen Tuulivoimayhdistys. Kyseessä on lisäksi tilastotietelijöiden tekemä tilastollinen analyysi. Tietääkseni kyllä tutkimuksen tekijöistä ei ole auktorisointia kiinteistöjen (arvon) arvioinnista. - Lentoestevaloista aiheutuvat vaikutukset - Tulee identifioida ne kiinteistöt, joissa maisemahaitta on merkittävä ja siltä pohjalta	Hankkeen melumallinnus on laadittu ympäristöministeriön melumallinnusohjeen mukaisesti. Täydennetään kaava-aineistoon videomallinuksia, jotka näyttävät tuulivoimaloiden pyörivät lavat. Kiinteistöjen hintoihin liittyvä vaikutusten arviointi perustuu tuulivoimapaikkakunnilla toteutuneisiin kiinteistöjen hintoihin ennen tuulivoimahankkeiden toteuttamista ja tuulivoimahankkeiden toteuttamisen jälkeen.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	voidaan arvioida lentoestevalojen aiheuttaman haitan laajuutta 5. Välkevaikutukset - Kehitysehdotus: tuulivoimalat, jotka aiheuttavat välkevaikutuksia tulee varustaa flicker control järjestelmillä. Haittoja voidaan näin ehkäistä. 6. Negatiiviset vaikutukset luontoon - Jopa kohtalaisen vähäisen luontovaikutusraportteihin tutustumisen perusteella voin todeta niiden olevan erittäin vajanaiset ja huomioiden tehdyt löydökset sekä tuulivoimapuiston väistämättömät vaikutukset lähiympäristöön on ympäristövaikutus luontoon merkittävä. Huomioiden jo tehdyt havainnot tulee hanke siirtää ympäristöluvanvaraiseksi 7. Soveltumaton lähtötilanne: maakuntakaava ja yleiskaava - "Maakuntakaavassa tuotantoalue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Kuntaraja ja poronhoitoalueen raja jakavat tuotantoalueen pohjois-eteläsuunnassa. Tuotantoalue ei sisällä maakuntakaavassa tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuviin alueisiin (tv1) eikä tuulivoimaloiden alueisiin (tv)." (YVA-selostus) - "Tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuva alue (tv1), lähimmät noin 7,5 kilometriä tuotantoalueesta länteen ja etelään." (YVA-selostus) - "Torniossa on voimassa koko kaupungin kattava Tornion yleiskaava 2021, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.12.2009 ja saanut lainvoiman 16.12.2010. Tornion puoleinen osa tuotantoaluetta on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta." (YVA-selostus) 8. Puutteellisesti tehty YVA-arviointiselostus (tuulivoimaosayleiskaavan lähtötiedot) liitteineen - YVA-selostus (ja samalla tuulivoimaosayleiskaavan lähtötiedot) liitteineen ei kaikissa tapauksissa täytä sille lain ja määräysten puolesta asetettuja muotovaatimuksia ja selostus liitteineen on toteutettu niin ikään osin tarkoitushakuisesti tai tahattomasti vajavaisesti tai vääriä arvoja analyysissä käyttäen tulkintaa puolueellisesti "venyttäen". 9. Haittojen yhteisvaikutusten tarkastelu puuttuu - Omalla kohdallani tiedossani olevat merkittävät haitat minulle ja kiinteistölleni esitettyjen tietojen perusteella: - • Meluhaitta: ympäristöhaitta (ja terveyshaitta) merkittävä	Välkeselvityksen perusteella minkään asuin- tai lomarakennusten kohdalla ei ylity suositusarvo 8 h /vuosi. Kaavaselostuksen kohdissa 10.6-10.9 on arvioitu kaavan luontovaikutuksia ja arvioitu vaikutusten merkittävyys. Lapin alueen maakuntakaavoissa ei vaadita, että tuulivoimaloiden alue olisi merkitty maakuntakaavassa. YVAN ja kaavoituksen yhteydessä on tehty kaavan vaikutusten arviointia varten riittävät selvitykset. YVA-selostuksesta on saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Sen mukaan YVA-selostus on puutteistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomainen voi tehdä perustellun päätelmän.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	• Maisemahaitta: ympäristöhaitta merkittävä (näkemäanalyysissä kiinteistöni rajoittuu tummemman sinisen alueelle) • Oikeuksieni heikentäminen (kiinteistöni ja lähivirkistysalueiden käyttömahdollisuudet etc.): ympäristöhaitta merkittävä • Vaikutus kiinteistöni arvoon heikentävästi: (ympäristö)haitta merkittävä - Tulemme vaatimaan vahingonkorvauksia kaikesta syntyneestä haitasta. 10. Ympäristöluvanvaraisuudesta - Hankkeen mahdollisesti edetessä, vaadimme hankkeen käsittelyä ympäristöluvanvaraisesti. - Ympäristöluvanvaraisuuden kriteerit täyttyvät. "Tuulivoimalalta voidaan kuitenkin edellyttää ympäristölupaa, mikäli toiminnasta saattaa aiheutua naapurussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta melu- tai väkevaikutuksista johtuen lähialueen asukkaalle." 11. YVA-menettelyn tai MRL noudattaminen ei tarkoita, ettei viranomaiset, kunta tai päättäjät voisi joutua vahingonkorvausvastuuseen - Asiat tulee selvittää huolellisesti, eritoten koska kyseessä on ihmisten terveys ja ympäristö. Pelkästään noudattamalla YVA-menettelyyn ja kaavoitukseen liittyvää lainsäädäntöä ja niiden prosessien edellyttämiä selvityksiä ei välttämättä saavuteta kaikilta osin riittävän tarkkoja selvityksiä ja tietoja. Lainsäädäntö laahaa perässä. Muun muassa viranomaisia ja päättäjiä eritoten koskettava huolellisuusvelvollisuus ei välttämättä täyty vain edellä kuvatulla tavalla toimimalla 12. Mielipiteen yhteenveto ja tulevast - YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessien lopputulena pitäisi olla ennen kaikkea kattava ymmärrys hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä keinot ehkäistä haitallisia vaikutuksia. - Suunnitteilla olevan hankkeen ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella ja hanke aiheuttaa huomattavasti enemmän merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia,	Kaavaselostuksen kohdassa 10.23 on arvioitu yhteisvaikutukset. Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaan liittyviä määryksiä. Kaavan vaikutusten arviointi perustuu riittäviin selvityksiin. Melumallinnus on laadittu ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Tuulivoimalat on sijoitettu niin että ne eivät aiheuta haitallisten terveysvaikutusten riskiä. Siten ei ole vaaraa, että viranomaisiin tai päättäjiin kohdistuisi vahingonkorvausvastuita. YVA-selostuksesta on saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Sen mukaan YVA-selostus on puutteistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomaisen voi tehdä perustellun päätelmän. YVAN ja kaavoituksen yhteydessä on tehty kaavan vaikutusten arviointia varten riittävät selvitykset.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	kuin mitä YVA-selostus tutkimuksineen antaa olettaa.	
17 M03 Yksityinen henkilö, 10.7.2024	Suunnittelualue sijoittuu liian lähelle asutusta ja vapaa-ajan asuntoja. Tällöin ei voida varmistua maankäyttö- ja rakennuslaissa vaadittavan terveellisen ja turvallisen asuinympäristön toteutumisesta. Perusteluna hankkeesta lähiympäristölle aiheutuvat negatiiviset ulkoisvaikutukset. (ks. haitat eriteltynä perusteluineen). Tuulivoimaloiden sijoitusetäisyyden tulisi kasvaa voimalaitoskoon mukaan, kuten haittavaikutukset tekevät. YVA-selostus ei kaikissa tapauksissa täytä valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 § edellyttämiä selvityksiä: YVA-selvityksessä todetaan että yksittäistapauksissa haittaa voi tulla, jotka voivat arviontien epävarmuustekijöistä johtuen olla merkittäviä. Ehdotuksia toimiksi joilla ehkäistään haittoja ei ole esitetty tarpeellisessa määrin. Osa haittoista on paikallisesti merkittäviä. Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 § 10. YVA-selvityksessä todetaan että yksittäistapauksissa haittaa voi tulla, jotka voivat arviontien epävarmuustekijöistä johtuen olla merkittäviä. Ehdotuksia paikallisesti vaikuttaviin merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin liittyvistä seurantajärjestelyistä ei esitetä. Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 § 11. Mielipiteessäni Tervolan kunnalle 8.12.2022 olen esittänyt perusteellisten ja huolellisten selvitysten tekemistä ulkoisvaikutusten haittoista. Myöskään terveysvaikutuksia ei ole käsitelty puolueettomasti viimeisimmän tutkimustiedon valossa. Tutkimukset tuulivoimaloiden haitallisista terveysvaikutuksista puuttuvat. Muistutan että tiedot ovat puutteelliset, eivätkä riitä päätöksen teon pohjaksi. Hankkeen palkkaaman konsultin esittämä tutkimusaineisto on valikoivasti yksipuolista ja hanketta puoltavaa. Huolellisesti tehdyssä selvityksessä esitetään myös muita näkökulmia. Puolueettomasti valittujen tutkimusten välinen dialogi puuttuu. Toistuvista pyynnöistä huolimatta ei selvityksiä ole täydennetty. Olennaista tietoa erityisesti terveysvaikutusten osalta on jätetty esittämättä. Tulee huomioida, että mikäli kaavaluonnos laadittu olennaisesti puutteellisen ja ristiriitaisen YVA-selostuksen pohjalta, sellaisenaan toteutuessaan mahdollistaa myös laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 34 § mukaisen valituksen. Kaavaehdotus tulee palauttaa jatkokäsittelyyn ja kehittää olemassa olevia vaihtoehtoja, joissa haittavaikutuksia minimoidaan alla luetelluin keinoin. Voimaloiden sijoittaminen etäämmäksi (> 2,5 km) rakennuksista, vähentää tehokkaasti kuullun melun määrää ja sen unen haittaavaa vaikutusta. 2,5 km etäisyys siten pienentää kunnalle aiheutuvia valituksia/kustannuksia. ks. tutkimus jossa	Tuulivoimaloiden sijoittelussa on noudatettu Tervolan kunnanvaltuuston hyväksymän tuulivoimastrategian mukaista vähimmäisetäisyyttä 2 km asuin- tai lomarakennuksiin. Tuulivoimalat on sijoitettu niin, että tuulivoimalan ohjearvo 40 dB alittuu selvästi kaikkien asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Kaavaselostuksen kohdassa 10.15 on arvioitu hankkeen terveysvaikutukset. Tuulivoimaloiden sijoittelussa on noudatettu Tervolan kunnanvaltuuston hyväksymän tuulivoimastrategian mukaista vähimmäisetäisyyttä 2

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	edustettuna myös Tervola (4). (Korpijärven osalla tarkistus etäisyys voimaloihin 1,3,6,8,20,22). - Voimaloiden napakorkeuden alentaminen, alkuperäiseen 230/260 metrin korkeuteen. - Voimaloiden määrän vähentäminen alkuperäiseen lukumäärään (25/26) (etäisyyden lisäyksen seurauksena). - Voimaloita ei tulisi sijoittuu liian lähelle arvokohteita tai ympäristöään selvästi korkeammille maastonkohdille, jossa voimalan koko korostuu entistään. (YVA-selvitys163.) (Voimalat 1,2,4,6,7). - Melupäästön takuuarvorajan laskeminen alle 108,9 dB(A) (Lähimpien voimaloiden osalta). Lisäksi tulee hankkeeseen ryhtyvän tulee pyytää lausunto automaattisen tutkajärjestelmän soveltuvuudesta hankkeeseen (traficom). Mikäli järjestelmä soveltuu hankkeeseen tulee se olla kaavassa vaadittuna. Voimalat tulee myös varustaa näkyvyysanturilla, joka mittaa vallitsevaa meteorologista näkyvyyttä ja ohjaa sen mukaan lentoestevalojen kirkkautta. Tervolan OAS ehdotuksessa vaihtoehdossa on kyse maksimaalista talousteknisestä vaihtoehdosta, jota ei alkuperäisessä hankeohjelmassa ole esitetty. Tämä vaihtoehto samalla maksimoi negatiiviset ulkoisvaikutukset. Hankkeeseen ryhtyvän palkkaama konsultti esittää, että hankkeen paisuttamisella ei ole merkittävää haittoja lisäävää vaikutusta, olen tästä eri mieltä. Haittojen ollessa paikoin merkittäviä jo alkuperäisissä vaihtoehtoissa, jokainen lisätty tuulivoimala lisää haittaa ei vähennä sitä. Katson, että kaavaehdotuksesta sellaisenaan aiheutuu MRL 39 § mukaista kohtuutonta haittaa, eikä MRL 39 § 5 ja 7 täyty. Haitat eriteltynä alla perusteluineen. Haitat eriteltynä perusteluineen: Merkittävät maisemavaikutukset Korpijärvellä Tuulivoimalat muuttavat tuotantoalueen äänimaisemaa, millä voi olla vaikutuksia virkistyskäyttöön. Nykytilanteessa merkittävimpiä tuotantoalueen äänimaiseman muodostajia ovat luonnonäänet (YVA-selostus s17.) Maisemakuvan ja maiseman luonteen muutos on suurinta lähialueen (2–6 km) avoimille kylä- ja viljelyalueille. Voimalat ovat maisemakuvassa hallitsevia ja muuttavat pienipiirteisen maiseman mittasuhteita (YVA-selostus s18.). Näkyyksään yksittäisetkin voimalat muodostavat maisemaan uuden elementin, joka aiheuttaa paikkakohtaisesti muutoksia maiseman luonteeseen ja laatuun. Voimalat muuttavat paikallisesti maisemaa etelän Korpijärven kohdalla, vaikutus on kokonaisuudessa konsultin arviossa (Kohtalainen kielteinen vaikutus) (YVA-selvitys s.398). Arviot ovat ristiriidassa selvityksen sivun toteaman kanssa. Kyläalueille ja pihapiireihin, joihin näkyy selkeästi useampi voimala tai voimalat hahmottuvat yhtenäisenä kokonaisuutena, vaikutukset maisemakuvaan ovat suuria. (YVA-selvitys s.130).	km asuin- tai lomarakennuksiin. Kaavaselostuksen kohdassa 11.4 on kuvattu kaavan suhde MRL 39§:n mukaisiin sisältövaatimuksiin. Kaavaselostuksen kuva 10.14 kuvatekstissä on tuotu esiin, että hankkeella on merkittäviä vaikutuksia Korpijärven maisemaan.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Näiden alueiden osalta osalla, joilla muutokset ovat suurimmat (merkittäviä haittoja) on kielteisyys arvio jätetty tekemättä. Ristiriitaisesti todetaan: luonnontilaisilta soilta, järivialueilta ja avoimilta peltoaukeilta sekä niiden yhteydessä olevalta asutukselta tarkasteltuna vaikutukset on arvioitu kokonaisuudessaan kohtalaisen kielteisiksi (YVA s.233). Myös kokonaisuudessaan vaikutukset maisemakuvaan on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi. Kokonaisuudessa vaikutus tulisi olla pienempi kuin avoimilta alueita katsottuna. Toisin sanoen avoimilla alueilla on kyse suuresta tai erittäin suuresta kielteisestä muutoksesta. Tuulivoimapuiston aiheuttamia maisemavaikutuksia tulisi vertailla rantarakentamisen vaikutuksiin ja säädöksiin. Tuulivoimapuiston vaikutukset maisemaan ovat suuremmat kuin tiukasti säädellyt rantarakentamisen vaikutukset. YVA-selostuksen arviota pitää tarkentaa paikossa, joissa haitta muuttuu merkittäväksi ja esittää toimenpiteitä haittojen ehkäisemiseksi. Maiseman ja kulttuuriympäristön luonteen ja laadun muutokset voivat olla merkittäviä tuulivoimaloiden visuaalisten vaikutusten seurauksena (YVA-selostus s.117). Korpijärven, Isosaaren ja Kaisajoen kyläalueilla osa pihapiireistä sijaitsee avoimemmalla alueella viljelyalueiden ympäröiminä tai vesistön rannalla. Näiltä alueilta voimalat ovat selvästi havaittavissa peltoaukeiden ja järvenselän takana puiden latvuston yläpuolella (Kuva 14.10 ja Kuva 14.11). Kuvat (14.10. ja Kuva 14.11.) havainnollistavat hyvin liian lähelle rakennettavien 300m korkeiden voimaloiden dominoivan vaikutuksen maisemakuvassa. Lisäksi kuvista puuttuu oleellinen häiritsevä elementti, joka on tuulivoimaloiden jatkuva liike. Liike tekee luonnonmaiseman rauhattomaksi. Haitan merkittävyys korostuu Korpijärven osalta joka on yksi alueen harvoista järvistä. Haittaa aiheutuu kiinteistön omistajien lisäksi niille jotka käyttävät järveä virkistytymiseen. Mikäli hanke toteutuu Korpijärvelle tyypillisen peilitynnyksen järven rauha on poissa, tuulimyllyt hallitsevat maisemaa jatkuvalla liikkeellä ja tuulimyllyjen valojen peilatesa järven pinnasta. Tuulivoimalat muuttavat luonnonmaiseman (1) teollisuusalueeksi. Kesällä keskiyön aurinko jää voimaloiden taakse (2). Liitteen 4.4 kuvat havainnollistavat kuinka voimalat pilaavat maisemakuvan sekä järven rauhan jatkuvalla liikkeellä sekä vilkkuvilla valoilla aiheuttamien merkittävää haittaa. Haittaa voidaan pienentää käyttämällä alun perin esiteltyjä voimalaitoskokoja ja varustamalla voimalat automaattisella tutkajärjestelmällä sekä välttämällä voimaloiden sijoittamista korkeimmille kohdille. Nämä voimalaitoskoot esitetään edelleen (10.06.2024) hankkeeseen ryhtyvän (Myrsky Oy) (230m) sekä Tornion kaupungin (260m) www-sivuilta. Nykyisissä ehdotuksissa on sovitettu alkuperäisten 230/260 metriä korkeiden voimaloiden tilalle 300m voimalat ja esitetään, että haitassa ei ole muutoksia. Maisemaan on vaikutusta sillä näkykö tuulimyllystä pelkkä lavan kärki vai koko	Täydennetään kaava-aineistoon videomallinuksia, jotka näyttävät tuulivoimaloiden pyörivät lavat.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	tuulimylly toteaa konsultti Arpelassa 13.6.2024. Myös tuulivoimaloiden lukumäärä vaikuttaa maisemaan. Korpijärven osalta kaikki tuulimyllyt ovat havaittavissa. Hankkeen etenemisen myötä myös voimaloiden määrää on kasvatettu mikä lisää hankkeen haittavaikutuksia, eikä tätä voi sivuuttaa pelkällä toteamuksella – ei merkittävää lisäystä haittavaikutuksissa. Maisemavaikutusten arvioita tulee täydentää puolueettomien (maisema)arkkitehtien lausunnoilla haitan suuruudesta Korpijärven havaintopisteestä (Liite 4.4). Lisäksi tulee esittää pienempien / kauempana / matalammilla paikalla sijaitsevien (230m/260m) alkuperäisten VE1/VE2 voimaloiden lukumäärillä aiheutuvat maisemavaikutukset ja vertaillaan niitä 300 metriin voimaloihin. Vertailuun tulee esittää myös esimerkki hankkeesta ja sen havainne kuvista, jossa merkittävää haittaa on esiintynyt. MRL 10 a 77 b § 2 ei täyty. Huomioitavaa on että tuulivoimarakentamista suoraan ohjaavassa yleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa erityisesti huomioon tuulivoimaloiden sopeutuminen maisemaan ja muuhun ympäristöön MRL 10 a 77 b. <i>Korpijärvellä ja muilla avoimilla alueilla maisemavaikutuksista aiheutuva haitta on merkittävä.</i> Merkittävä negatiivinen vaikutus vapaa-ajan asuntojen hintoihin Tutkimus vaikutuksesta kiinteistöjen hintoihin on ei päde hankkeeseen, eikä se ole puolueeton tilaajan toimii Suomen Tuulivoimayhdistys. (Liite 9). Tutkimusaineistoon on kerätty ajanjaksolta 2013 – 2021 kaikki kiinteistökaupat noin 10 km etäisyydellä kunnan merkittävimmistä tuulipuistoista. Kauppakohteet ovat pääosin etäisyydeltään yli viiden (5) kilometrin päässä tuulipuistoista. Joten sitä voidaan soveltaa vain kohteisiin jotka ovat yli viiden kilometrin päässä voimaloista. Tilastoja vääristää lisäksi se, että niistä puuttuvat kohteet joiden kauppa on jäänyt tekemättä tuulipuiston haittojen takia. Lisäksi asuinkiinteistökauppojen ajankohtia on verrattu tuulivoiman käyttöönottoajankohtiin (jolloin hinta on jo laskenut) sekä valtakunnalliseen hintatasoon. Yksittäisissä kohteissa voi hinnanalennus olla merkittävä. Ristiriitaisesti myös YVA-selostuksessa todetaan, että vaikutus voi olla kuitenkin erittäin suuri yksittäiselle ihmiselle (esimerkiksi asuin- tai lomarakennuksen lunastus), vaikka vaikutus ihmisiin ja yhteisöihin kokonaisuutena olisi kohtalainen tai jopa vähäinen (YVA-selostus s.222). Nämä kohteet tulee identifioida. Korpijärven rannalla reilun kahden kilometrin päässä tuotantoalueelta sijaitsee useita loma-asuntoja, joista pääosa on itärannalla. Erityisesti järven länsirannalla on näkyvyys useisiin tuulivoimaloihin. Tämä voi heikentää vuokrattavien lomamökkien houkuttelevuutta (YVA-selostus s.234). Erityisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, että puolueeton tieto on toistuvista pyynnöistä huolimatta jätetty esittämättä, vaikka sitä on helposti saatavilla. Keskusteluissa 22.11.2022 esitettiin konsultille pyyntö esittää myös muita	Kaavaselostuksen kuva 10.14 kuvatekstissä on tuotu esiin, että hankkeella on merkittäviä vaikutuksia Korpijärven maisemaan. Kiinteistöjen hintoihin liittyvä vaikutusten arviointi perustuu Suomessa tuulivoimapaikakunnilla toteutuneisiin kiinteistöjen hintoihin ennen tuulivoimahankkeiden toteuttamista ja tuulivoimahankkeiden toteuttamisen jälkeen.

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit																																																																																	
	tutkimuksia kuin tuulivoimayhdistyksen teettämä tutkimus, joka esittää että hintavaikutuksia ei ole. Tällöin keskusteltiin tutkimuksesta joka esitteli tuulivoiman negatiivisia hintavaikutuksia kiinteistöjen arvoon. Konsultti oli tietoinen tutkimuksesta, mutta ei tuonut tutkimusta esille. Lisäksi olen pyytänyt mielipiteissäni Tervolan kunnalle ja Tornion kaupungille 8.12.2022 haittoihin liittyvien tutkimusten/kokemusten huolellista keräämistä ja objektiivista tarkastelua sekä näiden perusteella tunnistettujen negatiivisten ulkoisvaikutusten rahamääräisten arvioiden esittämistä osana osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Mielipiteeni on jätetty huomioimatta eikä perusteellista arviointia kiinteistöjen arvomuutoksista ole tehty. Myöskään viranomaisen ei ole vaatinut täydentämään puutetta. Vaihtoehtoisissa tutkimuksissa todetaan, että tuulituotantoalueet voivat laskea asuntojen hintoja maaseudulla merkittävästi- Taulukko 1. Tuulivoimalan aiheuttama kiinteistön arvon alennus (%) eri etäisyyksillä <table><tr><th rowspan="2">Maa</th><th colspan="3">Hinnan alennus (%) etäisyydellä (km)</th><th rowspan="2">Huomioita selvityksestä</th><th rowspan="2">Lähdeviite</th></tr><tr><th>0-2</th><th>2-4</th><th>5-8/8-14</th></tr><tr><td>Suomi</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>1.134 kauppaa 6 kunnassa (2012–2021)</td><td>Suomen Tuulivoimayhdistys¹</td></tr><tr><td>Ruotsi</td><td>19–23</td><td>10–14</td><td>6–12</td><td>68.941 kauppaa (2013–2018), n. 600.000 kauppaa (2005–2018). Vaikutus 8 km asti.</td><td>Ruotsin kuninkaallinen yliopisto 2021 Royal Institute of Technology 2022</td></tr><tr><td>Tanska</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td>40 % kiinteistökaupista. Merkittävä negatiivinen vaikutus 3 km asti. Korkein voimala 140 m.</td><td>Jensen et al. 2018</td></tr><tr><td>Tanska</td><td>8–12</td><td></td><td></td><td>1.34 milj. kauppaa (1992–2019). Huomioi mm. etäisyyden, korkeuden, välkkeen.</td><td>Andersen ja Hovgaard 2022</td></tr><tr><td>Hollanti</td><td>0.7–3.1</td><td></td><td></td><td>70 % kiinteistökaupista (1985–2011)</td><td>Droes ja Koster 2016</td></tr><tr><td>Norja</td><td>15–16</td><td>8–12</td><td>5–6</td><td>230.000 kauppaa 12 vuoden ajalta</td><td>University of Oslo 2023</td></tr><tr><td>Ranska</td><td>20</td><td></td><td></td><td>Haastattelu (kiinteistönvälittäjät, notariaatti), 2019.</td><td>Federation Environnement Durable²</td></tr><tr><td>Ranska</td><td>1.5</td><td>1.5</td><td>0</td><td>Ei vaikutusta 5 km etäisyydellä, 2022.</td><td>Ekologisen siirtymän järjestö Ademe²</td></tr><tr><td>Saksa</td><td>7–23</td><td></td><td></td><td>7 milj. kauppaa (hintapyyntö), keskimäärin -7.1 % etäisyydellä 1 km; maaseudulla -2.3 %. Lievenee 8–9 km.</td><td>Ruhr Economic Papers # 793, 2019</td></tr><tr><td>Saksa</td><td>10–17</td><td></td><td></td><td>2100 kauppaa. Erityisesti maisemahaitta.</td><td>Sunak & Madlener 2016</td></tr><tr><td>UK</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>7 tuulivoimakohdetta Englannissa ja Walesissa, ei vaikutusta 5 km sisällä.</td><td>Bennett et al. 2014¹</td></tr><tr><td>UK</td><td>12</td><td></td><td>1.5–3</td><td>Suuret vähintään 20 voimalan alueet laskevat hintaa 8–14 km asti.</td><td>London School of Economics 2013</td></tr></table> 1 – Tuulivoiman etäisyydestä. Ademe järjestön tavoitteena oli vähentää epäilyksiä tuulivoiman aiheuttamasta vaikutuksesta kiinteistön arvoon. 2 – Ranskalainen tuulivoiman vastainen kattojärjestö, jossa on 1700 alajärjestöä. Lähde: https://www.sttinfo.fi/tiedote/69995251/tuulivoimalat-laskevat-tutkitusti-asuntojen-ja-loma-asuntojen-arvoa?lang=fi. Sivuilta löytyvät viitteet tutkimuksiin, jotka on esitetty taulukossa. Hankkeeseen ryhtyvän tulee esittää laajempi ja perustelumpi hintavaikutusten arvio. Erityisesti tulee tutkia hintavaikutuksia loma-asuntoihin, jotka sijaitsevat korpjärven läheisyydessä. Hintavaikutuksia tulee tarkastella erikseen korpjärven havaintopisteestä (Liite 4.4). <i>Hankkeella on merkittävä negatiivinen vaikutus kiinteistöjen arvoon.</i> Lentoestevaloista aiheutuvien merkittävien haittavaikutusten minimointi Lentoestevalojen vaikutukset ovat merkittävimmät voimaloiden lähiväylähyökköillä kohteissa ja alueilla, joissa voimalat näkyvät maisemakuvassa selvästi (YVA-selvitys s.142). Valojen näkyminen voi myös lisätä tuulivoimaloista aiheutuvien visuaalisten vaikutusten voimakkuutta ja tuulivoimaloiden havaittavuutta maisemassa eri tarkasteluajan kohtina (YVA-selvitys s.114). Lentoestevalot muodostavat ympäristöön uuden, selvästi havaittavan valonlähteen ja korostavat voimaloiden havaittavuutta etenkin pimeään ja hämärään aikaan selkeällä säällä. Lentoestevalojen vaikutukset maisemakuvaan vähenee etäisyyden kasvaessa. Nykyisessä ehdotuksessa voimalat ovat sijoitettu	Maa	Hinnan alennus (%) etäisyydellä (km)			Huomioita selvityksestä	Lähdeviite	0-2	2-4	5-8/8-14	Suomi	0	0	0	1.134 kauppaa 6 kunnassa (2012–2021)	Suomen Tuulivoimayhdistys ¹	Ruotsi	19–23	10–14	6–12	68.941 kauppaa (2013–2018), n. 600.000 kauppaa (2005–2018). Vaikutus 8 km asti.	Ruotsin kuninkaallinen yliopisto 2021 Royal Institute of Technology 2022	Tanska	x	x		40 % kiinteistökaupista. Merkittävä negatiivinen vaikutus 3 km asti. Korkein voimala 140 m.	Jensen et al. 2018	Tanska	8–12			1.34 milj. kauppaa (1992–2019). Huomioi mm. etäisyyden, korkeuden, välkkeen.	Andersen ja Hovgaard 2022	Hollanti	0.7–3.1			70 % kiinteistökaupista (1985–2011)	Droes ja Koster 2016	Norja	15–16	8–12	5–6	230.000 kauppaa 12 vuoden ajalta	University of Oslo 2023	Ranska	20			Haastattelu (kiinteistönvälittäjät, notariaatti), 2019.	Federation Environnement Durable ²	Ranska	1.5	1.5	0	Ei vaikutusta 5 km etäisyydellä, 2022.	Ekologisen siirtymän järjestö Ademe ²	Saksa	7–23			7 milj. kauppaa (hintapyyntö), keskimäärin -7.1 % etäisyydellä 1 km; maaseudulla -2.3 %. Lievenee 8–9 km.	Ruhr Economic Papers # 793, 2019	Saksa	10–17			2100 kauppaa. Erityisesti maisemahaitta.	Sunak & Madlener 2016	UK	0	0	0	7 tuulivoimakohdetta Englannissa ja Walesissa, ei vaikutusta 5 km sisällä.	Bennett et al. 2014 ¹	UK	12		1.5–3	Suuret vähintään 20 voimalan alueet laskevat hintaa 8–14 km asti.	London School of Economics 2013	Tuulivoimaloihin on toteutettava viranomaisten ohjeistuksen
Maa	Hinnan alennus (%) etäisyydellä (km)			Huomioita selvityksestä	Lähdeviite																																																																														
	0-2	2-4	5-8/8-14																																																																																
Suomi	0	0	0	1.134 kauppaa 6 kunnassa (2012–2021)	Suomen Tuulivoimayhdistys ¹																																																																														
Ruotsi	19–23	10–14	6–12	68.941 kauppaa (2013–2018), n. 600.000 kauppaa (2005–2018). Vaikutus 8 km asti.	Ruotsin kuninkaallinen yliopisto 2021 Royal Institute of Technology 2022																																																																														
Tanska	x	x		40 % kiinteistökaupista. Merkittävä negatiivinen vaikutus 3 km asti. Korkein voimala 140 m.	Jensen et al. 2018																																																																														
Tanska	8–12			1.34 milj. kauppaa (1992–2019). Huomioi mm. etäisyyden, korkeuden, välkkeen.	Andersen ja Hovgaard 2022																																																																														
Hollanti	0.7–3.1			70 % kiinteistökaupista (1985–2011)	Droes ja Koster 2016																																																																														
Norja	15–16	8–12	5–6	230.000 kauppaa 12 vuoden ajalta	University of Oslo 2023																																																																														
Ranska	20			Haastattelu (kiinteistönvälittäjät, notariaatti), 2019.	Federation Environnement Durable ²																																																																														
Ranska	1.5	1.5	0	Ei vaikutusta 5 km etäisyydellä, 2022.	Ekologisen siirtymän järjestö Ademe ²																																																																														
Saksa	7–23			7 milj. kauppaa (hintapyyntö), keskimäärin -7.1 % etäisyydellä 1 km; maaseudulla -2.3 %. Lievenee 8–9 km.	Ruhr Economic Papers # 793, 2019																																																																														
Saksa	10–17			2100 kauppaa. Erityisesti maisemahaitta.	Sunak & Madlener 2016																																																																														
UK	0	0	0	7 tuulivoimakohdetta Englannissa ja Walesissa, ei vaikutusta 5 km sisällä.	Bennett et al. 2014 ¹																																																																														
UK	12		1.5–3	Suuret vähintään 20 voimalan alueet laskevat hintaa 8–14 km asti.	London School of Economics 2013																																																																														

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	lähimmillään 2 km päähän, johon valot näkyvät selvästi. Kaavassa tulee vaatia automaattisia tutkaan perustuvia lentoestevaloja tai vaihtoehtoisesti ehkäistä vaikutukset rakentamalla voimalat riittävän kauas asutuksesta. Lopullisen päätöksen kohteessa käytettävistä lentoestevaloista antaa ja poikkeusluvan tutkajärjestelmän käyttöön myöntää Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. (YVA-selvitys s.163). Hankkeeseen ryhtyvän tulee hankkia lausunto pyytämistä Traficomilta, jolloin kaavassa voidaan velvoittaa järjestelmän käyttöä. Lisäksi voimalat tulee varustaa näkyvyysanturilla, joka mittaa vallitsevaa meteorologista näkyvyyttä ja ohjaa sen mukaan lentoestevalojen kirkkautta. Lentoestevalojen aiheuttaman haitan suuruutta tulee arvioida erikseen korpijärven havaintopisteestä (Liite 4.4). <i>Korpijärvellä lentoestevaloista aiheutuva haitta on merkittävä.</i> Välkevaikutukset Tuulivoimalat, jotka aiheuttavat välkevaikutuksia tulee varustaa flicker control järjestelmillä. Mikäli arviot välkevaikutuksista pitävät paikkansa tuotantotappoihin tällä ei ole merkittävää vaikutusta, sen sijaan haittoja voidaan ehkäistä tehokkaasti. Välkevaikutuksia tuulivoimalan lähellä rajoittaa puusto, mutta avoimilla alueilla tätä rajoitusta ei ole. Hankkeeseen ryhtyvän tulee mallintaa aiheuttaako tuulivoimaloiden taakse laskeva aurinko (kuva 2) välke tai sen kaltaisia haittaa. Melu- ja terveysvaikutukset (todennäköisesti merkittävä haitta) Vestaksen ilmoittamia V172 7.2 MW- voimalan lähtötietoja ja melupäästön takuuarvoja (108,9 dB(A)). Ohjearvojen alitus ei tarkoita että haittaa ei muodostu. Yhteenvedossa todetaan vähäenkielteinen muutos (YVA-selostus S.104). Huomioitavaan on että kyseessä on arvio. Terveyskysymyksissä tulee varmuusmarginaalin olla suurempi. YVA-ohjelmassa todetaan että alueen nykyäännet ovat pääosin luonnonääniä. Tällöin tuulivoimaloista kuultu ääni koetaan kielteisempänä. Keskusteluissa Arpelassa 13.06.2024 hankkeen konsultti tarkentaa, että voimalat aiheuttavat kuultavaa ääntä, joka voi häiritä ja aiheuttaa täten meluvaikutuksen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteivätkö herkimmät yksilöt voisi kokea tuulivoimalasta aiheutuvan äänen häiritsevän unta (Hongisto 2014) (YVA-selvitys s.235.) Nykytiedoilla haitan arviointi ei ole mahdollista. Tulee arvioida kuinka usein tätä melua esiintyy, jotta voidaan arvioida haitan merkittävyyttä. Esitetty keino tuulivoimalat 2 km minimietäisyys ei ole riittävä. Haitan määrää ei luotettavasti voida arvioida mallinnoilla, ainoa keino on sijoittaa voimalat riittävän etäälle tai alentaa melupäästön takuuarvoja.	mukaiset lentoestevalot. Välkeselvityksen perusteella minkään asuin- tai lomarakennusten kohdalla ei ylity suositusarvo 8 h /vuosi. Tuulivoimalat on sijoitettu niin, että tuulivoimamelun ohjearvo 40 dB alittuu selvästi kaikkien asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Kaavaselostuksen kohdassa 10.15 on arvioitu hankkeen terveysvaikutukset.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Meluselvityksessä jää epäselväksi melurasitus, joka tulee Korpijärven etelärannan kiinteistöille, joilla ei ole puilta melulta suojaavaa vaikutusta. Valikoiduissa arviointipisteissä (k,i,j,h) ei ole suoraa esteetöntä etenemistietä äänelle. Terveysvaikutusten osalta voidaan todeta, esitetyn tiedon olevan puutteellinen eikä se tarjoa varsinaista dialogia eri näkökulmia omaavien tutkimusten välillä. Toisin sanoen haitan merkittävyyttä ei voida selvityksen perusteella arvioida. Huomioitava myös on että laskenta tehdään DSO 1284 mukaisesti, jossa oletetaan sellaiset rakenteiden ääneneristävyytasot, jotka eivät toteudu olemassa olevassa rakennuskannassa. Ei voida vaatia, kiinteistönomistajat joutuvat hankkeen myötä parantamaan kiinteistöjensä ääneneristävyyttä. Lisäksi todetaan, pientaajuisen melun takuurajat ylittyvät useissa tarkastelupisteissä ulkotiloissa (Meluselvitys, Taulukko 8.). Tuulivoimaloiden äänistä (melu) aiheutuu mahdollisesti merkittävää haittaa, sillä vapaa-ajan asunnolla aikaa vietetään pääsääntöisesti ulkona luonnon äänistä ja rauhasta nauttien. Meluselvityksessä on käytetty pienempiä voimalakokoja (172m/200m) kuin hankkeessa on esitetty (200m/300m) (roottorin halkaisija/napakorkeus), mikä tulee ottaa huomioon kaavan voimalakokorajoituksena. Meluvaikutuksen haittaa ei voida nykyselvitysten perusteella arvioida. Hankkeeseen ryhtyvän tulee selvittää päivien lukumäärästä vuodessa, jolloin tuulivoimaloista aiheutuu kuultavaa ääntä (melua) eri etäisyyksillä hankealueesta. Tämä vaatii tutkimuksien tarkentamista. Meluselvitykseen tulee vaatia täydennys esittämällä meluarviot Korpijärven eteläkiinteistöjen osalta, huomioimalla rakennuskanta ja sen ikä. Meluarvojen takuurajat tulee täyttyä myös ulkotiloissa, vapaa-ajan kiinteistöillä on hyvin vaihteleva rakennuskanta eikä täten voida varmistua etteikö rajat ylittyisi myös sisätiloissa. Meluselvityksessä tulee ottaa huomioon tuorein tutkimustieto melun terveysvaikutuksista ja täydentää tutkimusmenetelmiä uusimman tiedon mukaan. Tutkimus (mukana myös Tervolan Värevaara) meluhaittojen kokemisesta osoittaa että meluhaittojen kokemista ehkäistäisiin tehokkaasti sijoittamalla voimalat > 2,5 kilometrin etäisyydelle asutuksesta (4). Tällöin melua ei kokenut häiritseväksi 95-98% vastaajista. Tällä etäisyydellä kunta välttyisi myös todennäköisemmin valituksilta ja turhilta meluselvityksiltä sekä kustannuksilta tuulivoimalaitosten käynnistyttyä. Ennen kaikkea hankkeesta kärsivien haittoja saataisiin tehokkaasti pienennettyä ja todennäköistä merkittävää haittaa ehkäistyä. Terveyskysymyksissä varmuusmarginaali tulee olla nykyistä esitystä (etäisyys min 2 km) suurempi. Terveysvaikutusten osalta tulee esittää kattavammin tutkimuksia, joissa melu- ja muita haittoja on käsitelty. Esimerkkinä viimeaikainen tutkimus tuulivoimaloiden synnyttämän melun ja tärinän terveys riskeistä (3). Tutkimuksessa todetaan; On myös selvää, että Suomen lainsäädännön mukaiset ulko- ja sisämelun tasot eivät riitä	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	takaamaan sitä, että tuulivoimaloiden melua ei koettaisi häiritseväksi tai että se ei olisi terveydelle haitallista sisätiloissa. Ulkomelutasojen osalta ympäristöministeriön aieman ohjeistuksen mukainen yöaikainen loma-asuntojen melutason enimmäisarvo 35 dB(A) olisi sen sijaan ollut ilmeisen oikean suuntainen sallittu melutaso arvioitaessa tuulivoimaloiden aiheuttamaa meluhaittaan ulkomelutason perusteella myös taajama-alueella. Muistutan, että Asumisterveysasetuksen 245/2015 12 § 3 toimenpiderajoista nykyisillä etäisyyksillä tulee suurella todennäköisyydellä ylittymään. Melu haitatessa unta siitä tulee merkittävä haitta. Meluselvitys osoittaa täten, että aiheutuu todennäköisesti merkittävää haittaa sekä valituksia ja kustannuksia kunnalle, jotka voitaisiin välttää nyt suunnitteluvaiheessa riittävää etäisyyttä vaatimalla. Yöaikainen (klo 22–7) musiikkimelu tai muu vastaava mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melu, joka erottuu selvästi taustamelusta, ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq,1h (klo 22–7) mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen. Tuulivoimaloiden melu voidaan rinnastaa musiikkimeluun. Nykyisellä ehdotuksella riski jää kunnalle. Hankkeelta ei ole vaadittu ympäristölupaa, joten vaikuttaminen jälkikäteen on vaikeaa. Kauaskatseinen päätöksenteko, ei riskeeraa kuntalaisten terveyttä sijoittamalla tuulivoimapuistoa näin lähelle asutusta. <i>Melu- ja terveysvaikutuksista aiheutuu todennäköisesti merkittävä haittaa. Haitan suuruutta ei puutteellisen selvityksen vuoksi voida kunnolla arvioida.</i> Ehdotus kompensatio mallista: Kaavaehdotusta tulee muokata perusteluna edellä esitetyt lähiympäristölle aiheutuvat negatiiviset ulkoisvaikutukset. Mikäli hankkeessa edetään tulee hankkeeseen ryhtyvän esittää kompensatiomalli haitoista kärsiville. Olen mieltäni Tervolan kunnalle (8.12.2022) esittänyt haittoihin liittyvien tutkimusten/kokemusten huolellista keräämistä ja objektiivista tarkastelua sekä näiden perusteella tunnistettujen negatiivisten ulkoisvaikutusten rahamääräisten arvioiden esittämistä osana osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Mielipiteeni on jätetty huomioimatta, eikä selvityksiä ole tehty vahvistaa hankkeeseen ryhtyvän konsultti Arpelassa 13.6.2024. Kunnan vastineena on esitetty viittaus YVA selostukseen, jossa ei asiaa selvitetä. Kompensatiomalleja käytetään maissa, joissa tuulivoimaa on rakennettu pidempään (Tanska, Saksa, Hollanti). Kompensatioiden määrittämiseksi tulee tutustua kattavasti tutkimuksiin kompensatiomalleista. Yleisesti YVA-selostuksesta voi todeta sen olevan ristiriitainen ja konsultin esittämän tiedon yksipuolista hanketta puoltavaa. Viimeisimpiä terveyshaittojen tutkimuksia ei ole tuotu esille, riski jää kunnalle ja asukkaille. YVA-selostuksessa todetaan, että kokonaisuutena haitat eivät ole merkittäviä. Toisaalta todetaan, että yksittäistapauksissa tämä ei päde. Yksittäistapausten lukumäärää ei ole	Kaavaselostuksen liitteenä on meluselvitys, jossa on mallinnettu sisämelu lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Melutaso alittaa sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen mukaiset toimenpiderajat. Kaava ei ota kantaa mahdollisiin kompensatioihin.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	selvitetty. Nämä tapaukset tulee eritellä ja haittavaikutuksen minimoida sekä korvausten määrä arvioida, ennen kaavan vahvistamista. Vaadin korvauksia tuulivoimaloiden aiheuttamista haittoista, jotka johtuvat rakentamisen mahdollistaman kaavan vahvistamisesta. Muistutan, että kompensatio vain lieventää eriarvoisuutta ja epäoikeudenmukaisuutta, mutta ei poista haittaa. Omalla kohdallani kompensatio on joka tapauksessa pienempi kuin aiheutuva haitta. Henkilökohtaisesti en edes harkitsisi näin lähellä tuulituotantoaluetta sijaitsevan vapaa-ajan asunnon hankkimista, jo pelkästään unta häiritsevien meluriskien vuoksi. Myöskään se, että haitta ei ole merkittävä ei mielestäni poista korvausvelvollisuutta. Kunnan tulee myös päätöksenteossa tarkastella syntykö kunnalle vahingonkorvauslain (412/1974) 2 § mukainen korvausvastuu, jos se tietoisesti etenee rakennusluvan mahdollistavan päätöksen teossa ilman korvausesitysten käsittelyä edellä mainituista haittoista. Vahinkoa syntyy hankkeen myötä sen negatiivisista ulkoisvaikutuksista. Kaavan vahvistamisen ilman haittojen minimointia heikentää kuntalaisen/haitankärsijän oikeusturvaa. Yksittäisillä henkilöillä on rajallinen mahdollisuus lähteä vaatimaan haittojen korvauksia hankkeeseen ryhtyvältä. Kunnallisen päättäjän tulee ottaa tämä huomioon päätöstä tehdessään. Muistutan, että mikään kompensatio ei korvaa terveydestä aiheutuvaa haittaa. Muistutan, että kiireellisyys päätöksenteossa voi aiheuttaa turhia kustannuksia yhteiskunnalle valitusprosessien myötä. Muistutan lisäksi, että kunnilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää asukkaidensa yhdenvertaisuutta. Kaavaluonnos sellaisenaan asettaa kuntalaiset/asianomaiset eriarvoiseen asemaan. Edellä lueteltujen negatiivisista ulkoisvaikutuksista kärsivien korvauksia tulee käsitellä päätöksen teon osana. Huomioitavaa on, että epäreilouden ja eriarvoisuuden tunne aiheuttaa jo tällä hetkellä haittoja mahdollisen hankkeen negatiivisista ulkoisvaikutuksista kärsiville. Nämä haitat voivat koitua myös kunnan kustannettavaksi terveyspalvelujen kasvavina kustannuksina. Muistutan lisäksi, että hankkeeseen ryhtyvän taustalla vaikuttava ulkomainen rahoittajataho voi päättää tarjoamansa rahoituksen hinnasta siten, että Suomessa toimiva yhtiö ei tee voittoa. Tämä voi vaikuttaa myös maanomistajien tuloihin, jos vuokrasopimukseen on sisällytetty tuotoista riippuva osuus. Pyydän kunnalta perusteltua kirjallista vastinetta toimista, joilla esitetyt haittoja pyritään minimoimaan. Mikäli YVA-selostus halutaan hyödyntää vastauksessa, tulee selkeästi osoittaa missä dokumentissa ja missä kohdissa asiaan ristiriidattomasti vastataan. Lisäksi pyydän kunnan lakiosaston vastinetta vahingonkorvaus/eriarvoisuus kysymykseen sekä ehdotukseen eriarvoisuutta lieventävästä kompensatiomallista. Vastauksena pelkkä yleisviittaus YVA-selostukseen ei ole riittävä tai vastaus jossa kerrotaan toimittavan lakien ja asetusten mukaan ei ole riittävä, sillä	Tuulivoimalat on suunniteltu noudattaen ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskevaa ohjeistusta, jolloin tuulivoimalat eivät aiheuta terveyshaittaa. Lisäksi tuulivoimaloiden sijoittelussa on noudatettu Tervolan kunnanvaltuuston hyväksymän tuulivoimastrategian mukaista vähimmäisetäisyyttä 2 km asuin- tai lomarakennuksiin. Tuulivoimaosayleiskaavan laadinnassa on noudatettu maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	lait ovat aikaansa jäljessä ja tulevat tiukentumaan kun kokemuksia/tutkimuksia tuulivoimatuotannosta kertyy. Vastauksessa tulee ottaa kantaa siihen, että miksi halutaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa siirtämällä kaikki hankkeen riskit kunnalle ja samalla riskeerataan kuntalaisten terveys sijoittamalla tuulivoimalat näin lähelle asutusta. Mikäli hankealue on soveltuva tuulivoimarakentamiseen on hankkeeseen ryhtyvällä varaa myös haittojen minimointiin, kuuntelemalla ja toteuttamalla hankkeesta kärsivien ehdotuksia. Pyydän toimittamaan kirjallisen vastineen ja mikäli kaavaehdotus etenee hyväksymisvaiheeseen mahdollisen kaavan hyväksymispäätöksen muutoksenhakuohjeineen postitse osoitteeseen sekä sähköpostilla. LIITTEET	Hankkeen vaikutuksista on tehty riittävät selvitykset, joiden perusteella on arvioitu hankkeen vaikutukset.
18 M04 Yksityinen henkilö, 30.6.2024	Alustus Elämme tuulivoimaloiden syntymisen kulta-aikaa. Voimalahankkeita tehdään ennetysvauhtia Suomeen nyt ja lähi vuosina. Kuorinki- Visanmaan hankealueen läheisyyteen - 30 km säteeltä katsottuna - on tällä hetkellä hankkeilla yhteensä 12 eri tuulivoimalahanketta, joihin maximissään voi syntyä yhteensä 450 voimalaa. Tuulivoimateknologia kehittyy nopeasti, voimaloiden tehot ja koko kasvavat. Hyvällä yhteissuunnittelulla tulisi juuri nyt minimoida tuulivoimaloiden haitallisia vaikutuksia. Haitavaikutuksien arvioimiseen käytetään ohjeisarvoja, lainsäädäntö ei riittävästi huomioi kasvusta aiheutuvia maisema-, ja terveyshaittavaikutuksia. Teollisuuskäyttöisistä tuulivoimaloista kuten Kuorinki- Visanmaanhankkeessa on kyse, (10MW, 300m korkeita) ja niiden haittavaikutuksista, sekä suurien tuulivoimaloiden yhteyshaittavaikutuksista, hankkeessa suunnitella 28 myllyä, ei ole riittävästi tutkittua tietoa. Kuka vastaa 450 kappaleen kokonaisvaikutuksen arvioinnista? Tervolassa päätetään Tervolan alueesta ja Torniossa Torniolle kuuluvista. Mielipiteeni on, että Kuorinki ja Visanmaan tuulivoimalahankkeilta tulisi edellyttää ympäristölupaa. Oikea paikka tuulivoimaloille olisi teollisuusalueet ja isojen teiden varilla lähelle käyttäjiä sekä olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen, ei erämaissa, kuten Korpijärven koskemattoman luonnon 2km läheisyydessä ja loma-asutuksen lähellä. Hankeeseen ryhtyvällä on nyt syytä nopeaan tempoon, sillä Perussuomalaiset tekivät jo vuonna 2020 lakialoitteen ympäristölain muuttamiseksi. Perusteluna tälle oli tuulivoimalahankkeiden huomattava lisääntyminen ja voimaloiden kokonaiskorkeuden kasvu (luvan piiriin tulisivat hankkeet, jonka voimaloiden määrä ylittää 10 kpl ja kokonaisteho yli 30MW eli huomattavasti jo pienemmät hankkeet kuin Kuorinki- Visanmaan hanke). Kritisoin myös yhtiöiden palkkaamien konsulttien luonto – ja meluselvitystä, se tulisi teettää puolueettomilla tahoilla, jotta YVA-tulokset ovat objektiivisia. Ymmärtääkseni lainsäädäntäjä antaa varsin vapaat kädet, jotta jokaisen	Hankkeen yhteisvaikutukset on arvioitu tiedossa olevien hankkeiden osalta kaava-selostuksen kohdassa 10.23. Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaan liittyviä määryksiä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	hankkeen haittavaikutukset monipuolisesti arvoidaan ja tulosten perusteella määritellään esim. tarvittava etäisyys asutukseen. Käytännössä YVA:n tulokset perustellaan hanketta puolustavaksi, koska yrityksen – tässä hankeessa Myrsky Energia Oy:n - palkkaaman konsultin – tässä hankkeessa Sitowise - interressinä on esittää sellaisia tuloksia. Kannanotto arvioon kaavaehdotuksen vaikutuksista Länsi-Lapin maakuntakaavassa on Korpijärvi merkitty kehitettäväksi kyläalueeksi AT-2, joka sijaitsee 1,5 – 3 km etäisyydellä hankealueesta. Järvialue toimii virkistys- ja uimapaikkana ja siellä on merkittävä asuin- ja loma-rakennuskeskittymä. Tämä tosiasia on sivuutettu vain lyhyellä maininnalla: „Merkittävä asuinrakennusten keskittymä suhteessa lähimpiin voimaloihin on etelässä Korpijärvellä n. 2 km etäisyydellä“. Haittavaikutuksen listassa Korpijärveä ei ole huomioitu (kts. Kuoringin tuulivoimalaosayleiskaava, Kaavaselostus sivu 24). Maisemallisesti herkillä alueella, johon Korpijärvi rantoi-neen kuuluu, on suunnittelu toteutettava niin, että maiseman ominaispiirteet huomioidaan, sekä suuret muutokset täytyy välttää (huomioitava suunnittelumääräys). Kaavan toteutuessa ei se täytä Korpijärven luonnollisen maiseman vaalimista eikä tuulivoima sovellu maisemaan. Sunnittelumääräys ehto ei täyty Korpijärven alueen osalta, havainne-kuvassa (10.14.) on todettu hankeella olevan merkittäviä vaikutuksia maisemaan eli suunniteltu kaava ei välttä suuria muutoksia toisin sanoin suuria muutoksia voidaan odottaa tapahtuvaksi. Voidaankin todeta, että tuulivoimalat hallitsevat maisemakuvaa. Dominanssi häviää usein vasta 7 km etäisyydeltä (pätee matalampiin myllyihin, kuin tässä hankkeessa suunniteltavat, Weckman 2006, s.10). Länsi-Lapin maakuntakaavassa on merkitty kaksi luonnon-suojelualuetta (SL) hankealueella. Alueella on myös kaksi arvokasta harjua. Näiden alueiden suojelu ei mielestäni ole kaavasuunnitelmassa huomioitu. Kuoringin kaavasuunnitelmassa on luonnonsuojelun alueen viereen suunniteltu voimala (Nr.2) ja toinen erittäin lähelle (Nr. 4). Kuoringin kaavasta on merkittynä pohjavesialue, joka sijaitsee hankealueella. Suunnitelmassa on kuljettaa sähkönsiirto pohjavesialueen läpi. Mielestäni selostuksessa ei ole selvennetty, miten suunniteltu hanke vaarantaa näiden alueiden suojelu(arvoa). Sosiaali- ja terveysministeriö on tuulivoimaa koskevissa suosituksissa ohjeistanut 1-2 MW voimaloille vähimmäisetäisyydeksi 2 km, mm. meluvaikutuksen vuoksi. Visanmaan ja Kuoringinhankeessa on kyse huomattavasti tehokkaammista voimaloista 10 MW. Tällaisista teollisuusluokan jättivoimaloita ei ole vielä yhtään toiminnassa Suomessa ja niiden haittavaikutuksista ei vielä ole saatavilla riittävää tietoa. Päivänselvää on, että tehojen kasvaessa,	Korpijärven kohdalla maiseman muutos on suuri. Hankkeen läheisyydessä tuulivoimalat näkyvät kuitenkin vain harvaan paikkaan, joten maisemavaikutukset arvioidaan kokonaisuudessaan kohtalaisiksi. Siirretään voimalat pois arvokkaiden geologisten muodostumien kohdalta. Vaikutukset luonnonsuojelun alueisiin on arvioitu kohdassa 10.7. Vaikutukset pohjavesiin on arvioitu kohdassa 10.11. Tuulivoimalat on suunniteltu noudattaen ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskevaa ohjeistusta, jolloin tuulivoimalat eivät aiheuta terveyshaittaa. Lisäksi tuulivoimaloiden sijoittelussa on

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	haittavaikutukset kasvavat myös ja vähimmäisetäisyys tulisi pidentyä (suositus 1 km /MW). Länsi-Lapin maakuntakaavan mukaan Kuorinki-Visanmaan tuulivoimalahankealue ei lukeudu tuulivoimaan parhaiten soveltuvaksi alueeksi. Kaavan mukaan paremmin soveltuville alueille investointi olisi kannattavampaa. Miksi siis rakentaa juuri tälle alueelle? Onko sittenkin kysymys vuokratuloista maanomistajille ja verotuloista kunnille, eikä aidosti vihreän energiantuotamisen tehokkaasta ja taloudellisesta sijoittamisesta, samalla ympäristöhaittojen minimoinnista. Huomiotavaa on myös, että sähkönsiirron rakentamisesta aiheutuvien suurien kustannuksien vuoksi alueelle on taloudellisesti kannattavaa (vain) varsin mittava tuulivoimalahanke. Hankeen edetessä on tuulivoimaloiden määrää kohotettu 28 myllyyn, johtuen ehkäpä juuri hankeen kannattavuudesta. Samalla yhteishaittavaikutukset kasvavat, epäselvää on onko tuulimyllyjen määrän lisäys huomioitu YVA-selvennyksen tuloksissa. Hankeeseen ryhtyvän palkkaama konsultti esittää, että hankkeen paisuttamisella ei ole merkittävää haittoja lisäävää vaikutusta, olen tästä päivästä mieltä. Jokainen voimala lisää haitan määrää. Visanmaan letot ovat Natura 2000-alue (SAC1301905) ne sijoittuvat suoraan hankealueelle. Luonnonsuojelun mukaan on hankkeelle tehtävä Natura-arvionti (LSL 65§). Natura-arvionnin johtopäätöksessä todetaan hankkeen voivan vaikuttaa luonnonsuojelualueeseen merkittävästi kielteisesti ja pysyvästi. LSL 64 a §:n (19.12.2014/1259) mukaan Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Tällainen toiminta olisi luonnonsuojelulain 10 luvun säännöksen vastaista. Ruotsin luonnonsuojeluyhdistys SNF toteaa ohjeissaan, että tuulivoimaa ei saisi koskaan rakentaa suojelualueille tai alueille, joilla on korkeat luontoarvot. Näitä ovat muun muassa Natura 2000-alueet. Kaavaratkaisua ei voida hyväksyä tai viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen, mikäli hankkeella on merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-alueen suojelun perustana oleville luonnonarvoille. (Tuulivoimaa oikeisiin paikkoihin, Luonnonsuojeluliitto, 2022). Yksistään tästä syystä, jotta hanke voitaisiin toteuttaa, pitää hankkeella olla myönnetty ympäristönsuojelulain 27 § mukainen ympäristölupa. Jos näin ei tehdä, vaadin viranomaiselta perustelut miksi. Lisäksi kattavan selvityksen siitä miten Natura 2000-alueelle aiheutuvat merkittävän kielteiset vaikutuksen syntyminen ehkäistään kokonaan, vain pelkkä riskin piennennys ei ole riittävä. Lisäksi tarkennuksen miten tai millä hankkeeseen ryhtyvän toimia käytännössä valvotaan ja kontrolloidaan. Kaavaehdotus tulee palauttaa jatkokäsittelyyn ja esittää haittoja tosiasiallisesti pienentävä vaihtoehto. Huomioitava on voimaloiden sijoittaminen etäämmälle Korpijärven AT-2 kyläalueesta. Sijoittamisen lisäksi huomioitavaa on tälle alueelle kohdistuvien merkittävien haittavaikutusten	noudatettu Tervolan kunnanvaltuuston hyväksymän tuulivoimastrategian mukaista vähimmäisetäisyyttä 2 km asuin- tai lomarakennuksiin. Lapin alueen maakuntakaavoissa ei vaadita, että tuulivoimaloiden alue olisi merkitty maakuntakaavassa. YVA-menettelyssä on arvioitu kolme vaihtoehtoa, joissa maksimi voimalamäärä on 28 voimalaa. Kaavaselostuksen kohdassa 10.23 on arvioitu yhteisvaikutukset. Vinsanmaan lettojen Natura 2000-alueelle on laadittu natura-arvionti YVA-menettelyn yhteydessä. Vaikutukset Natura-alueeseen on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 10.7. Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaan liittyviä määräyksiä. Tuulivoimalat on suunniteltu noudattaen ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskevaa ohjeistusta. Lisäksi tuulivoimaloiden

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	vähentäminen seuraavilla toimilla: voimaloiden koon pienentäminen ja määrän vähentäminen. Kannanotto esiteltyyn ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tuloksiin ja selvityksiin (YVA) Maisema-arkitehdin Emilia Weckmanin mukaan ympäristöministeriön oheistuksessa 2016 jätetään varsin paljon varaa tapauskohtaiselle päätöksenteolle (Weckman 2006). Nykyisen YVA-menettelyn objektiivisuus kärsii koska selvityksestä on vastuussa hankeeseen ryhtyvä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) kritisoin, koska vuoden 2016 jälkeen tuulivoimaloiden kokoluokka on kasvanut merkittävästi (korkeus 200 metristä 300 metriin sekä teho 6-10MW). (Emilia Weckman 2006). Rakennettavien tuulivoimaloiden ja ryhmien laajuuden mittakaavan kasvulla on vaikutuksia väkkeen lisääntymiseen ja näkyvyysalueen laajenemiseen. Visanmaan-Kuoringin hankkeessa tuulivoimaloiden yhteyslukumäärä ylittää 10 yksikköä, jolloin hankealue on mittakaavalta laaja sekä yhteysvaikutus kasvaa. Kuoringin kaavassa on suunnitteilla 18 voimalaa enintään 300 metrin lapakorkeus. Tehdään myös selvitys voidaanko korkeusrajoituksesta poiketa. Herää kysymys miksi. Jos hanke toteutuisi muutamien vuosien päästä on mahdollisesti markkinoilla olevien tuulivoimaloiden koko kasvanut yli 300 metrin. Internetistä saatavilla olevien tietojen mukaan ei Suomessa vielä missään ole toiminnassa yhtäkään tämän kokoista myllyä (suurimmat 230 m luokkaa). Kuoringin hankkeessa on siis kysymys valtavista jättimäisistä teollisuustuulivoimaloista. Haittavaikutukset ja perustelut 1. Meluhäiriö THL: „Melu on ei-toivottua ääntä, joka koetaan epämiellyttäväksi ja häiritseväksi tai joka on kuulolle haitallista.” (https://thl.fi/aiheet/ymparistoterveys/melu) Yleisesti voidaan todeta, että ohjearvojen alitus ei tarkoita, että haittaa ei muodostuisi. 1.1. Rakennusaikaina odotettava meluhäiriö Rakennusvaiheessa kuljetukset ja rakennustyöt aiheuttavat melua, koska kuljetuksia hankealueelle on suunniteltu Korpijärven rantaviivaan läheisen tien kautta. Tätä tietä käytettiin myös turvevoimala kuljetuksiin ja liikennemelu oli huomattava. Eriyisesti rakennusaikana syntyy suoraa liikennemelua lisäysvaikutus lomakäytössä oleviin asuntoihin (n. 2 vuotta) ja myöhemmin huoltoajoina (käyttöikä 35 vuotta). Vaikka rakennusaikainen meluhäiriö on väliaikaista, verrattuna voimaloiden käyttöikänsä, niin myös on hankkeen	sijoittelussa on noudatettu Tervolan kunnanvaltuuston hyväksymän tuulivoimastrategian mukaista vähimmäisetäisyyttä 2 km asuin- tai lomarakennuksiin.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	työllistämisaikana yhtä väliaikaista nimitäin pääasiallisesti rakennusaikana. 1.2. Käyttöaikana odotettava meluhäiriö Nykytilan mökkiäänimaiseman muodostaa luonnonäänet (YVA-selostus s.17). Tällöin tuulivoimaloista kuultu ääni koetaan kielteisempänä, meluna. Loma-asuntolainen kärsii tutkimuksen mukaan enemmän meluhaitasta kuin kiinteistön vakituinen asukas (Luonnonvarakeskus, 29.1.2024). Lomailija viettää suuremman ajan ulkona eikä äänieristetyssä sisätilassa. Melumallinnuksen raportissa, tuulivoiman käytön aikana on arvioitu melutaso lisääntyvän 38-40 dB:llä Korpijärvellä. Alue altistuu melulle. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 142 § mukaan melu ei saa ylittää 40 dB (kyseessä ohjearvo 3MW voimala, hankeessa on kyseessä moninkertaisesti tehokkaampia voimaloita 10MW). Käytännössä, jos hanke toteutetaan, raja voi alituvalla alueella helpostikin ylittyä (järvi kantaa ääntä, pohjoistuuli, äänieste puuttuu), koska mallinnuksen teoreettinen mitausarvio on lähellä sallittua rajaa (38dB). Tuulen suunnista riippuen tuulivoimalan melu voi olla varsin voimakasta melokaukanakin voimalasta (Pöyry Finland Oy Energia 2012). Todellisen melun ollessa impulssimaista tai kapeakaistaista melulle altistuvalla alueella, tilannetta voidaan vain simuloida, tällöin mittaustulokseen tulee lisätä 5 dB (ympäristönsuojelulaki 527/2014 142 § 15§), sallittu raja ylitetään (38db + 5 db = 43 db). Tämä 5dB vara täytyy mittatuloksissa huomioida. Tällä perusteella vaadin mallinnuksen tehtäväksi uudelleen ja hankeeseen on tehtävä tästä mittauksesta saatuvien tuloksien mukaiset muutokset. Todellisen haitan määrää ei luonnollisesti voida arvioida, ainoa keino on sijoittaa voimalat riittävän etäälle tai olla sijoittamatta niitä ollenkaan. Lisämelu muuttaa, joka tapauksessa luonnon tilan äänimaisemaa, lisäämällä ääntä ja vaikuttaa suoraan virkistyskäyttöön sekä rikkoo luonnonrauhan lomanviettopaikassa. Vaikutuksia voi tulla lisäksi uneen, lepoon ja yleiseen viihtyvyyteen. Olen herkkäuninen. On varteenotettavia tutkimuksia siitä, että tuulivoimaloiden äänet haittaavat herkkäunisten unea. Mallinnuksessa ei ole huomioita lähimpiä asuntoja riittävällä tarkuudella. Vaadin tarkat	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	äänimittaustulokset mittauspaikoilta k, j, i ja h nähtäväksi (puuttuvat selostuksesta). Tuulivoimalat muuttavat maaseudun äänimaiseman kaupunkimaisemmaksi. Korostan, että vapaa-ajan asunnolla haluan levätä ja virkistäytyä. Pyydän, Tornion ja Tervolan päättäjien vaatimaan tässä vaiheessa Kuoringin-Visanmaan hankkeelle ympäristönsuojelulain 27 § mukaisen ympäristölupa*. Jos hanke toteutetaan on todennäköistä meluhäiriö ylittää sallitun rajan, viranomaisen on vaikea valvoa tilannetta, jos hankkeelle ei ole ympäristölupaa. Tällä tavoin voidaan myös ennakolta varautua toiminnasta mahdollisesti aiheutuviin ympäristöhaittavaikutuksiin ja mitoittaa toiminta ympäristön sietokyvyn mukaiseksi. Katson myös, että hankkeen toteutuessa nyt suunnitellulla tavalla aiheutuu siitä minulle kohtuutonta melua ja haittaa. Erityisesti melurasituksen osalta on perusteltua epäillä, jopa odottaa kohtuuttoman rasituksen syntymistä Naapurilaki (26/1920) 17§. Viranomainen voi rajoittaa käytännössä ja vaikuttaa todellisten haittojen vähentämiseen vain ympäristöluvan kautta. Ympäristöllä tuulivoimaloille saadaan asetettua seuranta – ja raportointivelvollisuus liittyen tuulivoimaloiden todennäköisiin ohjearvoylityksiin. Vain ympäristöluvan kautta voi viranomainen käytännössä puuttua ja rajoittaa toimintaan valitustilanteissa. Eräidenarvioiden mukaan 75%:iin kaikista tuulivoimalahankkeista tehdään valitus tuomioistuimeen. *) Viittaus: Ratkaisussa KHO 27.7.2018/3621 edellytettiin ympäristöluvan hakemista tuulivoimaloiden toimintaan, sillä toiminnasta saattoi aiheutua melu- ja välkevaikutukset kokonaisuutena arvioiden naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta lähimpään asuinrakennukseen. (Tuulivoimaa oikeisiin paikkoihin, Luonnonsuojeluliitto, 2022). 2. Varjovälke ja valovaikutus Varjovälke tulisi uudestaan laskea lisämällä melumallinuspisteessä käytettyä mittauspaiikkaa h. Havainnekuva (10.14.) on otettu tästä pisteestä, tässä ei ole puustoa, joka olisi varjovälkeen esteenä. Kaikki voimalat ylittävät selvästi puuston korkeuden, välke tulee suorana. Korpijärvellä tehdyt mittauspisteet sijaitsevat järven päässä (pisteet h, g, f), tässä kasvaa 2m korkeudessa metsää. Huomioitavaa on myös, että varjovälkeen	Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaan liittyviä määryksiä. Varjovälke on mallinnettu myös ilman puuston suojaavaa vaikutusta. Kuoringin osayleiskaavan mukaiset tuulivoimalat eivät aiheuta välkettä havainnointipisteessä h eikä välke

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	havannointipiste h tulos on maximissään 21:46 h/v, joka ylittää reippaasti Ruotsin suosituksen 8 h/v. Myös näin suurissa myllyissä laaja pyörähdyspinta-ala lisää väkettä ja näkyvyyttä. Kuten melu- niin myös välkevaikutuksen osalta on Korpijärven kyläalueella AT-2 odotettavissa koh- tuuton rasitus Naapurilaki (26/1920) 17§ tämän perusteella pyydän viranomaisen määräämään hankkeelle haettavaksi ympäristönsuojelulain 27 § mukainen ympäristölupa. Lisäksi tuulivoimalat pitää varustaa shadow flicker control järjestelmällä, joka ehkäisee tehokkaasti välkevaikutushaittoja. Lentoestevalot muodostavat ympäristöön uuden, selvästi havaittavan valonlähteen ja korostavat voimaloiden havaittavuutta etenkin pimeään ja hämärään aikaan selkeällä säällä. Myös hankkeen konsultti vahvistaa Arpelassa 13.06.2024, että näin korkeat voimalat näkyvät avoimilla alueilla erittäin hyvin, myös niiden häiriötä aiheuttavat lentoestevalot. Lentoestevalojen vaikutukset maisemakuvaan vähenee etäisyyden kasvaessa. Hankeeseen ryhtyvän tulee pyytää lausunto automaattisen tutkajärjestelmän soveltuvuudesta hankkeeseen (traficom). Lentoestovalojen tutkanohjausjärjestelmä tarvitaan, jotta valot syttyvät vain kun lentokone on lähistöllä. Mikäli järjestelmä soveltuu hankeeseen tulee se olla kaavassa vaadittuna. 3. Maisemavaikutus ja näkyvyysalue Maaseudulla lomailun hyviä puolia ovat mm. hiljaisuus, rauha ja luonnon kauneus. Talvella, jopa pimeys. Suunnitellut, suuret tuulivoimalat ovat risti- riidassa näiden asioiden kanssa. Tuulivoimalat vaikuttavat ympäristöön muuttamalla maisemaa sekä tuottamalla väkettä. Tuulivoima vaikuttaa luonnonarvoihin ja mökkeilijän elinoloon. Arvioin jo yksistään Kuoringinhankkeen toteutuessa, vaikutuksen erittäin kielteiseksi. Lomajananasuntoni paikka on valittu erityisesti alueen ainutlaatuisen, kauniin luonon ja rauhallisen ympäristön vuoksi, tuulivoimalat eivät sovi tähän maisemaan. Erityisesti maisema muuttuu visuaalisesti, sillä kaikki suunnitteilla olevat voimalat näkyvät selvästi (havainne kuva 4.1, 4.2 ja 4.3, Korpijärvi). Kuvat Arpelan kylältä on otettu talojen takaa siten, että voimaloita ei luonnollisesti pysty näkemään. Kuvien 14.7. ja 14.8. sijaan tulee kiinnittää erityistä huomiota Kuvaan 14.6., mikä osoittaa että suurimmasta osasta Arpelan kylän alueelta lähes kaikki voimalat ovat havaittavissa. Lähellä sijaitseva tuulivoimalat ovat selvästi maiseman muuta mittakaavaa suuremmat. Voimalat ovat	ylitä minkään asuin- tai lomarakennuksen kohdalla Ruotsin suositusta 8h/v todellisen tilanteen arvoilla.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	maisemakuvassa visuaalisesti hallitsevia ja haitat merkittäviä. Tuulivoimalat näkyvät selvästi ja ovat maisemakuvassa hallitsevia Korpijärvellä. Todetaankin, että 2- 6 km säteellä tuulivoimaloiden visuaalinen vaikutus on merkittävä. Kaikki 28 myllyä ja niiden laipojen pyörimiskaari näkyvät. Niin kuin havainnossa todetaan järven poikki avautuu pitkiä esteettömiä näkymiä tuulivoimaloille. Myös yöajan lentoestevalot ovat selvästi näkyvissä pimeällä. Todetaankin, että hankkeella on merkittäviä vaikutuksia maisemaan Korpijärvellä. Havaintokuvat 10.12., 10.13 ja 10.14., tämä maisemanäkymä on suoraan loma-asunnon ikkunasta, voimalat piilaavat maisemakuvan. Kuvista puuttuu lisäksi oleellinen asia, liike ja valojen vilkkuminen, jotka ovat selkeästi häiritseviä näin lähellä sijoitettavissa 300m korkeissa voimaloissa. Voimalat muuttavat paikallisesti maisemaa etelän Korpijärven kohdalla, vaikutus on kokonaisuudessa konsultin arviossa, kohtalainen kielteinen vaikutus, (YVA-selvitys s.398). Arviota pitää tarkentaa paikossa, joissa haitta muuttuu merkittäväksi ja esittää toimenpiteitä haittojen kokonaan ehkäisemiseksi. YVA-selvityksessä ehdotuksia toimiksi, joilla ehkäistään ja vähennetään haittoja ei ole esitelty riittävästi. Tällaisia toimia olisivat etäisyyden lisääminen asutukseen, voimaloiden koon, napakorkeuden pienentäminen sekä määrän vähentäminen. 4. Merkittävä vaikutus kiinteistöjen arvon laskuun Tutkimus vaikutuksesta kiinteistöjen hintoihin ei päde hankkeeseen, eikä se ole puolueeton tilaajana toimii Suomen Tuulivoimayhdistys. (Liite 9) Tutkimusaineistoon on kerätty ajanjaksolta 2013 – 2021 kaikki kiinteistökaupat noin 10 km etäisyydellä kunnan merkittävimmistä tuulipuistoista. Kauppakohteet ovat pääosin etäisyydeltään yli viiden (5) kilometrin päässä tuulipuistoista. Tilastoja vääristää lisäksi se, että niistä puuttuvat kohteet joiden kauppa on jäänyt tekemättä tuulipuiston haittojen takia. Lisäksi asuinkiinteistökauppojen ajankohtia on verrattu tuulivoiman käyttöönotto-ajankohtiin (jolloin hinta on jo laskenut) sekä valtakunnalliseen hintatasoon. Yksittäisissä kohteissa voi hinnanalennus olla merkittävä. Uusien pohjoismaisten tutkimusten perusteella tuulivoimalat laskevat kiinteistön arvoa sitä enemmän, mitä lähempänä kiinteistöä (erityisesti etäisyyksillä 0–3 km), mitä useammasta voimalasta, suuremmasta voimala-alueesta (20+) ja korkeammista voimaloista on kyse (selvityksissä korkeimmat voimalat olivat vain 120–140 m). Vaikutus voimistuu entisestään välkevaikutuksen takia.	Tuulivoimalat näkyvät avoimilta kohdilta, ja kaavaselostuksen kuvan 10.14 kuvatekstissä on tuotu esiin, että hankkeella on merkittäviä vaikutuksia Korpijärven maisemaan. Kiinteistöjen hintoihin liittyvä tutkimus perustuu Suomessa tuulivoimapaikkakunnilla toteutuneiden kiinteistöjen kauppahintoihin ennen ja jälkeen tuulivoimaloiden rakentamisen.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Maaseudulla arvon alennus voi olla jopa 23 %. (Riikka Rajalahti, MMT, Multi-Jyväskylä 18.6.2023). YVA-selostuksessa todetaan, että vaikutus voi olla kuitenkin erittäin suuri yksittäiselle ihmiselle (esimerkiksi asuin- tai lomarakennuksen lunastus), vaikka vaikutus ihmisiin ja yhteisöihin kokonaisuutena olisi kohtalainen tai jopa vähäinen (YVA-selostus s.222). Nämä kohteet tulee identifioida ja haittavaikutus pyrkiä poistamaan kokonaan. Perustuslain 15§:ssä on säädetty omaisuuden suojasta „Jokaisen omaisuus on turvattu“. Kansalaisena minun on voitava luottaa siihen, etteivät päättäjät heikennä varallisuuttani. Tämä perusoikeus takaa oikeuden minun nauttia omaisuudestani. Tuulivoimalahankinnoiden toteutuessa katson, etten enää voi nauttia loma-asunnon käytöstä, koska tuulivoimalan haittavaikutukset ovat merkittävät. Kuorinki-Visanmaan tuulivoimalahankkeen toteutuessa on sillä suora vaikutus omaisuuteni tietoiseen tuhoamiseen, koska tuulivoimalat sijouttavat häiritsevästi näköetäisyydelle kiinteistöistäni ja omistamista maapalstoista. Hanke alentaa merkittävästi omistamieni kiinteistöjeni arvoa. YVA-selostuksessa viitatussa tutkimuksessa todetaan tilastollisesti ei merkittäviä haittavaikutuksia kiinteistöjen arvoon siis yleisesti ja keskiarvoisesti. Tilastollisten menetelmien käyttö ei takaa oikeellisuutta. Korpijärven kiinteistömme tapauksessa yksistään havaintokuvien 10.12., 10.13 ja 10.14., perusteella maisemamuutosvaikutus on niin suuri, ettei yksikään henkilö, jolle kuvan olen näyttänyt kyseenalaistanut kiinteistöjeni arvojen laskua. Todellinen riski on, että ostajaa ei edes enää löydy, koska ihmiset eivät halua ostaa vapaa-ajan asuntoa tuulivoimaloiden näköeteisyydeltä tai niiden läheltä. Tässä tapauksessa arvonmenetys on 100%. Mahdollisuudet vuokratuloihin häviävät. Tutkijat arvioivat, että maaseudulla arvostetaan erityisen paljon maisemaa ja hiljaisuutta, jonka suuret melua, liikettä ja välkettä tuottavat voimalat rikkovat. Kiinteistöjen vuokraaminen lomakäyttöön tulee täten mahdottomaksi, kukapa haluaisi viettää lomaansa voimaloita katsellen ja kuunnellen. Excurs, Niedersachsen Saksa, korvausmalli: „Uuden lain myötä Niedersachsen:in asukkaiden pitäisi hyötyä taloudellisesti uusiutuvien energialähteiden laajentamisesta. Punavihreä hallitus haluaa tehdä Niedersachsen:in ilmastoneutraaliksi vuoteen 2040 mennessä. Osavaltion hallituksen keskiviikkona hyväksymän lain tarkoituksena on nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden rakentamisen laajentamista. Kansalaisten osallistumisen lisäksi	

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	uudessa laissa säädetään myös kunnallisista tuulivoima- aluetavoitteista ja niin sanotusta hyväksymismaksusta, joka turbiinioperaattoreiden on maksettava kunnille. Tuu- livoimahankkeiden suunnitteluvaiheessa hankkeista vas- taavien tulee tehdä asianmukaisia tarjouksia 2,5 kilomet- rin säteellä asuville. Energiaministeriön mukaan jakelussa on erilaisia vaihtoehtoja, kuten alhainen sähkön hinta, suorat maksut tai osallistuminen kansalaisten energia- osuuskuntiin. Kansalaiset huomioidaan keskimäärin 0,1 sentillä kilowattituntia kohden." - Käännös Google Translate, katso Linki Tuulivoimalat: Aukkaat hyötyvät taloudellisesti, 19.04.2024 Niedersachsen, Saksa https://www.ndr.de/nachrichten/niedersachsen/Windkraft-Anwohner-sollen-finanziell-profitieren,windraeder290.html Kannatan vaihtoehtoa VE0: Hanketta ei toteuteta. Perusteluna edellä esitetty lähialueille aiheutuvat merkittävät negatiiviset ulkoisvaikutukset, omalta kohdal- tani erityisesti loma-asuntoni ympäristölle (Korpijärvin alue AT-2) (kts yllä haittavaikutukset ja perustelut). Mikäli han- keessa edetään tulee hankkeeseen ryhtyvän esittää kom- pensaatiomalli haitoista kärsiville. Yleisesti voin todeta, että maissa joissa tuulivoimaa on ra- kennettu pidempään tällaiset kompensatiomallit ovat käytössä (Tanska, Saksa, Hollanti). Kompensaatiomallien pohjaksi tulee tutustua kattavasti tutkimuksiin kompen- saatiomalleista. Vaadin korvauksia tuulivoimaloiden ai- heuttamista haitoista, jotka johtuvat rakentamisen mah- dollistaman kaavan vahvistamisesta. Muistutan, että kom- pensaatio vain lieventää eriarvoisuutta ja epäoikeudenmu- kaisuutta, mutta ei poista haittaa. YVA-selostuksessa todetaan, että kokonaisuutena haitat eivät ole merkittäviä. Toisaalta todetaan että yksittäistä- pauksissa tämä ei päde. Nämä tapaukset tulee eritellä ja korvausten määrä arvioida, ennen kaavan vahvistamista. Myöskään se, että haitta ei ole merkittävä ei poista kor- vausvelvollisuutta. Kunnan tulee myös päätöksenteossa tarkastella syntyykö kunnalle vahingonkorvauslain (412/1974) 2 § mukainen korvausvastuu, jos se tietoisesti etenee rakennusluvan mahdollistavan päätöksen teossa il- man korvausesitysten käsittelyä edellä mainituista hai- toista. Kaavan vahvistamisen heikentää kuntalaisen/hai- tankärsijän oikeusturvaa. Yksittäisillä henkilöillä on rajalli- nen mahdollisuus lähteä vaatimaan haittojen korvauksia hankkeeseen ryhtyvältä. Kunnallisen päättäjän tulee ottaa tämä huomioon päätöstä tehdessään. Muistutan lisäksi, että kunnilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää asuk- kaidensa yhdenvertaisuutta. Kaavaluonnos sellaisenaan il- man päätöstä kompensatiomallista asettaa kuntalai- set/asianomaiset eriarvoiseen asemaan. Edellä lueteltujen	Suomessa tuulivoima- hankkeiden korvaus- periaatteena on, että maanomistajalle mak- setaan vuokrasopi- muksessa määriteltyä korvausta ja kunta hyötyy hankkeesta suoraan kiinteistöve- rojen muodossa ja vä- lillisesti elinkeinoelä- mään tulevien hyöty- jen kautta. Kunnan luottamushenkilöt punnitsevat yleisen ja yksityisen edun välistä suhdetta kaavoitus- päätöstä tehdessään. Hankkeen suunnitte- lussa on otettu huomi- oon ympäristöministe- riön julkaisema ohje tuulivoimarakentami- sen suunnittelusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016), millä on varmistettu, että hanke ei aiheuta koh- tuuttomia haittoja

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	negatiivisista ulkoisvaikutuksista kärsivien korvauksia tulee käsitellä päätöksen teon osana. Pyydän viranomaisen määräämään hankkeelle haettavaksi ympäristönsuojelulain 27 § mukainen ympäristölupa (yllä määritellyistä syistä). Pyydän perustelut, jos näin ei tehdä. Pyydän perusteltua vastinetta esiteltyihin haittoihin sekä ehdotukseen kompensatiomallista. Kaavan hyväksymispäätöksen muutoksenhakuohjeineen pyydän kirjallisesti minulle lähettämään postitse yllä mainittuun osoitteeseen sekä sähköpostilla.	eikä siten edellytä haitallisten vaikutusten lieventämistä koskevaa ympäristölupaa. Tuulivoimaloiden sijoittelu on tehty niin, että asuin- ja lomarakennusten kohdalla eivät ylity valtioneuvoston tuulivoimamelusta antaman asetuksen mukaiset melutason ohjearvot.
19 M05 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	Johdanto Tornion Korpijärven rantaan rajoittuvat kiinteistömme / konttiimme (kiinteistötunnukset poistettu) ja sen lähikiinteistöt ystävyys- ja tai sukulaisuussuhteista johtuen ovat usein käytössäni. Olemme kasvavalla kokoonpanolla nyt valveutuneet hankkeen tiimoilta materiaaliin tutustuttuamme ja vaadimme niihin puolueettomia täydennyksiä sekä tarvittavia uusia tutkimuksia, mittauksia ja mallinnuksia (ei vain esimerkiksi YVA-menettelyn säädökset täyttäviä vaan kaikki huolellisuusperiaatteet huomioivalla tavalla) sekä lisäksi täysin puolueettoman ammattilaisen hankkeen selvitykset tarkistamaan ja arvioimaan. Hankkeen edetessä tulemme myös omin toimin selvittämään, mittaamaan, todentamaan ja dokumentoimaan haittojamme, eritoten terveyshaitat, sekä myös jakamaan tulokset ja keinot/tavat mm. hakea vahingonkorvauksia hankkeen toteuttajalta tai/ja kunnilta kaikille vaikutusalueen kiinteistön omistaville tai niitä käyttäville. Huom. mielipide edustaa itseni lisäksi useamman hankkeen vaikutusalueella olevan kiinteistön omistajan tai kiinteistöjä aktiivisesti käyttävän mielipidettä. Mielipide <u>Kannatamme esitettyä vaihtoehtoa VE0: Hanketta ei toteuteta.</u> YVA materiaali ja siis tuulivoimaosayleiskaavan lähtökoh-tien selvitys on siinä määrin puutteellista, ettei muuta johtopäätöstä huolellisesti asioita harkitseva ja useamman näkökannan huomioiva ihminen itseasiassa voi tehdä. Perusteluna eritoten ympäristölle ja kaikille asianosaisille aiheutuvat haittavaikutukset, joita ei ole riittävästi ja puolueettomasti tutkittu ja mallinnettu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Edes siinä määrin, että perustellun päätelmän voisi kyseisen selostuksen pohjalta tehdä tai kaavoitusta edistää. Selvityksiä tulee ensin täydentää ja korjata sekä puolueettomasti arvioida oikean vallitsevan lähtötilanteen ymmärtämiseksi. <u>Vaadimme puutteelliseen ja virheelliseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen kaikkine liitteineen korjauksia ja täydennyksiä, sekä niiden pohjalta tehtyyn</u>	Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön julkaisema ohje tuulivoimarakentamisen suunnittelusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016).

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	<u>tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistoon ja hankkeen edetessä tietysti myös kaavaan sekä rakennuslupaan vastaavasti tarvittavat korjaukset ja täydennykset.</u> - YVA-menettelyn lopputulemana ja kaavoitusprosessin valmisteluvaiheessa pitäisi olla aina ymmärrys hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä keinot ehkäistä haitallisia vaikutuksia. Esitetyn ympäristövaikutusten arviointiselostuksen pohjalta tätä ymmärrystä ei saavuteta. - Suunnitteilla olevan hankkeen ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella ja hanke myös todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia huomattavasti enemmän kuin mitä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kerrottu. - YVA-selostuksen tiedot (tuulivoimaosayleiskaavan lähtötiedot) eivät ole riittävät laadultaan tai/ja laajuudeltaan ja siksi perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista ei voi laatia. Tuulivoimaosayleiskaavoitusta ei näillä tiedoilla tule jatkaa. YVA-selostusta tulee tarvittavilta osin täydentää ja korjata. Merkittävät ympäristövaikutukset yhteisvaikutus huomioiden tulee myös YVA-prosessin hengen mukaisesti rehellisesti ja avoimesti listata ja kommunikoida kaikille asianosaisille. Korjattu selostus tulee laittaa uudestaan kaikkien nähtäville ja kommentoitavaksi, jotta voidaan varmistua siitä, että lain hengen mukainen vaikutusmahdollisuus täyttyy, (puutteellisen ja harhaanjohtavan tiedon pohjalta tapahtunut vaikutusmahdollisuus ei ole riittävä). Vaihtoehtojen todellisia merkittäviä vaikutuksia ei ole selvitetty kaikilta tarvittavilta osin kattavasti ja tasapuolisesti. Vertailua ja johtopäätöksiä ei ole niin ikään esitetty kaikilta tarvittavilta osin johdonmukaisesti ja tasapuolisesti. Häiritsevää on eritoten se, että selostus antaa puutteellisen ja osin myös virheellisen kuvan hankkeen haittavaikutuksista. On selostuksessa toki laajasti eri asioita käsitelty, kerrottu, havainnollistettu ja laskettu, sekä niistä johtopäätöksiä tehty mutta nimenomaan tarkoitushakuisella tavalla ja juuri niissä ratkaisevissa asioissa häiritsevän puolueellisesti. En itse uskaltaisi päättäjänä tehdä tällaisen selvityksen pohjalta mitään ympäristöön tai terveyteen kauaskantoisesti vaikuttavia päätöksiä, joista voisin joutua oikeudelliseen vastuuseen. Puhumattakaan tuulivoimaosayleiskaavan edistämisestä selvityksen tietojen pohjalta. Hankkeen edetessä, vaadimme hankkeen käsittelyä ympäristöluvanvaraisesti, osayleiskaavaan tarvittavat konkreettiset muutokset määräyksineen, kompensatiomallia haittoista kärsiville, haittojen minimointia kaikin konkreettisin määräyksin ja toimin, sekä kaikilta niiltä osin kun kompensatiomalli ei kantaa ota myös vahingonkorvauksia koko n.50-vuotisen tuulivoimapuiston elinkaaren ajan.	YVAn ja kaavoituksen yhteydessä on tehty kaavan vaikutusten arviointia varten riittävät selvitykset. YVA-selostuksesta on saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Sen mukaan YVA-selostus on puutteistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomainen voi tehdä perustellun päätelmän. Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön julkaisema ohje tuulivoimarakentamisen suunnittelusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016), millä on varmistettu, että hanke ei aiheuta kohutuuttomia haittoja eikä siten edellytä haitallisten vaikutusten lieventämistä koskevaa ympäristölupaa. Tuulivoimaloiden sijoittelu on tehty niin, että asuin- ja lomarakennusten kohdalla eivät ylity valtioneuvoston tuuli-voimamelusta antaman asetuksen mukaiset melutaso-ohjeet.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
20 M06 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	Johdanto Vietän paljon aikaa Tornion Korpijärven rantaan rajoittuvalla kiinteistöllä (kiinteistötunnus poistettu) mieheni kanssa sekä ko. kiinteistön välittömässä läheisyydessä olevilla kiinteistöillä ovat ystävyys- ja tai sukulaisuussuh- teista johtuen. Lisäksi vietän aktiivisesti aikaa lähellä si- jaitsevilla virkistysalueilla (metsä, metsätiet). Olemme kasvavalla kokoonpanolla nyt valveutuneet hank- keen tiimoilta materiaaliin tutustuttuamme ja vaadimme niihin puolueettomia täydennyksiä sekä tarvittavia uusia tutkimuksia, mittauksia ja mallinnuksia. Ei vain esimer- kiksi YVA-menettelyn säädökset täytättäviä vaan myös huo- lollisuusperiaatteet huomioivia. Kyseessä on voimalaitos, joka aiheuttaa ympäristöönsä pitkäksi aikaa mm. merkit- tävän meluriskin ja siten terveyteen kohdistuvan uhan. Vaadimme puolueettoman ammattilaisen hankkeen selvi- tykset tarkistamaan ja arvioimaan, sekä tekemään niihin myös tarvittavat puolueettomat korjaukset. Hankkeen edetessä tulemme myös omin toimin selvittä- mään, mittaamaan, todentamaan ja dokumentoimaan ha- vaitsemamme, eritoten terveyshaitat (mm. melu), sekä myös jakamaan tulokset ja keinot/tavat mm. hakea vahin- gonkorvauksia hankkeen toteuttajalta tai/ja kunnilta kai- kille vaikutusalueen kiinteistön omistaville tai/ja niitä käyt- täville. Huom. mielipide edustaa lisäksi useamman hankkeen vaikutusalueella olevan kiinteistön omistajan tai kiinteis- töjä aktiivisesti käyttävän mielipidettä. Osa heistä on jät- tänyt myös oman mielipiteensä (kenties perusteluineen tä- män kaltaisen tai sitten täysin erilaisen), osa ei esimer- kiksi iän vuoksi jaksanut mielipidettä laatia. Mielipide <u>Kannatamme esitettyä vaihtoehtoa VE0: Hanketta ei to- teuteta.</u> YVA materiaali ja siis tuulivoimaosayleiskaavan lähtökoh- tien selvitys on siinä määrin puutteellista, ettei muuta joh- topäätöstä huolellisesti asioita harkitseva ja useamman näkökannan huomioiva ihminen itseasiassa voi tehdä. Perusteluna eritoten ympäristölle ja kaikille asianosaisille aiheutuvat haittavaikutukset, joita ei ole riittävästi ja puo- lueettomasti tutkittu ja mallinnettu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. <u>Vaadimme puutteelliseen ympäristövaikutusten arviointi- selostukseen kaikkine liitteine (tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineisto) asianmukaiset puolueettomasti tehdyt korjaukset ja täydennykset.</u> 1. Suunnitteilla olevan hankkeen ympäristövaikutuk- sia ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella ja hanke myös todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä haital- lisia ympäristövaikutuksia huomattavasti enem- män kuin mitä ympäristövaikutusten arviointi- selostuksessa on kerrottu.	YVAN ja kaavoituksen yhteydessä on tehty kaavan vaikutusten arviointia varten riittä- vät selvitykset.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	2. YVA-selostuksen tiedot (tuulivoimaosayleiskaavan lähtötiedot) eivät ole riittävät laadultaan tai/ja laajuudeltaan ja siksi perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista ei tule laatia. Tuulivoimaosayleiskaavoitusta ei näillä tiedoilla tule jatkaa. YVA-selostusta tulee tarvittavilta osin täydentää ja korjata. Merkittävät ympäristövaikutukset yhteisvaikutus huomioon tuleen myös YVA-prosessin hengen mukaisesti rehellisesti ja avoimesti listata ja kommunikoida. Korjattu selostus tulee laittaa uudestaan kaikkien nähtäville ja kommentoitavaksi, jotta voidaan varmistua siitä, että lain hengen mukainen vaikutusmahdollisuus täyttyy. (puutteellisen ja osin harhaanjohtavan tiedon pohjalta tapahtunut vaikutusmahdollisuus ei ole riittävä). Vaihtoehtojen todellisia merkittäviä vaikutuksia ei ole selvitetty kaikilta tarvittavilta osin kattavasti ja tasapuolisesti. Vertailua ja johtopäätöksiä ei ole niin ikään esitetty kaikilta tarvittavilta osin johdonmukaisesti ja tasapuolisesti. <u>Hankkeen edetessä, vaadimme hankkeen käsittelyä ympäristöluvanvaraisesti, osayleiskaavaan ja rakennuslupaan tarvittavat konkreettiset muutokset määräyksineen, kompensatiomallia haitoista kärsiville, haittojen minimointia tarvittavin konkreettisin määräyksin ja toimin, sekä kaikilta niiltä osin kun kompensatiomalli ei kantaa ota myös vahingonkorvauksia koko n.50-vuotisen tuulivoimapuiston elinkaaren ajan (esimerkiksi ennalta arvaamattomien vahinkojen osalta).</u>	YVA-selostuksesta on saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Sen mukaan YVA-selostus on puutteistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomaisen voi tehdä perustellun päätelmän. Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön julkaisema ohje tuulivoimarakentamisen suunnittelusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016), millä on varmistettu, että hanke ei aiheuta kohutuuttomia haittoja eikä siten edellytä haitallisten vaikutusten lieventämistä koskevaa ympäristölupaa. Tuulivoimaloiden sijoittelu on tehty niin, että asuin- ja lomarakennusten kohdalla eivät ylity valtioneuvoston tuuli-voimamelustan antaman asetuksen mukaiset melutasojen ohjearvot.
21 M07 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	Kannatan esitettyä vaihtoehtoa VE0, hanketta ei toteuteta Omistan lomakiinteistön Korpjärven rannalla mikä on minulle todella tärkeä paikka kesäisin rentoutumiseen, uimiseen, saunomiseen ja mökkeilyyn yleisesti. Asun ruuhkaisessa Saksassa ja arvostan lapin mökkini luonnon rauhaa, maisemia sekä meluttomuutta ladata akkujani. Kyseinen tuulivoimahanke on kuin shokki kaikelle minkä takia ja miksi siitä kesäisin nautin ja odotan sinne pääsyä. Sama tarve tuntuu olevan monilla suomalaisilla aina hallituksen ministereihin ja presidenttiin asti.	

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Tässä valtavassa tuulivoimahankkeessa yksilö joka huonon onnen takia sattuu omistamaan lomakiinteistön luonnon-kauniilla, rauhallisella sekä idyllisellä paikalla keskellä "ei mitään" muuta kuin kaunis luonto ja maalaismaisema puh-taine vesineen, henkeäsalpaavine auringonlaskuineen ja luonnon äänineen tulee täysin muuttumaan. Ei vähäisesti tai kohtuullisesti muuttuen vaan erittäin merkittävästi kiel-teisesti muuttuen. Haluan tuoda esiin vakavia huolenaiheita tähän suunnit-teilla olevaan Kuorinki-Vinsanmaan teolliseen tuulivoima-hankkeeseen, joka sijaitsee 2km päässä lomakiinteistös-täni. Tämä hanke vaikuttaa merkittävästi elämänlaatuuni ja lomakiinteistöni arvoon. 1. Maisemahaitat: Tuulivoimaloiden massiivinen koko ja korkeus muuttavat täysin rauhallisen järvi ja maalaismaisemamme. Maisemallinen harmonia häiriintyy, ja maiseman kauneus kärsii. Haitan suuruus tulee uudelleen arvioida Korpijärven ran-noilta ja järveltä. 2. Meluhaitat: Tuulivoimaloiden aiheuttama melu on jatkuvaa ja häiritsevää. Se vaikuttaa rentoutumi-seen ja yleiseen hyvinvointiin. En voi enää nauttia hiljaisuudesta ja luonnon äänistä, puhumattakaan rauhallisista yö unista. Nukumme ohuthirsissä mökissä ja aitassa joissa äänieristys vajavainen ja useimmiten ikkuna raollaan hyttysverkkojen suo-jana. Melumallinnusta tulee tarkentaa vastaamaan lain-säädäntöä ja huomioida todellinen vaikutus järven rannoilla. Vesi kuljettaa ääntä varsin tehokkaasti, kuin kaiutin ja tätä ei ole otettu huomioon. Tämän hetkinen melumallinnus viittaa pienempiin voima-loihin eikä ota huomioon hankkeen suuruutta. 3. Välke ja varjostus: Pyörivät lavat aiheuttavat väl-kettä ja varjostusta, mikä vaikuttaa negatiivisesti ympäristöön ja asuinmukavuuteen. Välke tekee maisemasta rauhattoman. Valon ja varjon liike, joka syntyy auringon paistaessa tuulivoimaloiden takaa aiheuttaa merkittävän välkevaikutuksen. Haitta tulee arvioida korpijärven rannoilta kaikista suunnista. 4. Lentoestevalot: Päivällä kirkkaat lentoestevalot vilkkuvat ja yöllä palaa jatkuvasti punainen valo. Tämä on oleellinen häiriö ja tämän hetkisten mää-räysten mukaan ei voida korvata tutkajärjestel-millä. Tuollahan ei montaa lentokonetta ole näky-nyt eli ovat turhaan päällä tai ehkä lintukuolemat vähenevät kun polttaa lamppuja. Haitta tulee arvioida uudelleen korpijärven ran-noilta kaikista suunnista. 5. Lomakiinteistöjen arvon lasku: Tuulivoimalat las-kevat kiinteistöjen arvoja huomattavasti, toisin kuin on esitetty. Tässä harhaanjohdetaan tarkoi-tuksella ja jälleen vähätellään todellista	Kaavaselostuksen kuva 10.14 kuvateks-tissä on tuotu esiin, että hankkeella on merkittäviä vaikutuk-sia Korpijärven maise-maan. Hankkeen suunnitte-lussa on otettu huomi-oon ympäristöministe-riön julkaisema ohje tuulivoimarakentami-sen suunnittelusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016), millä on varmistettu, että hanke ei aiheuta koh-tuuttomia haittoja eikä siten edellytä hai-tallisten vaikutusten lieventämistä koske-vaa ympäristölupaa. Tuulivoimaloiden si-joittelu on tehty niin, että asuin- ja lomara-kennusten kohdalla ei-vät ylity valtioneuvos-ton tuulivoimamelusta antaman asetuksen mukaiset melutason ohjearvot. Välkeselvi-tyksen perusteella minkään asuin- tai lo-marakennusten koh-dalla ei ylity suositus-arvo 8 h /vuosi. Kiinteistöjen hintoihin liittyvä vaikutusten ar-viointi perustuu tuuli-voimapaikkakunnilla toteutuneisiin

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	vaikutusta. 2022 oli ehkä asuntomarkkinoiden kalkein vuosi tähän asti. Hinnan arvon muutos tulee ottaa alkavaksi siitä hetkestä kun tuulivoimalahankkeita suunnitellaan ja yleisölle tulee tietoa mahdollisesta hankkeesta eikä siitä kun voimalahanke on valmis. Hinnan aleneva vaikutus alkaa heti kun siitä jotain viitteitä tulee markkinoille. Tuulivoimalat laskevat hintoja sitä enemmän mitä lähempänä kiinteistöä ja mitä korkeammista voimaloista on kyse ja varsinkin lomakiinteistöjen kohdalla. 0-3km etäisyydellä 20 – 40%. Maksimi korkeat voimalat ja iso teollinen tuulivoimapuisto vaikuttaa vielä enemmän lomakiinteistön arvon alenemiseen. Tilastoista puuttuu myös toteuttamattomat kaupat eli täysin harhaanjohtavaa kommunikointia. • Kiinteistöt jotka eivät edes mene kaupaksi • Välittäjät eivät ota kiinteistöjä myyntiin • Ostajia ei ole • Pankit eivät myönnä lainaa, koska vakuusarvo on oleellisesti laskenut Kompensaatiomalli tulee valmistella mikäli hanke etenee toteutukseen, korvauksen tulee olla merkittävä, todennäköisesti aina vähemmän kuin tämänhetkiseen verrattava menetys. Yksilön henkistä negatiivista muutosta on vaikea arvioida rahassa. Korpijärven ranta on minun kotipaikka. Kodin menetystä ei voi rahassa mitata. Renewable energy and negative externalities: The effect of wind turbines on house prices, Journal of Urban Economics Volume 96, November 2016, Pages 121-141 https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0094119016300432# blank Lähde: https://www.sttinfo.fi/tiedote/69995251/tuulivoimalat-laskevat-tutkitusti-asuntojen-ja-loma-asuntojen-arvoa?lang=fi. Sivuilta löytyvät viitteet tutkimusiin, jotka on esitetty taulukossa. Viranomaisen tulee vaatia laajempaa ja perustellumpaa hintavaikutusten arviota ennen lausunnon antamista. Erityisesti tulee tutkia hintavaikutuksia loma-asuntoihin, jotka sijaitsevat korpijärven läheisyydessä. Hintavaikutuksia tulee tarkastella erikseen korpijärven havaintopisteestä (Liite 4.4). 6. Ympäristövaikutukset ja eläimistö: Tuulivoimaloiden rakentaminen vaatii maan kaivamista ja infrastruktuurin luomista, mikä vaikuttaa paikalliseen	kiinteistöjen hintoihin ennen tuulivoimahankkeiden toteuttamista ja tuulivoimahankkeiden toteuttamisen jälkeen. Kaavaselostuksen kohdissa 10.6–10.9 on arvioitu kaavan luontovaikutuksia ja vaikutusten merkittävyyttä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	ekosysteemiin. Lisäksi se muodostaa lisääntyvää haittaa ja häiriötä asutukselle. Lintujen ja lepakoiden törmäykset ovat todellinen huolenaihe, ja tämä hanke uhkaa paikallista eläimistöä. Espoon Ämmänsuon kaatopaikalle KHO torppasi yhden tuulivoimalan rakentamisen vedoten lokkeihin. Tuulivoimaloita ei tule sijoittaa linuston kannalta tärkeille alueille. Tuulivoimalahankkeet tulisi sijoittaa alueille joissa ei esiinny merkittäviä luontoarvoja. YVA-menettely on mielestäni puutteellinen ja yksittäistapaukset joissa haitat ovat merkittäviä tulee uudelleen arvioida. Haluan myös muistuttaa että luonnon arvojen heikentäminen Natura alueilla on luonnonsuojelulaki 64a/2014 vastaista toimintaa. Totean tämän hankkeen toimivan luonnonsuojelulain vastaisesti. Viranomaisten tulee vaatia YVA selvityksen täydentämistä!!!! Muistutan, että hankkeeseen ryhtyvän palkkaaman konsultin arvioihin liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä (YVA-selostus s 73) Negatiivisia haittoja käsittelevää tutkimusta ei ole esitetty riittävän kattavasti YVA selosteessa. Tutkimukset ovat yksipuolisia ja hanketta puoltavia. Arviot eivät ole puolueettomia ja riittävän perusteltuja. Tuulivoimalat tärisyttävät maata ja täten pohjavedet voivat saastua. Kanadassa on näin todettu. Tuulivoimalat TUTKIMUSRAPORTTI HN-07032023-36128 Tuulivoimaloiden synnyttämän melun ja tärinän terveysriskit - esitutkimus https://tvky.info/wp-content/uploads/2023/03/TUVOTERRI-Esitutkimus-loppuraportti-.pdf Meluhaittojen kokeminen ja oireilu yhdeksällä tuulivoima-alueella Suomessa https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131157/YT5-2016_Turunen_ym_final.pdf 7. Maakunta ja yleiskaava: Maakuntakaava on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Tuotantoalue ei sisälly tuulivoimaloiden alueisiin, joten tämä ehdotus on tullut minulle täytenä yllätyksenä. 8. Vetoan perustulakiin pykälä 15, oamaisuuden suoja. Jokaisen omaisuus on turvattu ja kansalaisen täytyy pystyä luottamaan päättäjien toimivan perustuslakia kunnioittaen. Tässä hankkeessa ei oteta Suomen perustuslain pykälää 15 huomioon. Suomen perustuslaki koskee kaikki kansalaisia, myös päättäjiä. Odotan kirjallista vastausta esittämiini haittoihin ja mahdolliseen kompensatiomalliin.	YVA-selostuksesta on saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Sen mukaan YVA-selostus on puutteistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomainen voi tehdä perustellun päätelmän. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.15 YVA-selostuksessa esitettyä terveyteen kohdistuvien vaikutusten arviointia. Alueen maakuntakaavassa on tuulivoimarakentamista koskevia suunnittelumääräyksiä, jotka on otettu huomioon yleiskaavan laadinnassa.
22 M08 Yksityinen henkilö, 25.6.2024	Hei	Merkitään tiedoksi.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Omistamani metsätilat (kiinteistötunnukset poistettu) on kaavaluonnoksessa tuulivoimahankealueella (Kuorinki-Vin-sanmaan tuulivoimahanke, Tornio, Tervola). En halua omistamiani tiloja tuulivoiman hankealueelle. Vaadin, että ne rajataan pois projektialueesta. Tuulivoimahankkeen myötä alueen luontoarvot kärsivät, ja tästä syystä suhtaudun kielteisesti tuulivoimarakentamiseen alueelle. Tuulivoimarakentaminen tilan lähistölle aiheuttaa myös visuaalista haittaa. Vastustukseni koskee kaikkia osayleiskaavoja, jotka koskettavat tilojani.	
23 M09 Yksityinen henkilö, 14.7.2024	Johdanto Tornion Korpijärven rantaan rajoittuva kiinteistö (kiinteistötunnus poistettu) ja sen välittömässä läheisyydessä olevat kiinteistöt ystävyys- ja tai sukulaisuussuhteista johtuen ovat usein käytössäni. Olemme kasvavalla kokoonpanolla nyt valveutuneet hankkeen tiimoilta materiaaliin tutustuttuamme ja vaadimme niihin puolueettomia täydennyksiä sekä tarvittavia uusia tutkimuksia, mittauksia ja mallinnuksia. Ei vain esimerkiksi YVA-menettelyn säädökset täyttäviä vaan myös huolellisuusperiaatteet huomioivia. Kyseessä on voimalaitos, joka aiheuttaa ympäristöönsä pitkäksi aikaa mm. merkittävän meluriskin ja siten terveyteen kohdistuvan uhan. Vaadimme puolueettoman ammattilaisen hankkeen selvitukset tarkistamaan ja arvioimaan, sekä tekemään niihin tarvittavat puolueettomat korjausehdotukset. Hankkeen mahdollisesti edetessä tulemme myös omin toimin selvittämään, mittaamaan, todentamaan ja dokumentoimaan havaitsemamme, eritoten terveyshaitat (mm. melu), sekä myös jakamaan tulokset ja keinot/tavat mm. hakea vahingonkorvauksia hankkeen toteuttajalta tai/ja kunnilta kaikille vaikutusalueen kiinteistön omistaville tai/ja niitä käyttäville. Huom. mielipide edustaa lisäksi useamman hankkeen vaikutusalueella olevan kiinteistön omistajan tai kiinteistöjä aktiivisesti käyttävän mielipidettä. Osa heistä on jättänyt myös oman mielipiteensä (kenties perusteluineen tämän kaltaisen tai sitten täysin erilaisen), osa ei esimerkiksi iän vuoksi jaksanut mielipidettä laatia. Mielipide <u>Kannatamme esitettyä vaihtoehtoa VE0: Hanketta ei toteuteta.</u> YVA materiaali ja siis tuulivoimaosayleiskaavan lähtökoh-tien selvitys on siinä määrin puutteellista, ettei muuta joh-topäätöstä huolellisesti asioita harkitseva ja useamman näkökannan huomioiva ihminen itseasiassa voi tehdä. Perusteluna eritoten ympäristölle ja kaikille asianosaisille aiheutuvat haittavaikutukset, joita ei ole riittävästi ja puolueettomasti tutkittu ja mallinnettu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Edes siinä määrin, että perustellun päätelmän voisi kyseisen selostuksen pohjalta tehdä tai kaavoitusta edistää. Selvityksiä tulee ensin täydentää ja	YVA-selostuksesta on saatu yhteysviran-omaisen perusteltu päätelmä. Sen mukaan YVA-selostus on puutteistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	korjata sekä puolueettomasti arvioida oikean vallitsevan lähtötilanteen ymmärtämiseksi. <u>Vaadimme puutteelliseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen kaikkine liitteine (tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineisto) asianmukaiset puolueettomasti tehdyt korjaukset ja täydennykset.</u> 1. Suunnitteilla olevan hankkeen ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella ja hanke myös todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia huomattavasti enemmän kuin mitä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kerrottu. 2. YVA-selostuksen tiedot (tuulivoimaosayleiskaavan lähtötiedot) eivät ole riittävät laadultaan tai/ja laajuudeltaan ja siksi perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista ei tule laatia. Tuulivoimaosayleiskaavoitusta ei näillä tiedoilla tule jatkaa. YVA-selostusta tulee tarvittavilta osin täydentää ja korjata. Merkittävät ympäristövaikutukset yhteisvaikutus huomioon tule myös YVA-prosessin hengen mukaisesti rehellisesti ja avoimesti listata ja kommunikoida. Korjattu selostus tulee laittaa uudestaan kaikkien nähtäville ja kommentoitavaksi, jotta voidaan varmistua siitä, että lain hengen mukainen vaikutusmahdollisuus täyttyy. (puutteellisen ja osin harhaanjohtavan tiedon pohjalta tapahtunut vaikutusmahdollisuus ei ole riittävä). Vaihtoehtojen todellisia merkittäviä vaikutuksia ei ole selvitetty kaikilta tarvittavilta osin kattavasti ja tasapuolisesti. Vertailua ja johtopäätöksiä ei ole niin ikään esitetty kaikilta tarvittavilta osin johdonmukaisesti ja tasapuolisesti. Häiritsevää on eritoten se, että selostus antaa puutteellisen ja osin myös virheellisen kuvan hankkeen joistain haittavaikutuksista. On selostuksessa toki laajasti eri asioita käsitelty, kerrottu, havainnollistettu ja laskettu, sekä niistä johtopäätöksiä tehty mutta nimenomaan tarkoituksellisesti tavalla ja juuri niissä ratkaisevissa asioissa häiritsevän puolueellisesti- <u>Hankkeen edetessä, vaadimme hankkeen käsittelyä ympäristöluvanvaraisesti, osayleiskaavaan ja rakennuslupaantarvittavat konkreettiset muutokset määräyksineen, kompensatiomallia haitoista kärsiville, haittojen minimointia tarvittavin konkreettisin määräyksin ja toimin, sekä kaikilta niiltä osin kun kompensatiomalli ei kantaa ota myös vahingonkorvauksia koko n.50-vuotisen tuulivoimapuiston elinkaaren ajan (esimerkiksi ennalta arvaamattomien vahinkojen osalta).</u>	arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomaisen voi tehdä perustellun päätelmän. Hanke on suunniteltu niin, että se ei aiheuta sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden lieventämiseksi tarvittaisiin ympäristölupaantähtäviä määräyksiä. Kaava ei ota kantaa mahdollisiin kompensatioihin.
24 M10 Yksityinen henkilö, 15.7.2024	Suunnittelualue sijoittuu liian lähelle asutusta ja vapaa-ajan asuntoja. Tällöin ei voida varmistua maankäyttö- ja rakennuslaissa vaadittavan terveellisen ja turvallisen asuinympäristön toteutumisesta. Perusteluna hankkeesta lähiympäristölle aiheutuvat negatiiviset ulkoisvaikutukset. (ks. haitat eriteltyinä perusteluineen). Tuulivoimaloiden sijoitusetäisyyden tulisi kasvaa voimalaitoskoon mukaan, kuten haittavaikutukset tekevät. YVA-selostus ei kaikissa	Tuulivoimaloiden sijoittelussa on noudatettu Tervolan kunnanvaltuuston hyväksymän tuulivoimastrategian mukaista vähimmäisetäisyyttä 2

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	tapauksissa täytä valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 § edellyttämiä selvityksiä: YVA-selvityksessä todetaan että yksittäistapauksissa haittaa voi tulla, jotka voivat arvontien epävarmuustekijöistä johtuen olla merkittäviä. Ehdotuksia paikallisesti vaikuttaviin merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin liittyvistä seurantajärjestelyistä ei esitetä. Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 § 11. Hankkeen palkkaaman konsultin esittämä tutkimusaineisto on valikoivasti yksipuolista ja hanketta puoltavaa. Huolellisesti tehdyssä selvityksessä esitetään myös muita näkökulmia. Puolueettomasti valittujen tutkimusten välinen dialogi puuttuu. Olennaista tietoa erityisesti terveysvaikutusten osalta on jätetty esittämättä. Tulee huomioida, että mikäli kaavaluonnos laadittu olennaisesti puutteellisen ja ristiriitaisen YVA-selostuksen pohjalta, sellaisenaan toteutuessaan mahdollistaa myös laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 34 § mukaisen valituksen. Kaavaehdotus tulee palauttaa jatkokäsittelyyn ja kehittää olemassa olevia vaihtoehtoja, joissa haittavaikutuksia minimoidaan alla luetelluin keinoin. 1. Voimaloiden sijoittaminen etäämmäksi (> 2,5 km) rakennuksista, vähentää tehokkaasti kuullun melun määrää ja sen unen haittaavaa vaikutusta. 2,5 km etäisyys siten pienentää kunnalle aiheutuvia valituksia/kustannuksia. ks. tutkimus jossa edustettuna myös Tervola (4). (Korpijärven osalla tarkistus etäisyys voimaloihin 1,3,6,8,20,22). 2. Voimaloiden napakorkeuden alentaminen, alkuperäiseen 230/260 metrin korkeuteen. 3. Voimaloiden määrän vähentäminen alkuperäiseen lukumäärään (25/26) (etäisyyden lisäyksen seurauksena). 4. Voimaloita ei tulisi sijoittuu liian lähelle arvokohteita tai ympäristöään selvästi korkeammille maastonkohdille, jossa voimalan koko korostuu entisestään. (YVA-selvitys163.) (Voimalat 1,2,4,6,7). 5. Melupäästön takuuarvorajan laskeminen alle 108,9 dB(A) (Lähimpien voimaloiden osalta). Lisäksi tulee hankkeeseen ryhtyvän tulee pyytää lausunto automaattisen tutkajärjestelmän soveltuvuudesta hankkeeseen (traficom). Mikäli järjestelmä soveltuu hankkeeseen tulee se olla kaavassa vaadittuna. Voimalat tulee myös varustaa näkyvyysanturilla, joka mittaa vallitsevaa meteorologista näkyvyyttä ja ohjaa sen mukaan lentoestevalojen kirkkautta. Tervolan OAS ehdotuksessa vaihtoehdossa on kyse maksimaalista talousteknisestä vaihtoehdosta, jota ei alkuperäisessä hankeohjelmassa ole esitetty. Tämä vaihtoehto samalla maksimoi negatiiviset ulkoisvaikutukset. Hankkeeseen ryhtyvän palkkaama konsultti esittää, että hankkeen paisuttamisella ei ole merkittävää haittoja lisäävää vaikutusta, olen tästä eri mieltä. Haittojen ollessa paikoin merkittäviä jo alkuperäisissä vaihtoehdoissa, jokainen lisätty tuulivoimala lisää haittaa ei vähennä sitä. Katson, että kaavaehdotuksesta sellaisenaan aiheutuu MRL 39 §	km asuin- tai lomarakennuksiin. YVA-selostuksesta on saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Sen mukaan YVA-selostus on puutteistaan huolimatta laadittu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti ja yhteysviranomainen voi tehdä perustellun päätelmän. Poistetaan voimalat geologisesti arvokkaiden kohteiden kohdalta.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	mukaista kohtuutonta haittaa, eikä MRL 39 § 5 ja 7 täyty. Haitat eriteltynä alla perusteluineen. Haitat eriteltynä perusteluineen: 1. Merkittävät maisemavaikutukset Korpijärvellä Tuulivoimalat muuttavat tuotantoalueen äänimaisemaa, millä voi olla vaikutuksia virkistyskäyttöön. Nykytilanteessa merkittävimpiä tuotantoalueen äänimaiseman muodostajia ovat luonnonäänet (YVA-selostus s17.) Maisemakuvan ja maiseman luonteen muutos on suurinta lähialueen (2–6 km) avoimille kylä- ja viljelyalueille. Voimalat ovat maisemakuvassa hallitsevia ja muuttavat pienipiirteisen maiseman mittasuhteita (YVA-selostus s18.). Näkyessään yksittäisetkin voimalat muodostavat maisemaan uuden elementin, joka aiheuttaa paikkakohtaisesti muutoksia maiseman luonteeseen ja laatuun. Voimalat muuttavat paikallisesti maisemaa etelän Korpijärven kohdalla, vaikutus on kokonaisuudessa konsultin arviossa (Kohtalainen kielteinen vaikutus) (YVA-selvitys s.398). Arviot ovat ristiriidassa selvityksen sivun toteaman kanssa. Kyläalueille ja pihapiireihin, joihin näkyy selkeästi useampi voimala tai voimalat hahmottuvat yhtenäisenä kokonaisuutena, vaikutukset maisemakuvaan ovat suuria. (YVA-selvitys s.130). Näiden alueiden osalta osalla, joilla muutokset ovat suurimmat (merkittäviä haittoja) on kielteisyys arvio jätetty tekemättä. Ristiriitaisesti todetaan: luonnontilaisilta soilta, järviolueilta ja avoimilta peltoaukeilta sekä niiden yhteydessä olevalta asutukselta tarkasteltuna vaikutukset on arvioitu kokonaisuudessaan kohtalaisen kielteisiksi (YVA s.233). Myös kokonaisuudessaan vaikutukset maisemakuvaan on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi. Kokonaisuudessa vaikutus tulisi olla pienempi kuin avoimilta alueita katsottuna. Toisin sanoen avoimilla alueilla on kyse suuresta tai erittäin suuresta kielteisestä muutoksesta. Tuulivoimapuiston aiheuttamia maisemavaikutuksia tulisi vertailla rantarakentamisen vaikutuksiin ja säädöksiin. Tuulivoimapuiston vaikutukset maisemaan ovat suuremmat kuin tiukasti säädellyt rantarakentamisen vaikutukset. YVA-selostuksen arviota pitää tarkentaa paikossa, joissa haitta muuttuu merkittäväksi ja esittää toimenpiteitä haittojen ehkäisemiseksi. Maiseman ja kulttuuriympäristön luonteen ja laadun muutokset voivat olla merkittäviä tuulivoimaloiden visuaalisten vaikutusten seurauksena (YVA-selostus s.117). Korpijärven, Isosaaren ja Kaisajoen kyläalueilla osa pihapiireistä sijaitsee avoimemmalla alueella viljelyalueiden ympäröiminä tai vesistön rannalla. Näiltä alueilta voimalat ovat selvästi havaittavissa peltoaukeiden ja järvenselän takana puiden latvuston yläpuolella. Tuulivoimaloiden jatkuva liike on myös häiritsevä elementti. Liike tekee luonnonmaiseman rauhattomaksi. Haitan merkittävyys korostuu Korpijärven osalta, joka on yksi alueen harvoista järvistä. Haittaa aiheutuu kiinteistön omistajien lisäksi niille, jotka käyttävät järveä virkistytymiseen. Mikäli hanke toteutuu Korpijärvellä tyypillisen peilitynän järven rauha on poissa, tuulimyllyt hallitsevat maisemaa jatkuvalla liikkeellä ja tuulimyllyjen valojen peilatussa järven	Kaavaselostuksen kohdassa 11.4 on kuvattu kaavan suhde MRL 39§:n mukaisiin sisältövaatimuksiin.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	pinnasta. Tuulivoimalat muuttavat luonnonmaiseman teollisuusalueeksi. Kesällä keskiyön aurinko jää voimaloiden taakse. Haittaa voidaan pienentää käyttämällä alun perin esiteltyjä voimalaitoskokoja ja varustamalla voimalat automaattisella tutkajärjestelmällä sekä välttämällä voimaloiden sijoittamista korkeimmille kohdille. Nämä voimalaitoskoot esitetään edelleen (10.06.2024) hankkeeseen ryhtyvän (Myrsky Oy) (230m) sekä Tornion kaupungin (260m) www-sivuilta. Nykyisissä ehdotuksissa on sovitettu alkuperäisten 230/260 metriä korkeiden voimaloiden tilalle 300m voimalat ja esitetään, että haitassa ei ole muutoksia. Maisemaan on vaikutusta sillä näkykö tuulimyllystä pelkkä lavan kärki vai koko tuulimylly toteaa konsultti Arpelassa 13.6.2024. Myös tuulivoimaloiden lukumäärä vaikuttaa maisemaan. Korpijärven osalta kaikki tuulimyllyt ovat havaittavissa. Hankkeen etenemisen myötä myös voimaloiden määrää on kasvatettu mikä lisää hankkeen haittavaikutuksia. Maisemavaikutusten arvioita tulee täydentää puolueettomien (maisema)arkkitehtien lausunnoilla haitan suuruudesta Korpijärvelle. Lisäksi tulee esittää pienempien / kauempana / matalammilla paikolla sijaitsevien (230m/260m) alkuperäisten VE1/VE2 voimaloiden lukumäärillä aiheutuvat maisemavaikutukset ja vertaillaan niitä 300 metriin voimaloihin. Vertailuun tulee esittää myös esimerkki hankkeesta ja sen havainne kuvista, jossa merkittävää haittaa on esiintynyt. MRL 10 a 77 b § 2 ei täyty. Huomioitavaa on, että tuulivoimarakentamista suoraan ohjaavassa yleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa erityisesti huomioon tuulivoimaloiden sopeutuminen maisemaan ja muuhun ympäristöön MRL 10 a 77 b. Korpijärvellä ja muilla avoimilla alueilla maisemavaikutuksista aiheutuva haitta on merkittävä. 2. Merkittävä negatiivinen vaikutus vapaa-ajan asuntojen hintoihin Tutkimus vaikutuksesta kiinteistöjen hintoihin on ei päde hankkeeseen, eikä se ole puolueeton tilaajan toimii Suomen Tuulivoimayhdistys. Tutkimusaineistoon on kerätty ajanjaksolta 2013 – 2021 kaikki kiinteistökaupat noin 10 km etäisyydellä kunnan merkittävimmistä tuulipuistoista. Kauppakohteet ovat pääosin etäisyydeltään yli viiden (5) kilometrin päässä tuulipuistoista. Joten sitä voidaan soveltaa vain kohteisiin jotka ovat yli viiden kilometrin päässä voimaloista. Tilastoja vääristää lisäksi se, että niistä puuttuvat kohteet joiden kauppa on jäänyt tekemättä tuulipuiston haittojen takia. Lisäksi asuinkiinteistökauppojen ajankohtia on verrattu tuulivoiman käyttöönottoajankohtiin (jolloin hinta on jo laskenut) sekä valtakunnalliseen hintatasoon. Yksittäisissä kohteissa voi hinnanalennus olla merkittävä. Ristiriitaisesti myös YVA-selostuksessa todetaan, että vaikutus voi olla kuitenkin erittäin suuri yksittäiselle ihmiselle (esimerkiksi asuin- tai lomarakennuksen lunastus), vaikka vaikutus ihmisiin ja yhteisöihin kokonaisuutena olisi kohtalainen tai jopa vähäinen (YVA-selostus s.222). Nämä kohteet tulee identifioida. Korpijärven rannalla reilun kahden kilometrin päässä tuotantoalueelta	Kaavaselostuksen kuva 10.14 kuvatekstissä on tuotu esiin, että hankkeella on merkittäviä vaikutuksia Korpijärven maisemaan. Kiinteistöjen hintoihin liittyvä vaikutusten arviointi perustuu tuulivoimapaikkakunnilla toteutuneisiin kiinteistöjen hintoihin ennen tuulivoimahankkeiden toteuttamista ja tuulivoimahankkeiden toteuttamisen jälkeen.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	sijaitsee useita loma-asuntoja, joista pääosa on itäranalla. Erityisesti järven länsirannalla on näkyvyys useisiin tuulivoimaloihin. Tämä voi heikentää vuokrattavien lomamökkien houkuttelevuutta (YVA-selostus s.234). Erityisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, että puolueeton tieto on toistuvista pyynnöistä huolimatta jätetty esittämättä, vaikka sitä on helposti saatavilla. Keskusteluissa 22.11.2022 esitettiin konsultille pyyntö esittää myös muita tutkimuksia kuin tuulivoimayhdistyksen teettämä tutkimus, joka esittää että hintavaikutuksia ei ole. Tällöin keskusteltiin tutkimuksesta joka esitteli tuulivoiman negatiivisia hintavaikutuksia kiinteistöjen arvoon. Konsultti oli tietoinen tutkimuksesta, mutta ei tuonut tutkimusta esille. Vaihtoehtoisissa tutkimuksissa todetaan, että tuulituotantoalueet voivat laskea asuntojen hintoja maaseudulla merkittävästi. Lähde: https://www.sttinfo.fi/tiedote/69995251/tuulivoimalat-laskevat-tutkitusti-asuntojen-ja-lomaasuntojen-arvoa?lang=fi. Sivuilta löytyvät viitteet tutkimuksiin. Hankkeeseen ryhtyvän tulee esittää laajempi ja perustellumpi hintavaikutusten arvio. Erityisesti tulee tutkia hintavaikutuksia loma-asuntoihin, jotka sijaitsevat Korpijärvellä hankealueen läheisyydessä. Hintavaikutuksia tulee tarkastella erikseen Korpijärven loma-asunnoille. Hankkeella on merkittävä negatiivinen vaikutus kiinteistöjen arvoon. 3. Lentoestevaloista aiheutuvien merkittävien haittavaikutusten minimointi Lentoestevalojen vaikutukset ovat merkittävimmät voimaloiden lähivyöhykkeellä kohteissa ja alueilla, joissa voimalat näkyvät maisemakuvassa selvästi (YVA-selvitys s.142). Valojen näkyminen voi myös lisätä tuulivoimaloista aiheutuvien visuaalisten vaikutusten voimakkuutta ja tuulivoimaloiden havaittavuutta maisemassa eri tarkasteluajan kohtina (YVA-selvitys s.114). Lentoestevalot muodostavat ympäristöön uuden, selvästi havaittavan valonlähteen ja korostavat voimaloiden havaittavuutta etenkin pimeään ja hämärän aikaan selkeällä säällä. Lentoestevalojen vaikutukset maisemakuvaan vähenee etäisyyden kasvaessa. Nykyisessä ehdotuksessa voimalat ovat sijoitettu lähimmillään 2 km päähän, johon valot näkyvät selvästi. Kaavassa tulee vaatia automaattisia tutkaan perustuvia lentoestevaloja tai vaihtoehtoisesti ehkäistä vaikutukset rakentamalla voimalat riittävän kauas asutuksesta. Lopullisen päätöksen kohteessa käytettävistä lentoestevaloista antaa ja poikkeusluvan tutkajärjestelmän käyttöön myöntää Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. (YVA-selvitys s.163). Hankkeeseen ryhtyvän tulee hankkia lausunto pyytämistä Traficomilta, jolloin kaavassa voidaan velvoittaa järjestelmän käyttöä. Lisäksi voimalat tulee varustaa näkyvyysanturilla, joka mittaa vallitsevaa meteorologista näkyvyyttä ja ohjaa sen mukaan lentoestevalojen kirkkautta. Lentoestevalojen aiheuttaman haitan suuruutta tulee arvioida erikseen Korpijärven loma-asutuksen näkökulmasta. Korpijärvellä lentoestevaloista aiheutuva haitta on merkittävä.	Tuulivoimaloihin on toteutettava viranomaisten ohjeistuksen mukaiset lentoestevalot.

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	4. Välkevaikutukset Tuulivoimalat, jotka aiheuttavat välkevaikutuksia tulee varustaa flicker control järjestelmillä. Mikäli arviot välkevaikutuksista pitävät paikkansa tuotantotappoihin tällä ei ole merkittävää vaikutusta, sen sijaan haittoja voidaan ehkäistä tehokkaasti. Välkevaikutuksia tuulivoimalan lähellä rajoittaa puusto, mutta avoimilla alueilla tätä rajoitusta ei ole. 5. Melu- ja terveysvaikutukset (todennäköisesti merkittävä haitta) Vestaksen ilmoittamia V172 7.2 MW- voimalan lähtötietoja ja melupäästön takuuarvoja (108,9 dB(A)). Ohjearvojen alitus ei tarkoita että haittaa ei muodostu. Yhteenvedossa todetaan vähäinen kielteinen muutos (YVA-selostus S.104). Huomioitavaa on, että kyseessä on arvio. Terveyskysymyksissä tulee varmuusmarginaalin olla suurempi. YVA-ohjelmassa todetaan että alueen nykyäännet ovat pääosin luonnonääniä. Tällöin tuulivoimaloista kuultu ääni koetaan kielteisempänä. Keskusteluissa Arpelassa 13.06.2024 hankkeen konsultti tarkentaa, että voimalat aiheuttavat kuultavaa ääntä, joka voi häiritä ja aiheuttaa täten meluvaikutuksen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteivätkö herkimmat yksilöt voisi kokea tuulivoimalasta aiheutuvan äänen häiritsevän unta (Hongisto 2014) (YVA-selvitys s.235.) Nykytiedoilla haitan arviointi ei ole mahdollista. Tulee arvioida kuinka usein tätä melua esiintyy, jotta voidaan arvioida haitan merkittävyttä. Esitetty keino tuulivoimalat 2 km minimietäisyys ei ole riittävä. Haitan määrää ei luotettavasti voida arvioida mallinuksilla, ainoa keino on sijoittaa voimalat riittävän etäälle tai alentaa melupäästön takuuarvoja. Meluselvityksessä jää epäselväksi melurasitus, joka tulee Korpijärven etelärannan kiinteistöille, joilla ei ole puilta melulta suojaavaa vaikutusta. Valikoiduissa arviointipisteissä (k,i,j,h) ei ole suoraa esteetöntä etenemistietä äänelle. Terveysvaikutusten osalta voidaan todeta, esitetyn tiedon olevan puutteellinen eikä se tarjoa varsinaista dialogia eri näkökulmia omaavien tutkimusten välillä. Toisin sanoen haitan merkittävyttä ei voida selvityksen perusteella arvioida. Huomioitava myös on että laskenta tehdään DSO 1284 mukaisesti, jossa oletetaan sellaiset rakenteiden ääneneristävyystasot, jotka eivät toteudu olemassa olevassa rakennuskannassa. Ei voida vaatia kiinteistönomistajat joutuvat hankkeen myötä parantamaan kiinteistöjensä ääneneristävyttä. Lisäksi todetaan, pienitaajuisen melun takuuraajat ylittyvät useissa tarkastelupisteissä ulkotiloissa (Meluselvitys, Taulukko 8.). Tuulivoimaloiden äänistä (melu) aiheutuu mahdollisesti merkittävää haittaa, sillä vapaa-ajan asunnolla aikaa vietetään pääsääntöisesti ulkona luonnon äänistä ja rauhasta nauttien. Meluselvityksessä on käytetty pienempiä voimalakokoja (172m/200m) kuin hankkeessa on esitetty (200m/300m) (roottorin halkaisija/napakorkeus), mikä tulee ottaa	Välkeselvityksen perusteella minkään asuin- tai lomarakennusten kohdalla ei ylity suositusarvo 8 h /vuosi todellisessa tilanteessa. Tuulivoimaloiden sijoittelussa on noudatettu Tervolan kunnanvaltuuston hyväksymän tuulivoimastrategian mukaista vähimmäisetäisyyttä 2 km asuin- tai lomarakennuksiin. Melumallinnus on laadittu ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Tuulivoimalat on sijoitettu niin että ne eivät aiheuta haitallisten terveysvaikutusten riskiä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	huomioon kaavan voimalakokorajoituksena. Meluvaikutuksen haittaa ei voida nyky selvitysten perusteella arvioida. Hankkeeseen ryhtyvän tulee selvittää päivien lukumäärästä vuodessa, jolloin tuulivoimaloista aiheutuu kuultavaa ääntä (melua) eri etäisyyksillä hankealueesta. Tämä vaatii tutkimuksien tarkentamista. Meluselvitykseen tulee vaatia täydennys esittämällä meluarviot Korpijärven eteläkiinteistöjen osalta, huomioimalla rakennuskanta ja sen ikä. Meluarvojen takuurajat tulee täyttyä myös ulkotiloissa, vapaa-ajan kiinteistöillä on hyvin vaihteleva rakennuskanta eikä täten voida varmistua etteikö rajat ylittyisi myös sisätiloissa. Meluselvityksessä tulee ottaa huomioon tuorein tutkimustieto melun terveysvaikutuksista ja täydentää tutkimusmenetelmiä uusimman tiedon mukaan. Tutkimus (mukana myös Tervolan Värevaara) meluhaittojen kokeimisesta osoittaa että meluhaittojen kokemista ehkäistäisiin tehokkaasti sijoittamalla voimalat > 2,5 kilometrin etäisyydelle asutuksesta (4). Tällöin melua ei kokenut häiritseväksi 95-98% vastaajista. Tällä etäisyydellä kunta välttyisi myös todennäköisemmin valituksilta ja turhilta meluselvityksiltä sekä kustannuksilta tuulivoimalaitosten käynnistyttyä. Ennen kaikkea hankkeesta kärsivien haittoja saataisiin tehokkaasti pienennettyä ja todennäköistä merkittävää haittaa ehkäistyä. Terveyskysymyksissä varmuusmarginaali tulee olla nykyistä esitystä (etäisyys min 2 km) suurempi. Terveysvaikutusten osalta tulee esittää kattavammin tutkimuksia, joissa melu- ja muita haittoja on käsitelty. Esimerkkinä viimeaikainen tutkimus tuulivoimaloiden synnyttämän melun ja tärinän terveys riskeist. Tutkimuksessa todetaan; On myös selvää, että Suomen lainsäädännön mukaiset ulko- ja sisämelun tasot eivät riitä taakamaan sitä, että tuulivoimaloiden melua ei koettaisi häiritseväksi tai että se ei olisi terveydelle haitallista sisätiloissa. Ulkomelutasojen osalta ympäristöministeriön aieman ohjeistuksen mukainen yöaikainen loma-asuntojen melutason enimmäisarvo 35 dB(A) olisi sen sijaan ollut ilmeisen oikean suuntainen sallittu melutaso arvioitaessa tuulivoimaloiden aiheuttamaa meluhaittaan ulkomelutason perusteella myös taajama-alueella. Muistutan, että Asumisterveysasetuksen 245/2015 12 § 3 toimenpiderajoista nykyisillä etäisyyksillä tulee suurella todennäköisyydellä ylittymään. Melu haitatessa unta siitä tulee merkittävä haitta. Meluselvitys osoittaa täten, että aiheutuu todennäköisesti merkittävää haittaa sekä valituksia ja kustannuksia kunnalle, jotka voitaisiin välttää nyt suunnitteluvaiheessa riittävää etäisyyttä vaatimalla. Yöaikainen (klo 22—7) musiikkimelu tai muu vastaava mahdollisesti unhäiriötä aiheuttava melu, joka erottuu selvästi taustamelusta, ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq,1h (klo 22—7) mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen. Tuulivoimaloiden melu voidaan rinnastaa musiikkimeluun. Nykyisellä ehdotuksella riski jää kunnalle. Hankkeelta ei ole vaadittu ympäristölupaa, joten vaikuttaminen jälkikäteen on vaikeaa. Kauaskatseinen päätöksenteko, ei riskeeraa kuntalaisten terveyttä sijoittamalla tuulivoimapuistoa näin lähelle asutusta. Melu- ja terveysvaikutuksista aiheutuu todennäköisesti merkittävä	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	haittaa. Haitan suuruutta ei puutteellisen selvityksen vuoksi voida kunnolla arvioida. Ehdotus kompensatio mallista: Kaavaehdotusta tulee muokata perusteluna edellä esitetyt lähiympäristölle aiheutuvat negatiiviset ulkoisvaikutukset. Mikäli hankkeessa edetään tulee hankkeeseen ryhtyvän esittää kompensatiomalli haitoista kärsiville. Kompensatiomalleja käytetään maissa, joissa tuulivoimaa on rakennettu pidempään (Tanska, Saksa, Hollanti). Kompensatioiden määrittämiseksi tulee tutustua kattavasti tutkimuksiin kompensatiomalleista. Yleisesti YVA-selostuksesta voi todeta sen olevan ristiriitainen ja konsultin esittämän tiedon yksipuolista hanketta puoltavaa. Viimeisimpiä terveyshaittojen tutkimuksia ei ole tuotu esille, riski jää kunnalle ja asukkaille. YVA-selostuksessa todetaan, että kokonaisuutena haitat eivät ole merkittäviä. Toisaalta todetaan, että yksittäistapauksissa tämä ei päde. Yksittäistapausten lukumäärää ei ole selvitetty. Nämä tapaukset tulee eritellä ja haittavaikutuksen minimoida sekä korvausten määrä arvioida, ennen kaavan vahvistamista. Vaadin korvauksia tuulivoimaloiden aiheuttamista haitoista, jotka johtuvat rakentamisen mahdollistaman kaavan vahvistamisesta. Muistutan, että kompensatio vain lieventää eriarvoisuutta ja epäoikeudenmukaisuutta, mutta ei poista haittaa. Henkilökohtaisesti en edes harkitsisi näin lähellä tuulituotantoaluetta sijaitsevan vapaa-ajan asunnon hankkimista, jo pelkästään unta häiritsevien meluriskien vuoksi. Myöskään se, että haitta ei ole merkittävä ei mielestäni poista korvausvelvollisuutta. Kunnan tulee myös päätöksenteossa tarkastella syntyykö kunnalle vahingonkorvauslain (412/1974) 2 § mukainen korvausvastuu, jos se tietoisesti etenee rakennusluvan mahdollistavan päätöksen teossa ilman korvausesitysten käsittelyä edellä mainituista haittoista. Vahinkoa syntyy hankkeen myötä sen negatiivisista ulkoisvaikutuksista. Kaavan vahvistamisen ilman haittojen minimointia heikentää kuntalaisen/haitankärsijän oikeusturvaa. Yksittäisillä henkilöillä on rajallinen mahdollisuus lähteä vaatimaan haittojen korvauksia hankkeeseen ryhtyvältä. Kunnallisen päättäjän tulee ottaa tämä huomioon päätöstä tehdessään. Muistutan, että mikään kompensatio ei korvaa terveydestä aiheutuvaa haittaa. Muistutan, että kiireellisyys päätöksenteossa voi aiheuttaa turhia kustannuksia yhteiskunnalle valitusprosessien myötä. Muistutan lisäksi, että kunnilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää asukkaidensa yhdenvertaisuutta. Kaavaluonnos sellaisenaan asettaa kuntalaiset/asianomaiset eriarvoiseen asemaan. Edellä lueteltujen negatiivisista ulkoisvaikutuksista kärsivien korvauksia tulee käsitellä päätöksen teon osana. Pyydän kunnalta perusteltua kirjallista vastinetta toimista, joilla esitettyjä haittoja pyritään minimoimaan. Mikäli YVA-selostus halutaan hyödyntää vastauksessa, tulee selkeästi osoittaa missä dokumentissa ja missä kohdissa asiaan ristiriidattomasti vastataan. Lisäksi pyydän kunnan lakiosaston vastinetta vahingonkorvaus/eriarvoisuus kysymykseen sekä ehdotukseen eriarvoisuutta	Kaava ei ota kantaa mahdollisiin kompensatioihin. Kaavan vaikutusten arviointi perustuu riittäviin selvityksiin. Melumallinnus on laadittu ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Tuulivoimalat on sijoitettu niin että ne eivät aiheuta haitallisten terveysvaikutusten riskiä. Siten ei ole vaaraa, että viranomaisiin tai päättäjiin kohdistuisi vahingonkorvausvastuita.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

11.12.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	lieventävästä kompensatiomallista. Vastauksena pelkkä yleisviittaus YVA-selostukseen ei ole riittävä tai vastaus jossa kerrotaan toimittavan lakien ja asetusten mukaan ei ole riittävä, sillä lait ovat aikaansa jäljessä ja tulevat tiukentumaan kun kokemuksia/tutkimuksia tuulivoimatuotannosta kertyy. Vastauksessa tulee ottaa kantaa siihen, että miksi halutaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa siirtämällä kaikki hankkeen riskit kunnalle ja samalla riskeeraa kuntalaisten terveys sijoittamalla tuulivoimalat näin lähelle asutusta. Mikäli hankealue on soveltuva tuulivoimarakentamiseen on hankkeeseen ryhtyvällä varaa myös haittojen minimointiin, kuuntelemalla ja toteuttamalla hankkeesta kärsivien ehdotuksia. Pyydän toimittamaan kirjallisen vastineen ja mikäli kaavaehdotus etenee hyväksymisvaiheeseen mahdollisen kaavan hyväksymispäätöksen muutoksenhakuohjeineen postitse osoitteeseen sekä sähköpostilla.	